

VALDĪBAS VĒSTNESIS

Maksa par „Valdības Vēstnesi”:	
ar piesūtišanu:	bez piesūtišanas:
par Ls	(saņemot ekspedīcijā)
1 gadu 22,—	1 gadu 18,—
3 mēn. 12,—	1/2 gadu 10,—
1 mēn. 6,—	3 mēn. 5,—
Piesūtīt pa pastu	1 „ 1,70
un pie atkalpār-	Par atsevišķu
devējiem 13	numuru 10

Latvijas valdības

Iznāk katru dienu, izņemot

Redakcija:

Rīgā, pili, 2. ist. Tālrūnis 20032
Runas stundas no 11—12

oficiālais laikraksts

svētdienas un svētku dienas

Kantoris un ekspedīcija:

Rīgā, pili, 1. ist. Tālrūnis 20031
Atvērts no pulksten 9—3

Sludinājumu maksa:

a) tiesu sludinājumi līdz 30 vienslēģīgām rindiņām	Ls 4,—
par katru tālāku rindiņu	—,15
b) citu iestāžu sludinājumi par katru vienslēģīgu rindiņu	—,20
c) no privātiem par katru vienslēģīgu rindiņu (par obligātu sludin.)	—,25
d) par dokumentu pazaudēšanu no katras personas	—,80

Civillikums.

(5. turpinājums.)

Ceturtnā daļa. Saistību tiesības.

1401. Saistību tiesības ir tādas tiesības, uz kušu pamata vienai personai — parādniekam — jāizdara par labu otrai — kredītoram — zināma darbība, kam ir mantiska vērtība.

1402. Saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Pirmā nodaļa.

Tiesiski darījumi vispār.

1403. Tiesisks darījums ir atļautā kārtā izdarīta darbība tiesisku attiecību nodibināšanai, pārgrozišanai vai izbeigšanai.

1404. Katrā tiesiskā darījumā jāņem vērā dalībnieki, priekšmets, gribas izteikums, sastāvdaļas un forma.

PIRMĀ APAKŠNODAĻA.

Darījuma dalībnieki.

1405. Lai darījumam būtu tiesīgs spēks, ir vajadzīgs, lai tā dalībniekiem būtu tiesību spēja un rīcības spēja; darījumi, ko taisījušas tiesību vai rīcības nespējīgas personas, nav spēkā.

1406. Tiesību spējīgas tiesiskos darījumos ir nevien fiziskas, bet arī juridiskas personas, ja likums nenosaka citādi.

1407. Par juridiskām personām atzīstamas valsts, pašvaldības, personu apvienības, iestādes, nodibinājumi un lietu kopības, kurām piešķirta juridiska personība.

1408. Rīcības spējas trūkst nepilngadīgiem, personām, kas atrodas aizgādībā izlaidīgas vai izšķērdīgas dzīves dēļ, un garā slimiem, ja likums tieši nenosaka citādi.

1409. Tiesiski darījumi, ko taisījušas rīcības spējīgas personas nesamaņas vai gara darbības traucējuma stāvoklī, nav spēkā.

1410. Taisīt tiesiskus darījumus var katrs nevien personīgi, bet arī caur vietniekiem, ar kušu darbību var tiklab iegūt viņu atvietojamiem tiesības, kā arī uzlikt tiem pienākumus.

Juridiskas personas taisa tiesiskos darījumus caur saviem likumīgiem pārstāvjiem.

1411. Personas, kam trūkst rīcības spējas, pārstāv tiesiskos darījumos viņu vecāki, aizbildņi vai aizgādņi.

OTRĀ APAKŠNODAĻA.

Tiesisku darījumu priekšmets.

1412. Par tiesiska darījuma priekšmetu var būt tiklab darbība, kā arī atturēšanās no tās, un tiklab darbība, kušas mērķis ir nodibināt vai atdot lietu tiesību, kā arī darbība ar kādu citu mērķi.

1413. Par saistību tiesību priekšmetu var būt tikai kas iespējams; pretējā gadījumā darījums nav spēkā. Tomēr nav vajadzīgs, lai darījuma priekšmets jau pastāvētu tā taisīšanas laikā; darījums var attiekties arī uz nākamām lietām.

1414. Par tiesiska darījuma priekšmetu var būt tikai tas, kas nav izņemts no privāttiesiskas apgrozības; pretējā gadījumā darījums nav spēkā.

1415. Neatļauta un nepieklājīga darbība, kušas mērķis ir pretējs reliģijai, likumiem vai labiem tikumiem, vai kuša vērsta uz to, lai apietu likumu, nevar būt par tiesiska darījuma priekšmetu; tāds darījums nav spēkā.

1416. Saistības priekšmetu, kā arī pašu tās izpildīšanu nevar atstāt vienīgi parādnieka ieskatam.

1417. Ja darījuma priekšmets ir pilnīgi nenoteikts, darījums nav spēkā.

1418. Kad par prasījuma priekšmetu ir atvietošanas lietas (844. p.), un to daudzums vai labums nav noteikts, tad darījums, neraugoties uz to, ir spēkā, ja ar likumu vai privātu rīkojumu dota tiesība minēto priekšmetu noteikt trešai personai vai tiesai pēc sava ieskata vai ja vispār tā noteikšanai ir kāda droša mērķa. Bet ja trešā persona, kam uzdots priekšmetu noteikt, negrib vai nevar to uzņemt, tad darījums nav spēkā.

1419. Kad saistības priekšmets ir neatvietošana lieta (844. p.), kas apzīmēta tikai pēc viņas šķiras, tad šaubu gadījumā šo priekšmetu var noteikt parādnieks, ja vien saistības tiesība nav bijusi nodibināta testamentā.

Tas pats jāievēro arī tad, kad saistības priekšmets ir alternatīvs.

1420. Izvēles tiesību (1419. p.) kā parādnieks, tā arī kreditors var izlietot tikai vienreiz, ja vien viņiem nav bijusi tieši piešķirta tiesība izvēlēties vairākas reizes, vai ja saistības nav tādas, kas periodiski atkārtojas. Kad izvēlēties atļauts tikai vienreiz, tad parādnieks var to darīt līdz saistības izpildīšanai, bet kreditors vēl arī ceļot prasību, ja viņi tomēr jau agrāk nav noteikti izsacījuši savu gribu.

1421. Ja alternatīvā saistībā abi priekšmeti nejausi iet bojā, tad parādnieks pavisam tiek atsvabināts no sava pienākuma izpildīšanas, nezaudējot ar to tomēr tiesību prasīt no kreditora, lai tas izpilda savu pretpienākumu. Bet ja iet bojā tikai viens no priekšmetiem, tad parādnieks patur savu izvēles tiesību un var pēc sava ieskata dot vai nu palikušo priekšmetu, vai bojā gājušā priekšmeta vērtību. Turpretim kreditoram, ja viņam bijusi piešķirta izvēles tiesība, jāapmierinās vienīgi ar palikušo priekšmetu.

1422. Ja viens no alternatīvi dodamiem priekšmetiem iet bojā aiz pretējās puses vainas vai viņas nokavējuma laikā, tad tas, kam pieder izvēles tiesība — vienalga, vai viņš ir parādnieks vai kreditors — patur šo tiesību un var pēc savas gribas vai nu, kā parādnieks, dot palikušo priekšmetu vai bojā gājušā priekšmeta vērtību, vai, kā kreditors, prasīt vienu vai otru. Bet ja pretējā puse iznīcinājusi abus priekšmetus, tad tas, kam pieder izvēles tiesība, var izvēlēties atlīdzību par vienu vai par otru.

1423. Ja viens priekšmets vai abi iet bojā aiz tā vainas, kam pieder izvēles tiesība, tad viņš šo tiesību zaudē, un tādā gadījumā, kad gājis bojā tikai viens priekšmets, viņš var vai nu dot vai prasīt palikušo priekšmetu, raugoties pēc tam, vai viņam ir pienākums dot vai tiesība prasīt; bet ja gājuši bojā abi priekšmeti, tad pretējā puse pati izvēlas priekšmetu, par kušu viņa grib saņemt atlīdzību.

1424. Ja 1422. un 1423. pantā norādītos gadījumos priekšmets gājis bojā kreditora vainas dēļ, tad viņam bez tam jāatlīdzina pretējai pusei visi zaudējumi.

1425. Katra saistība jāizpilda pilnā apmērā, un nevienam nevar piespiest apmierināties tikai ar kādas saistības daļas izpildījumu, pat arī tad, ja tās priekšmets ir dalāms.

1426. Ja nedalāmā saistībā saistītai pusei neizpildīšanas dēļ piespriež atlīdzināt pretējai pusei zaudējumus, tad šo atlīdzību var dot arī pa daļām: saistībā, kušā ir vairāki saistītie, katrs no tiem dodot savu daļu pēc vispārēja noteikuma atsvabinās no atbildības.

TREŠĀ APAKŠNODAĻA.

Gribas izteikums un īstums.

I. Gribas izteikums.

1427. Pie tiesiska darījuma būtības pieder tā taisītāja gribas izteikums, bet divpusējā vai vairākpusējā darījumā vajadzīgs visu tā dalībnieku saskanīgs gribas izteikums. Kamēr griba nav vēl izteikta, tai nav nekāda tiesiska spēka.

1428. Gribu var izteikt vai nu noteikti, vai klusējot. Noteikti gribu var izteikt vai nu ar vārdiem, mutiski vai rakstiski, vai ar zīmēm, kam ir vārdu nozīme.

Griba ir izteikta klusējot, kad tā izpaužas bez tieša mērķa izteikt gribu taisni šajā izpratnē. Darbībai, kas uzskatāma par klusējot izdarītu gribas izteikumu, jābūt tādai, lai no tās varētu droši secināt tādas gribas esamību.

1429. Ja likums noteic gribas izteikumam zināmu formu, tad klusējot izdarīts gribas izteikums, kaut tas arī būtu pilnīgi skaidrs, nav pietiekošs.

1430. Klusēšana nav atzīstama ne par piekrišanu, ne par noliegšanu, izņemot to gadījumu, kad likums tieši prasa pārtraukt klusēšanu, lai to neatzītu par piekrišanu.

1431. Akta parakstīšana, vienalga, vai tas attiecas uz pašu parakstītāju vai trešo personu, uzskatāma par piekrišanu šim aktam, ja tā saturs parakstītājam bijis zināms un ja viņam tajā tiesiskā darījumā, uz kušu akts attiecas, ir personīga interese un ierunas tiesība.

1432. Kas klusējot vai noteikti izteic savu piekrišanu, tas ar to ir pieņēmis darbību ar visām tās tiesiskām sekām un nevar vairs vēlāk savu piekrišanu ierobežot.

1433. Pieņemot, ka piekrišana dota, var tikai likumā tieši noteiktos gadījumos.

1434. Piekrišanu var dot nevien pirms attiecīgās darbības, bet arī tad, kad to uzsāk, un pat vēlāk; pēdējā gadījumā to sauc par apstiprinājumu.

Vēlāks apstiprinājums var būt noteikti izsacīts vai klusējot izdarīts un var attiekties nevien uz svešu, bet arī uz paša darbību, kā uz atļautu, tā arī uz neatļautu.

1435. Vēlākam apstiprinājumam ir atpakaļējs spēks un tādēļ tas attiecināms uz darījuma noslēgšanas laiku, izņemot gadījumus:

1) kad attiecīgā darbība bijusi aizliegta ar likumu un aizlieguma iemesls atkritis tikai vēlāk;

2) kad apstiprinājums noticis pēc tam, kad darījums jau izpildīts un tā sekas iestājušās;

3) kad apstiprinājums var notikt tikai ievērojot zināmu formu; šādā gadījumā tam nav ne atpakaļēja spēka, kaut arī pati apstiprināmā darbība būtu izdarīta noteiktā formā, ne spēka nākamam laikam, ja vien minēto formu nevar vēl izpildīt.

1436. Vēlāks apstiprinājums nevar aizskart starplaikā iegūtās trešo personu tiesības.

1437. Gribas izteikumam jābūt nopietnam; izteikumam, kas izdarīts tikai pa jokam, nav nekādu tiesisku seku.

1438. Ja griba izteikta tikai izskata pēc, tad tai nav nekādu tiesisku sekū, ja vien ar to nav saistīts prettiesīgs trešās personas maldinājums.

Piezīme. Noteikumi par to darījumu apstrīdēšanu, kuŗos parādnieks noslēdzis kreditoram par ļaunu, atrodas Civilprocesa likumos.

1439. Kad darījums ir gan nopietni gribēts, bet apslēpts aiz kāda cita darījuma, tad pirmais ir spēkā, ja vien ar to nav bijis nolūka pievilt trešo personu vai vispār izdarīt kautko prettiesīgu; bet otrs, tikai izskata pēc noslēgtais darījums paliek spēkā tikai tiktāl, ciktāl tas izrādās par vajadzīgu pirmā uzturēšanai spēkā.

II. Gribas īstums.

1440. Lai tiesisks darījums būtu spēkā, nepietiek ar to vien, ka tā dalībnieki izteic savu gribu, bet ir vēl vajadzīgs, lai šī griba būtu radusies brīvi — bez maldības, viltus vai spaidiem.

1. Maldība.

1441. Maldība var rasties vai nu no tam, ka pavisam trūkst ziņu, vai ka ir tikai nepietiekošas ziņas par kādiem faktiskiem apstākļiem — faktiskā maldība — vai kādām tiesiskām normām — tiesiskā maldība.

1442. Faktiska maldība darbības izdarītājam nekaitē, ja vien tā nav notikusi viņa paša neuzmanības dēļ.

1443. Maldība savā paša darbībā nav atvainojama, izņemot likumā norādītos gadījumus.

1444. Atvainojama maldība (1442. p.) ietekmē darījuma spēku dažādi, raugoties pēc tam, vai tā ir svarīga, vai ne.

1445. Svarīga maldība (1444. p.) iznīcina visu darījuma spēku, jo jāpieņem, ka tas, kas tā maldījies, nav nemaz devis darījumam savu piekrišanu un darījums tā tad nemaz nav noticis.

1446. Nesvarīgai maldībai (1444. p.) ir tikai tās sekas, ka to, kas maldījies, pēc iespējas aizsargā no zaudējumiem. Tādēļ pats darījums paliek spēkā, bet tam, kas maldījies, ir tiesība tikai prasīt atvietošanu vai samērīgu atlīdzību par zaudējumiem, ko viņš cietis savas maldības dēļ.

1447. Ja par darījuma šķiru noticis pārpratums, tā ka viens dalībnieks domājis, ka noslēdz citu līgumu nekā tas, kādu domājis otrs, tad līdzēji nav vienojušies, maldība atzistama par svarīgu un tādēļ pats darījums nav spēkā. Bet tam, kas kādam nodevis lietu ar nolūku to viņam dāvināt, nav tiesības prasīt šo lietu atpakaļ, ja tās saņēmējs to jau izlietojis, kaut arī viņš to nebūtu saņēmis kā dāvanu.

1448. Tāpat (1447. p.) līdzēju savstarpējas vienošanās trūkums iznīcina tiesisku darījumu arī tajā gadījumā, kad pārpratums attiecas uz lietas identitāti un katrs līdzējs domājis citu tās veidu vai šķiru.

1449. Maldība par darījuma iemeslu ir nesvarīga un neiznīcina darījuma spēku, ja vien kāds šķietamas saistības dēļ nav ko apsolījis vai izpildījis.

1450. Ja maldība attiecas uz kādu personu darījumā, tad tas nav spēkā, ja vien personu samainījums nav bez jebkādas nozīmes tam, kas maldījies. Bet ja maldība attiecas uz kāda personiskām spējam un īpašībām, darījums nav spēkā tikai tad, ja maldīgi pieņemtā īpašība pēc darījuma rakstura bijusi svarīga.

1451. Maldība ir svarīga, kad līguma priekšmetā pieņemta tāda īpašība, kuŗas dēļ šis priekšmets būtu pieskaitāms nevis tai lietu šķirai, pie kuŗas tas patiesi pieder, bet citai. Bet pie tam jāgriež vērību uz to, vai tiesām minētais pieņēmums pamudinājis maldījušos personu noslēgt līgumu tā tagadējā veidā.

1452. Kad darījumos, kas attiecas uz atvietojamām lietām, notikusi maldība par vienas un tās pašas šķiras lietu daudzumu, tad jāizšķir viļņpusēji un divpusēji darījumi. Viļņpusējie paliek spēkā, pie kam no abiem daudzumiem dodams mazākais; bet divpusējie nav spēkā, ja saistītam bijis nodoms dot mazāk, bet otrai pusei — saņemt vairāk. Pretējā gadījumā līgums paliek spēkā un dodams mazākais daudzums. Jebkuŗa cita maldība par priekšmeta daudzumu, ja nav bijis sevišķas norunas, ir nesvarīga.

1453. Maldība par darītāju tiesiskām attiecībām pret darījuma priekšmetu ir nesvarīga.

Izņēmuma veidā maldība par darītāju tiesiskām attiecībām pret darījuma priekšmetu ir svarīga un tā tad pats darījums nav spēkā, kad viens no dalībniekiem domājis iegūt tiesību uz svešu lietu, kurpretim par darījuma priekšmetu bijusi viņa paša lieta.

1454. Darījums nav spēkā, ja viņa priekšmets vai tā lielākā daļa vairs nepastāv.

1455. Maldība tikai par vārdu vai kādu citu personu vai lietu apzīmējumu arvien ir nesvarīga un nav jāievēro.

1456. Kad vairākpusējā darījumā ir maldījies tikai viens darījuma dalībnieks, tad viņš vienmēr var prasīt, lai to izpilda, ja viņam, ir pie tam tiesiska interese un ja viņš savkārt ir izpildījis saistības, kuŗas uzņēmis.

1457. Ja darījumu noslēdzis kādas personas vietnieks, tad jāievēro nevis atvietojamā, bet vietnieka maldība.

1458. Maldība jāpierāda tam, kas uz tās pamata prasa vai nu atzīt darījumu par spēkā neesošu, vai atlīdzināt zaudējumus (1447. un 1448. p.).

2. Viltus.

1459. Viltus ir otras personas prettiesīgs maldinājums, lai viņu piedabūtu izdarīt viņas interesēm pretēju darbību vai atturēties no tās.

1460. Tas, kas viltu viegli varējis noskārst, tiesiskā nozīmē nav atzistams par pieviltu.

1461. Tas, kas ar viltu piedabūts noslēgt darījumu, var prasīt, lai to atceļ. Bet ja viltus bijis par iemeslu tikai dažiem darījuma noteikumiem, tad pieviltam ir tikai tiesība prasīt zaudējumu atlīdzību.

1462. Ja divpusējā darījumā abi dalībnieki savstarpēji viens otru pievīluši, tad nevienam no viņiem nav tiesības celt prasību pret otru. Ja līgums nav vēl izpildīts, viena puse nevar prasīt, lai otra to izpilda, bet ja tas jau izpildīts, tad neviena puse nevar prasīt no otras zaudējumu atlīdzību.

3. Spaidi.

1463. Spaidus var izdarīt vai nu ar fizisku varu, vai ar draudiem, kas kādā personā rada bailes. Lietojot fizisku varu nav brīva gribas izteikums, un nav nekādas piespiestā darbības.

1464. Tiesiskus darījumus spaidi var ietekmēt tikai tad, kad tie ir prettiesīgi.

1465. Lai ar draudiem radītām bailēm būtu tiesiska nozīme, tām jābūt dibinātām; tādēļ vajadzīgs, lai piedraudētais ļaunums nebūtu mazsvarīgs, lai tiesām būtu jābaidās, ka draudus izpildīs, un lai nebūtu viegli tos novērst citādi, kā padodoties.

1466. Pīerunas vien, ja ar tām nav saistīts viltus, darījuma spēku neietekmē.

1467. Tiesisks darījums, kas noslēgts spaidu dēļ, pats par sevi nebūt nav spēkā neesošs, bet piespiestais var to apstrīdēt.

1468. Ja vairākpusējā darījumā spaidus izdarījusi kāda trešā persona, tad piespiestais tāpat var prasīt, lai darījumu atceļ, un bez tam vēl, lai tas, kas viņu piespiedis, atlīdzina zaudējumus.

CETURTĀ APAKŠNODAĻA.

Tiesiska darījuma sastāvdaļas.

1469. Tiesiska darījuma sastāvdaļas ir vai nu būtiskas, vai dabiskas, vai nejaušas.

1470. Būtisks darījumā ir viss tas, kas nepieciešams tā jēdzienam un bez kā arī pats nodomātais darījums nav iespējams. Tādēļ tādās darījuma būtiskās sastāvdaļās neko nevar pārgrozīt pat arī pusēm savstarpēji vienojoties.

1471. Dabiskas ir tās darījuma sastāvdaļas, kuŗas, ja darījums noslēgts tā būtiskos pamatos, ir jau pēc likuma tā tiešās sekas. Tādēļ šīs sastāvdaļas saprotamas pašas par sevi, arī bez sevišķas norunas, bet tās var atcelt vai grozīt ar sevišķu vienošanos, kuŗa jāpierāda tam, kas uz to atsaucas.

1472. Nejaušas darījuma sastāvdaļas ir darījuma tiešo sekū (1471. p.) paplašinājumi vai aprobežojumi, kā arī tā blakus noteikumi. Te pieder nosacījumi, termiņi un uzlikumi.

PIEKTĀ APAKŠNODAĻA.

Tiesiska darījuma forma.

I. Vispārīgi noteikumi.

1473. Tiesiska darījuma forma atkarājas no lietas dalībnieku ieskata, izņemot likumā tieši norādītus gadījumus.

1474. Darījuma dalībnieki var noslēgt to notāriālā vai Pagasttiesu likumos paredzētā vai privātā kārtībā, apmierināties ar mutisku vienošanos vai sastādīt rakstisku aktu, slēgt darījumu liecinieku klātbūtnē vai bez tiem, kā arī darīt to atklātībā zināmu vai ne. Šis noteikums neattiecas uz tiem gadījumiem, kuŗos likums prasa noteiktu darījuma noslēgšanas kārtību.

Bez notāra vai pagasttiesas var apliecināt: pulka komandieris vai cita viņam tiesībās līdzīga amatpersona — aktus, kuŗos kara laikā piedalās kara dienestā esoša persona; kara kuģu komandieris — aktus, kuŗos piedalās kara laikā uz kara kuģiem dienestā esoša persona; konsuli — ārvalstīs dzīvojošo personu aktus pēc konsulārā reglamenta noteikumiem.

1475. Darījuma formas neievērošana tajos gadījumos, kad formu prasa likums, vai kad līdzēji darījuši no tās atkarīgu sava darījuma spēku, padara pašu darījumu par spēkā neesošu.

Iepriekšējām norunām, kas tādus gadījumos notiek starp līdzējiem, nav nekāda tiesiski saistoša spēka, un līdz to ietērpšanai attiecīgā formā katram līdzējam ir tiesība no tām viļņpusēji atkāpties.

1476. Darījuma noslēgšana vai apliecināšana 1474. pantā minētās iestādēs vai pie turpat minētām amatpersonām nenovērs tā iekšējos trūkumus, kā arī nevar aizskart trešo personu iegūtās tiesības.

1477. Korroborācija nepieciešama tajos gadījumos, kad ar darījumu iegūst lietu tiesības uz nekustamu īpašumu.

Lietu tiesības, kas pastāv uz likuma pamata, ir spēkā arī bez ierakstīšanas zemes grāmatās.

1478. Ja darījums nav korroborēts, tad tas tādēļ nezaudē savu spēku; ieguvējs līdz korroborācijai nevar izlietot īpašuma tiesību vai kādu citu lietu tiesību, bet var tikai celt personīgu prasību pret atsavinātāju.

1479. Personiskās prasības priekšmets (1478. p.), kad visā citā ziņā darījums galīgi noslēgts, ir korroborācija, un nevienam no dalībniekiem nevar bez otra piekrišanas atkāpties no lietas aiz tā iemesla, ka akts nav vēl ierakstīts zemes grāmatās. Ja kāds ieguvis lietu tiesību izolē vai ar spēkā nākušu tiesas spriedumu un ir ievēroti visi pārējie nosacījumi, tad var korroborēt arī pēc ieguvēja viļņpusēji pi prasījuma.

1480. 1477. pantā norādītos gadījumos korroborācijas sekas ir lietu tiesības piešķiršana ieguvējam, tā ka minētā korroborācija šajā ziņā pilnīgi nodrošina dalībniekus, kaut arī tā būtu notikusi nepareizi, jo par kļūdām atbild vienīgi zemes grāmatu nodāja. Darījuma iekšējos trūkumus korroborācija nenovērs, un akts, kas nav spēkā pēc sava satura, neiegūst ar to nekādu spēku. Tāpat arī korroborācija nevar aizskart jau agrāk zemes grāmatās ierakstītās trešo personu tiesības.

1481. Korroborācija uzskatāma par notikušu un apstiprinātu darījums ir neapstrīdams pēc tam, kad tiesa iespiež „Valdības Vēstnesī” sludinājumu par to, lai personas, kuŗām ir kādi iebildumi, ierodas sešu mēnešu laikā. Tiklīdz izrādās, ka pa šo laiku nav celti nekādi iebildumi, taisāms lēmums atzīt darījumu par spēkā nākušu un visi vēlāki strīdi pret to noraidāmi. Tomēr tāda sludinājuma klajā laišana atkarājas no darījuma dalībnieku gribas.

II. Tiesisku darījumu rakstiska forma.

1482. Darījumi jāizteic rakstiski vai nu pēc likuma, vai pēc dalībnieku labprātīgas vienošanās.

1483. Likums prasa rakstisku formu:

1) kā zināmu darījumu būtisku sastāvdaļu;

2) taisot darījumu 1474. pantā minētās iestādēs vai pie turpat minētām amatpersonām;

3) kad tas jāieraksta zemes grāmatās;

4) kā nosacījumu prasības tiesībai uz darījuma pamata.

1484. Ja likums prasa rakstisku formu kā darījuma būtisku sastāvdaļu, tad darījums pirms attiecīga akta taisīšanas nav spēkā.

1485. Ja starp tāda darījuma (1484. p.) dalībniekiem notikusi vienošanās par visiem tā būtiskiem noteikumiem, tad katrs no viņiem var prasīt no otra, lai taisa atbilstošu aktu.

1486. Tajos gadījumos, kuŗos likums noteic taisīt darījumu pie notāra, iepriekšēja vienošanās vien, kaut arī izteikta sevišķā aktā, ir bez jebkāda spēka un nedod prasības tiesību. Bet ja tādos divpusējos darījumos viens no dalībniekiem jau kautko izpildījis otram par labu, tad viņam ir tiesība prasīt to atpakaļ.

1487. Ja rakstiska forma vajadzīga tādēļ, ka darījums zināmos gadījumos nevar būt spēkā bez ierakstīšanas zemes grāmatās, tad darījums saista pats par sevi arī bez tā izteikšanas rakstiskā formā, tiklīdz starp tā dalībniekiem notikusi vienošanās par visām tā būtiskām sastāvdaļām. Tādēļ nevienam no viņiem nav tiesības no šīs vienošanās vienpusēji atkāpties un katrs var prasīt, lai otrs taisa attiecīgu aktu.

1488. Kad prasības tiesību uz darījuma pamata vispār un par tā izpildīšanu sevišķi likums dara atkarīgu no tā rakstiskās formas, tad, ja rakstisks akts nav sastādīts, jāievēro sekojošais:

1) Darījumam, ko izpildījušas abas puses, ir tādas pašas sekas, kādas tam būtu, ja tas būtu uzrakstīts, un to, kas pēc tā jau dots vai izdarīts, nevar prasīt atpakaļ.

2) Ja viens no dalībniekiem līgumu labprātīgi izpilda, bet otrs izpildījumu pilnīgi vai pa daļai pieņem, tad pirmajam vairs nav tiesības prasīt atpakaļ to, ko viņš izpildījis, ja vien otrs savkārt ir gatavs izpildīt to, kas tam jāizpilda; bet ja pēdējais izvairās izpildīt savu saistību, tad pirmajam, kaut gan viņš nevar prasīt, lai līgumu izpilda, ir tiesība prasīt, vai nu lai atdod atpakaļ to, ko viņš izpildījis, vai arī lai to atlīdzina.

3) Kamēr neviena puse nav vēl neko izpildījusi, prasības tiesība nav pielaižama, pats darījums nav spēkā un katrs tā dalībnieks var no tā vienpusēji atkāpties.

1489. Ja likums neprasa darījuma rakstisku formu, bet puses pašas labprātīgi ir par to vienojušās, tad jāizšķir, vai viņu vienošanās nolūks bijis dabūt rakstisku aktu tikai kā līdzekli pierādījuma atvieglošanai, vai arī nedot darījumam spēku pirms tā izteikšanas rakstiskā formā. Pirmajā gadījumā darījums ir spēkā jau pirms akta sastādīšanas, tiklīdz puses vienojas par tā saturu būtību, un no tā brīža viņām sākas tiesība prasīt darījuma izteikšanu rakstiskā formā. Otrajā gadījumā turpretim starp pusēm notikušais darījums līdz akta galīgai izgatavošanai nesaista nevienu no tām, un tādēļ katrai pusei ir tiesība no tā vienpusēji atkāpties.

1490. Ja par minētās vienošanās nolūku (1489. p.) rodas strīds, tad šaubu gadījumā pieņemams, ka akta sastādīšana domāta vienīgi pierādījuma atvieglošanai. Tas ir it sevišķi tad, ja puses norunājušas uzrakstīt darījumu tikai pēc tam, kad tās jau vienojušās par visiem citiem tiesiskā darījuma noteikumiem.

1491. Tajos gadījumos, kad darījuma izteikšana rakstiskā aktā nav būtisks noteikums viņa spēkā esamībai (1484. p. un 1489. p. beigās), iepriekšējam rakstiskam projektam, ja tas aptver visas darījuma būtiskās sastāvdaļas un blakus noteikumus un ja to parakstījuši dalībnieki, ir vienlīdzīgs spēks ar rakstisku aktu, kādēļ katrs dalībnieks var prasīt no otra, lai tādu aktu izgatavo un paraksta.

1492. Rakstisku darījumu aktus var sastādīt tādā formā, kā katrs vēlas; pie tam nav vajadzīgas nekādas sevišķas formālitātes un darījuma dalībnieki nav saistīti ne ar kādiem paraugiem.

1493. Lai akts būtu spēkā, kā tā būtisks piederums vajadzīgs vienpusējiem darījumiem saistītā vai viņa vietnieka paraksts, bet pārējiem — visu darījuma dalībnieku vai arī viņu vietnieku paraksts.

Kad akts, izdališanai dalībniekiem, uzrakstīts vairākos eksemplāros, tad nav vajadzīgs, lai saņēmējs tādu eksemplāru būtu parakstījis, ja vien viņš ir parakstījis pārējos.

1494. Rakstīt nepratējs var uzdot parakstīties savā vietā citai personai, ko ar saviem parakstiem apliecina divi liecinieki.

SESTĀ APAKŠNODAĻA.

Laiks un vieta tiesiskā darījumā.

1495. Laika posmu — gadu, mēnesi, nedēļu vai dienu — aprēķinot, to skaita no zināma brīža līdz atbilstošam brīdim nākošā laika posmā.

Ja gadiem vai mēnešiem aprēķināmā laika beigas iekrīt tādā mēnesī, kuŗam nav atbilstoša datuma, tad laiks izbeidzas šā mēneša pēdējā dienā.

1496. Ja attiecīga termiņa noteicējums piešķir kādam tiesību vai zināmu spēju, tad viņš var to izlietot jau pēdējai termiņa dienai iestājoties.

1497. Ja kādam savas bezdarbības dēļ pēc noteikta termiņa noteicējuma jāzaudē kāda tiesība, tad viņš var vēl darboties termiņa pēdējā dienā, un viņa tiesība izbeidzas tikai šai dienai beidzoties.

1498. Ja termiņš, kuŗā kautkam jābūt izdarītam, iekrīt tādā dienā, kuŗā pēc likuma to nevar izdarīt, tad laiks pienākuma izpildīšanai pagarināms līdz tai termiņam sekojošai dienai, kuŗā šāda likumiska šķēršļa nav.

1499. Darījumos, tāpat kā tiesiskās attiecībās vispār, var būt nozīmīga personas dzīves vieta un viņas atrašanās tajā vai prombūtne no tās.

1500. Par promesošu uzskatāms tas, kas atstājis valsts robežas.

1501. Pēc likuma pielīdzināmi promesošiem tie, kas kaut arī atrodas savā dzīves vietā, bet ārēju apstākļu dēļ nevar paši aizstāvēt savas tiesības, un proti, vēl nepiedzimušie bērni, nepilngadīgie, garā slimie un citādi grūti saslimušie.

Tos, ko likums pielīdzina promesošiem, aizsargā pret zaudējumiem tikai tajos gadījumos, kad viņiem nav aizbildņu vai aizgādņu vai kad viņi izdara kautko sev par kaiti bez aizbildņu vai aizgādņu līdzdalības.

1502. Likums aizsargā promesošo tikai tad, ja viņš atrodas prombūtnē (1500. p.) aiz svarīga iemesla un nav iecēlis sev vietnieku aiz svarīga iemesla, vai arī ir to iecēlis, bet tas atkritis bez viņa ziņas vai līdzdalības.

Jautājumu par to, vai iemesls ir svarīgs, izšķir tiesa pēc sava ieskats.

1503. Promesošie un tiem pielīdzinātie, ja viņiem nav cita līdzekļa savu zaudēto tiesību atgūšanai, var lūgt, lai atjauno agrāko stāvokli.

SEPTĪTĀ APAKŠNODAĻA.

Tiesiska darījuma iztulkošana.

1504. Darījumu iztulkojot jāskatās uz darījumā lietoto vārdu nozīmi, un ja tie nav divējādi saprotami, tad tie cieši jāievēro, ja vien nepierāda, ka tie nesaskan ar dalībnieku gribu.

1505. Ja rodas šaubas par vārdu nozīmi, jāievēro to jēgums un darījuma dalībnieku skaidri izsacītais vai kā citādi izrādītais nodoms.

1506. Pavisam tumši un nesaprotami, kā arī tieši sevi pretrunīgi gribas izteikumi nemaz nav iztulkojami, bet ir atzīstami par neesošiem.

1507. Iztulkojumam, pēc kuŗa darījums tiek uzturēts un pēc iespējas paliek spēkā, dodama priekšroka pret tādu iztulkojumu, kuŗam ir otrādas sekas.

1508. Saudzīgākam iztulkojumam dodama priekšroka pret citiem, un uz tā pamata priekšroka ir tam, kuŗš vismazāk saista parādnieku.

1509. Divpusēji darījumi, kas uzliek kādus pienākumus abām pusēm, šaubu gadījumā iztulkojami tam par ļaunu, kuŗš attiecīgā gadījumā ir kreditors un kuŗam tādēļ vajadzēja izteikties skaidrāk un noteiktāk.

1510. Darījumi par uzturu un pēdējās gribas rīkojumi jāiztulko tā, lai šaubu gadījumā arvien paliktu spēkā ar darījumu vai rīkojumu nodibinātās tiesības pēc iespējas plašākā apmērā.

Otrā nodaļa.

Līgumi.

1511. Līgums plašākā nozīmē ir ikkatra vairāku personu savstarpēja vienošanās par kādu tiesisku attiecību nodibināšanu, pārgrozišanu vai izbeigšanu. Līgums šaurākā, šeit pieņemtā nozīmē ir vairāku personu savstarpējs ar vienošanos pamatots gribas izteikums, kuŗa mērķis ir nodibināt saistību tiesību (1401. p.).

1512. Pie katra saistību līguma būtības pieder vienas puses apsoliņums un tā pieņemšana no otras puses (vienpusējs līgums), vai savstarpējs apsoliņums un tā pieņemšana no abām pusēm (divpusējs vai vairākpusējs līgums).

1513. Vienpusējs apsoliņums, kuŗu vēl nav pieņēmusi otra puse, nenodibina nekādu saistību.

PIRMĀ APAKŠNODAĻA.

Līdzēji.

1514. Viss, kas noteikts par personu spēju tiesisku darījumu taisīšanai vispār, piemērojams arī līgumu noslēgšanai.

1515. Ja kāds darbojas atklāti kā otra vietnieks, t. i. noslēdz līgumu tieši viņa vārdā, nepārkāpdams savas varas robežas, tad līgums, tiklab pienākumu, kā arī tiesību ziņā, saista tieši pašu atvietojamu.

1516. Ja kāds darbojas otra vietā klusi, t. i. noslēdz gan līgumu šā otra vietā, bet ne viņa vārdā, tad līgums ir spēkā kā pienākumu, tā arī tiesību ziņā tikai attiecībā uz tā noslēdzēju, bet uz atvietojamu tā spēks attiecas tikai tad, kad līgums uz viņu sevišķi pārvests.

1517. Ja klusais vietnieks izlieto pēc līguma saņemto atvietojamam par labu, tad uz šo pēdējo tieši pāriet, samērā ar izlietoto, arī pienākuma izpildīšana otrai līdzējai pusei par labu.

1518. Ja vietnieks pārkāpis viņam piešķirto varu vai ja viņam nemaz nav bijis vietnieka īpašību, tad otrs līdzējs var vērst savus prasījumus tikai pret viņu, ja vien atvietojamais nav vēlāk līgumu apstiprinājis.

1519. No līguma izrietošās tiesības un saistības, ciktāl tās nav tīri personiskas, pāriet uz līdzēju mantiniekiem un tiesību pēcniekiem, ja vien likumā nav paredzēts noteikts izņēmums.

Bez šā gadījuma, trešām personām neizriet no līguma vispār ne tiesības ne saistības, ja vien līdzēji nav viņu vietnieki (1515.—1518. p.).

1520. Ja viens līdzējs dod otram kādu apsoliņumu par labu trešai personai, tad nevien tas, kam šis apsoliņums dots, bet arī trešā persona, kam par labu tas dots, iegūst tiesību prasīt no apsoliņtāja tāda līguma izpildījumu.

1521. Tiesība, kas izriet no tāda līguma (1520. p.), trešai personai kļūst patstāvīga un neatkarīga no tā gribas, kam apsoliņums dots, tikai tad, kad viņa pati pievienojas līgumam.

1522. Kamēr trešā persona nav pievienojusies līgumam (1521. p.), tas pastāv tikai starp tā slēdzējiem: viņi vienmēr no tā var atkāpties savstarpēji vienojoties, un tas, kam dots apsoliņums trešai personai par labu, var vienpusēji atsavināt otru no viņa uzņemtajās saistībās; bet šim otrajam nav savkārt tiesības vienpusēji atkāpties no līguma, un tamdēļ, tiklīdz apsoliņuma ņēmēja griba vairs nav grozāma, piemēram, pēc viņa nāves vai pēc tam, kad viņš kļuvis nedziedināmi garā slimis, no līguma izrietošā trešās personas tiesība kļūst patstāvīga.

1523. Trešai personai, kam par labu kautkas apsoliņts pēc cītu personu līguma, nav pienākums šo apsoliņumu pieņemt; ja viņa no tā atteicas, tad varbūtējas sekas jānes vienīgi tai pusei, kas apsoliņumu pieņēmusi.

1524. Kreditors var būt arī persona, kas nav individuāli noteikta, ja parādnieks izdotā dokumentā apņemas izpildīt tajā apzīmēto saistību katram tā uzrādītājam.

1525. Izlaist tādus uzrādītāja papirus var, bez pašas valsts, viņas nodibinātās vai apstiprinātās kredītiestādes un akciju sabiedrības.

1526. Uzrādītāja papīra turētājs, kamēr šis papīrs atrodas viņa rokās, uzskatāms par kreditoru pret tā izdevēju, bet pēdējais par viņa parādnieku.

1527. Ar uzrādītāja papīru nodibinātu prasījuma tiesību cedē, nododot šo papīru no rokas rokā.

1528. Uzrādītāja papīra tālākdevējs (1527. p.) atbild saņēmējam tikai par prasījuma esamību, t. i. papīra īstumu, bet nevis par prasījuma drošību, t. i. par parādnieka maksātspēju.

1529. Uzrādītāja papīra parādnieks nevar celt pret uzrādītāju nekādas ierunas, kas viņam būtu bijušas pret pirmo vai kādu sekojošo šā papīra turētāju; tāpat arī viņš nevar izvirzīt savu saistību izpildīt, atsaucoties uz to, kādā kārtā vai par kādu cenu uzrādītājs šo papīru ieguvus.

1530. Uzrādītāja papīri var būt kā lietu, tā arī personisku jeb prasījumu tiesību priekšmets.

1531. Ja turētājs tādu papīru nozaudē vai ja tas iet bojā, tad viņš var lūgt tiesu, lai uzaicina tā turētāju, un ja pēc noliktā termiņa notecējuma neviens nav pieteicies un nav kādu citu šķēršļu, viņš var prasīt, lai atzīst nozaudēto papīru par iznīcinātu un atvieto to ar jaunu, vai arī, ja jau iestājies maksājuma termiņš, prasīt samaksu.

Pret jauno turētāju, kas pieteicies uz uzaicinājumu, īpašuma prasība pielaižama tikai tad, kad viņš papīru ieguvus jaunā ticībā, kas jāpierāda; labticīgam papīra turētājam nav tas jāizdod.

1532. Uzrādītāja papīrus var izņemt no apgrozības, taisot uzrakstu uz turētāja vārdu vai kādas citas atzīmes, kā par to noteikts kredītiestāžu statūtos.

OTRĀ APAKŠNODAĻA.

Līdzēju vienošanās.

1533. Līgums uzskatāms par galīgi noslēgtu tikai tad, kad starp līdzējiem notikusi pilnīga vienošanās par darījuma būtiskām sastāvdaļām (1470. p.), ar nolūku savstarpēji saistīties.

Ja pēc likuma vai līdzēju vienošanās līgums jāizteic zināmā formā, tad tam piemērojami 1475. un turpmākie un 1482. un turpmākie pantī.

1534. Starp līdzējiem notikušā vienošanās par darījuma būtiskām sastāvdaļām, ja viņi tieši paturējuši sev tiesību vēl norunāt par zināmiem blakus noteikumiem, uzskatāma tikai par iepriekšēju apspriedi. Bet kad blakus noteikumu dēļ viņi nav atstājuši sev tādu tiesību, tad līgums atzīstams par galīgi noslēgtu, ja vien no tā nav redzams pretējs nodoms, un tādā gadījumā darījuma dabiskās sastāvdaļas (1471. p.) nodibināmas pēc likuma noteikumiem par šā darījuma raksturu, bet nejausās (1472. p.) — pēc tiesas ieskata.

1535. Puses var dot savu piekrišanu vai nu abas reizē, vai viena pirms otras; tādā kārtā darījums var iesākties vai nu ar vienas puses apsolījumu, kuŗu pēc tam pieņem otra puse, vai arī ar pieņemšanu, kas izteikta pieprasījuma vai lūguma veidā.

1536. Vienas puses uzaicinājumam noslēgt līgumu nav saistoša spēka, pat ja tam būtu pievienots arī noteikts apsolījums, un tādēļ, iekam otra puse nav šo apsolījumu pieņēmusi, viņa var ņemt to atpakaļ.

1537. Ja līgumu slēdz starp klātneesošiem, tad tas uzskatāms par galīgi noslēgtu no tā brīža, kad tas, kam piedāvāts priekšlikums, paziņo priekšlikuma piedāvātājam par tā pieņemšanu, kaut arī priekšlikuma piedāvātājs vēl nebūtu paziņojumu saņēmis. Ja pieņemšana nav notikusi bez nosacījuma, bet priekšlikums ir prasījums vēl tālākas pārrunas, tad līgums atzīstams par galīgi noslēgtu no tā brīža, kad viena puse paziņo pēdējo beznosacījuma piekrišanu.

1538. Ja priekšlikuma piedāvātājs noliek atbildei noteiktu termiņu, tad līdz šā termiņa notecējumam viņš ir saistīts; bet ja termiņš nav nolikts, viņam ir tiesība ņemt atpakaļ savu priekšlikumu, kad otra puse vilcinās ar paziņojumu par tā pieņemšanu. Jautājumu par to, vai otra puse vilcinājusies, izšķir tiesa. Tirdzniecības lietās par vilcinājumu atzīstams katrs gadījums, kad paziņojums nav noticis iespējami īsā laikā.

1539. Ja priekšlikumu ņem atpakaļ, bet persona, kuŗai tas piedāvāts, nezina un nevar zināt par šādu atpakaļņemšanu un arī nav vainīga nekādā vilcinājumā, tad priekšlikuma piedāvātājam jāatlīdzina šai personai zaudējumi, kas tai radušies no pārliecības, ka priekšlikums paliek spēkā.

1540. Kas ar sludinājumu izsolījis par kādas darbības izdarīšanu zināmu atlīdzību, tas var, kamēr šī darbība nav vēl atbilstošā kārtā izdarīta, atsaukt savu izsolījumu, bet tikai ar tādu pašu sludinājumu. Bet ja kāds jau izdarījis sagatavojumus tā izpildīšanai, par ko atlīdzība bijusi izsolīta, tad izsolītājs paliek saistīts ar savu sludinājumu, tomēr pieņemot, ka norādīto darbību izdara pienācīgā kārtā. Ja izsolītājs nolīcis izpildīšanai zināmu termiņu un tas notek, tad izsolījums zaudē spēku, bet pirms termiņa notecējuma to nevar atsaukt.

1541. Priekšlīgums, kuŗa mērķis ir nākoša līguma noslēgšana, ir spēkā, tiklīdz ar to nodibinātas līguma būtiskās sastāvdaļas.

TREŠĀ APAKŠNODAĻA.

Līguma priekšmets.

1542. Viss, kas noteikts 1412. un turpmākos pantos par tiesiska darījuma priekšmetu, attiecas arī uz līguma priekšmetu.

1543. Līgumi par kautko neiespējamu nav spēkā; bet kad izpildīšana ir neiespējama nevis vispārīgi, bet tikai apsolītājam, vai kad neiespējamība ir viņa paša darbības sekas, tad viņam jāatlīdzina zaudējumi tam, kam viņš devis apsolījumu. Ja apsolījuma priekšmets ir alternatīvs un vienu no priekšmetiem nav iespējams izpildīt, tad saistība uzskatāma par beznosacījuma saistību, kas vērsta tikai uz iespējamo priekšmetu.

1544. Līgums par neapgrozāmu lietu nav spēkā pat arī tad, ja tā vēlāk kļūtu apgrozāma; bet ja tas, kam šī lieta bijusi apsolīta, nav zinājis par lietas īpašību, viņš var prasīt no pretinieka zaudējumu atlīdzību. Ja lieta izņemta no apgrozības tikai attiecībā uz parādnieku, bet kreditors var to valdīt, tad līgums ir spēkā.

1545. Līgums par svešu lietu, kaut arī tas noslēgts bez tās īpašnieka gribas un ziņas, nodibina spēkā esošu prasījuma tiesību, izņemot gadījumu, kad līgums attiecas uz noziedzīga nodarījuma ceļā iegūtu lietu un persona, kuŗai dots apsolījums, to zina.

1546. Līgums, kuŗā apsolīts, ka trešā persona kautko izpildīs, nesaista ne apsolītāju, ne arī šo trešo personu.

Izņēmuma veidā tāds apsolījums ir spēkā sekojošos gadījumos:

- 1) kad kāds uzņemas svešu parāda saistību;
- 2) kad kāds apsola gādāt par sevi galvnieku;
- 3) kad kādas personas lietvedis dod apsolījumu un apgalvo, ka šī persona to apstiprinās;

4) kad apsolījums dots, nodrošinot to ar līgumsodu vai uzņemoties atlīdzināt zaudējumus.

Visos šajos gadījumos, apsolījumu neizpildot, jāmaksā vai nu līgumsods, vai zaudējumu atlīdzība.

1547. Ja kāds apsola vai nu gādāt, lai trešā persona kautko izpilda, vai viņu pie tam piedabūt, tad tā jau ir apsolītāja paša darbība, un tādēļ viņam jāatlīdzina zaudējumi, ja minētā trešā persona neuzņemas izpildīt.

CETURTĀ APAKŠNODAĻA.

Līgumu blakus noteikumi.

1548. Katrā līgumā var ievest dažādus blakus noteikumus, un proti, nosacījumus un termiņus.

1. Nosacījumi.

1. Nosacījumu veidi.

1549. Nosacījums ir tāds blakus noteikums, ar kuŗu līguma spēks darīts atkarīgs no kāda nākoša un nezināma vai vismaz par tādu domājama notikuma.

1550. Nosacījuma nav, kad no paša sākuma droši zināms, ka nākotnē gaidāmais notikums iestāsies, vai ka notiks pretējais, t. i. ka tas neiestāsies. Pirmajā gadījumā nosacījumu sauc par nepieciešamu, bet otrajā — par neiespējamu. Pie neiespējamiem pieskaita arī nosacījumus par nenovērsama notikuma neiestāšanos, bet pie nepieciešamiem — nosacījumus par neiespējama notikuma neiestāšanos.

1551. Nosacījumi ir vai nu atliekoši, vai atceļoši, raugoties pēc tam, vai ar tiem nosacīts līguma spēka sākums vai beigas.

1552. Nosacījumi ir vai nu nejausi, kad to iestāšanās nemaz neatkarājas no nosacīti tiesīgās personas patvaļas, vai patvaļīgi, kad tie atkarājas vienīgi no šās personas patvaļas, vai beidzot jaukti, kad nejausība sakrīt ar patvaļu. No šiem trim nosacījumu veidiem atšķiras vēl tādi, kuŗu iestāšanās atkarājas no trešās personas patvaļas.

1553. Nosacījumi kļūst neiespējami vai nu aiz fiziskiem, vai tiesiskiem iemesliem.

Tiesiski neiespējamiem nosacījumiem pielīdzināmi spēka ziņā pretlikumīgi un netikumīgi nosacījumi, t. i. tādi, kas ar savu saturu tieši vai netieši veicina pretlikumīgu vai netikumīgu darbību.

1554. Nosacījumi, kas pēc 588. panta nav pielaižami pēdējās gribas rīkojumos, nav atļauti arī līgumos.

2. Nosacījumu tiesiskās sekas.

1555. Ja nosacījums izteikts tik nenoteikti vai tumši, ka to nav iespējams iztulkot, tad arī ar to nosacītais rīkojums nav spēkā.

1556. Ja nosacījuma izpildīšana atkarājas vienīgi no tiesīgās personas gribas, t. i. kad noteikts, ka parādniekam jāizpilda sava saistība tad, kad kreditors grib to pieņemt, tad tāds nosacījums neietekmē darījumu, ja vien no rīkojuma satura nav skaidri redzams tam pretējs nodoms.

Ja izpildīšana nosacīta vienīgi pēc parādnieka gribas, tad līgums nav spēkā.

1557. Nosacīts prasījums pāriet uz nosacītā kreditora mantiniekiem, izņemot gadījumu, kad prasījums vai nosacījuma izpildīšana bijusi saistīta tieši ar viņa personu. Tāpat arī nosacīts prasījums patur savu spēku pret nosacītā parādnieka mantiniekiem.

1558. Kamēr vēl nav zināms, vai atliekošais nosacījums iestāsies vai ne, nosacīti tiesīgai personai paliek tikai nogaidu tiesība, kuŗu pretlīdzējs nevar atņemt ne vienpusēji atkāpjoties, ne arī kā citādi pēc savas gribas.

1559. Nosacīti saistītais nedrīkst darīt neko tādu, ar ko atturētu nosacījuma iestāšanos.

Nosacīti tiesīgais nevar pirms nosacījuma iestāšanās celt prasību līgumu izpildīt, bet, ja nosacīti saistītais apdraud viņa tiesību vai dod viņam kādu citu iemeslu, var prasīt no tā nodrošinājumu nosacījuma iestāšanās gadījumam.

1560. Ja pamatojoties uz līgumu, kas noslēgts ar atliekošu nosacījumu, nosacīti tiesīgajam ir nodota kāda lieta, tad līdz tam laikam, kamēr vēl nav zināms, vai nosacījums iestāsies vai ne, viņš uzskatāms par svešās lietas pārvaldītāju, nevar kļūt par tās īpašnieku ar ieilgumu, un pēc pieprasījuma viņam tā jādod atpakaļ, bet līdz ar to viņš arī nenes risku par lietu.

1561. Kad atliekošs nosacījums iestājies, līgums uzskatāms it kā no paša sākuma noslēgts bez nosacījuma, ja izpildāmais priekšmets tajā laikā vēl pastāv. Lietas bojāšanās šajā starplaikā jācieš kreditoram, un viņam nav tiesības prasīt, lai parādnieks dod atpakaļ ienākumus, kuŗus tas pa šo laiku saņēmis. Noilgums prasības tiesībai, kas izriet no līguma, skaitāms tikai no nosacījuma iestāšanās laika.

1562. Kad droši zināms, ka atliekošs nosacījums neiestāsies, tad līgums uzskatāms it kā pavisam nenoslēgts; tāpēc viss, kas pēc tā jau būtu izpildīts, jādod atpakaļ vai jāatlīdzina.

1563. Kamēr vēl nav zināms, vai atceļošais nosacījums iestāsies vai ne, līgums ir spēkā, tāpat kā beznosacījuma līgums, un ja tiesīgajam uz šā līguma pamata nodod kādu lietu, tad viņš kļūst par tās īpašnieku un var izlietot visas īpašnieka tiesības.

1564. Atceļošā nosacījuma neiestāšanās sekas ir tās, ka līgums paliek spēkā, un tādēļ arī uz tā pamata iegūtais īpašums kļūst neatcejams.

1565. Ja atceļošs nosacījums iestājas, līgums atzīstams it kā par nemaz nepastāvējušu. Abām pusēm tad jādod atpakaļ viss, ko tās uz līguma pamata viena no otras saņēmušas; bet pa starplaiku ievāktie augļi paliek tam, kas tos līgumam pastāvēt saņēmis. Ja tajā pašā starplaikā viena no pusēm piešķirusi tiesības uz lietu trešām personām, tad šīs tiesības, neraugoties uz atceļošā nosacījuma iestāšanos, paliek spēkā; bet šo tiesību nodibinātājam ir pienākums gādāt par to atcelšanu pret savu pretlīdzēju vai, ja tas nav iespējams, jāatlīdzina viņam zaudējumi.

1566. Ja pa to laiku, kamēr atceļošs nosacījums svārstās, ir iemesls baidīties, ka nosacīti tiesīgais nosacījumam iestājoties nevarēs izpildīt savu saistību (1565. p.), tad nosacīti saistītais var prasīt no viņa nodrošinājumu.

1567. Nepieciešamiem nosacījumiem (1550. p.) nav nekādu seku, un līgums, kuŗā tie ievesti, atzīstams par beznosacījuma līgumu.

1568. Neiespējams atliekošs nosacījums (1550. p.), ja tas ir apstiprināts, iznīcina līguma spēku; bet ja tas ir noliedzots, tad līgums paliek spēkā kā beznosacījuma līgums. Neiespējamam atceļošanai nosacījumam, kā apstiprināšanai, tā noliedzot, nav nekādu sekas.

Ja nosacījums ir neiespējams tikai pa daļai, tad iespējamā daļa patur savu spēku.

1569. Ja nosacījuma izpildīšana saistīta ar nepārspējamu grūtību tikai tai personai, uz kuru tā tieši attiecas, tad šis nosacījums tomēr ir spēkā. Ja turpretim grūtības cēlonis pastāv visiem kopējos apstākļos, tad tāds nosacījums pielīdzināms neiespējamam.

Ja kāds nosacījums gan izrādās neiespējams tā noteikšanas laikā, bet vēlāk, apstākļiem grozoties, tā izpildīšana kļūst iespējama, tad tāds nosacījums atzīstams par iespējamu.

1570. Netikumīgi un pretlikumīgi nosacījumi (1553. p. 2. d.) pilnīgi iznīcina no tiem atkarīgo rīkojumu.

1571. Līgums, ar ko kāds uzņēmies ciest zināmu zaudējumu, ja viņš izdarītu kautko netikumīgu vai pretlikumīgu, ir spēkā.

Līgums, ar ko kāds nolīdzis sev kautko par pretlikumīgas darbības nedarišanu vai tikai par sava pienākuma izpildīšanu, nesaista.

3. Nosacījumu izpildīšana.

1572. Apstiprināts nosacījums ir izpildīts tajā brīdī, kad notikums patiesi noticis; bet noliedzots — tajā brīdī, kad ir skaidrs, ka notikums ir neiespējams.

1573. Nosacījuma izpildīšanas veids noteicams saskaņā ar nodomu, kāds bijis viņu noteicot, tā kā viņa burtiska izpildīšana no vienas puses nav arvien pietiekoša, bet no otras — nav arvien nepieciešama.

Arī tad, ja notikums vai darbība, no kuriem atkarīgā līguma spēks, ir paši par sevi pavisam bez nozīmes, tomēr jānogaida to iestāšanās vai izpildīšana.

1574. Ja nosacījuma izpildīšanai nolikts zināms termiņš, tad tas ir jāievēro, bet ja to neievēro, nosacījums uzskatāms par neizpildītu. Pie tam tomēr jāatskaita laiks, pa kuru parādnieks bez savas vainas bijis kavēts to izpildīt. Ja termiņš nav nolikts, tad ir vienāga, kad nosacījumu izpilda.

1575. Ja noteikti vairāki nosacījumi kopīgi, tad katrs no tiem jāizpilda pilnīgi; bet ja tie noteikti alternatīvi, tad pietiek, ka izpilda vienu, pēc tās personas ieskata, kura ar šiem nosacījumiem aprobežota.

Ja no alternatīvi noteiktiem nosacījumiem kādu izpildīt vēlāk kļūst neiespējams, tad pietiek, ka izpilda otru, pat tad, ja nosacījuma noteicējs būtu paturējis sev izvēles tiesību.

1576. 594. un 595. panta noteikumi par pēdējās gribas rīkojuma nosacījumu izpildīšanu attiecas arī uz līgumu nosacījumiem.

1577. Nosacījums uzskatāms par izpildītu, kad tas, kam par labu tas bijis noteikts, otru pusi atsvabina no pienākuma to izpildīt.

1578. Ja saistītais izpilda savu saistību pirms noliktā nosacījuma iestāšanās tajās domās, ka tas jau iestājies, tad viņam ir tiesība prasīt atpakaļ savu izpildījumu, ja vien nosacījums pa to laiku nav patiesi iestājies.

II. Termiņi.

1579. Ar termiņu no līguma izrietošās tiesības sākumu vai ilgumu dara atkarīgu no zināma brīža iestāšanās, kuru, saskaņā ar to, sauc vai nu par sākumu, vai beigu termiņu.

1580. Termiņa ieviešana līgumā neietekmē pašu tiesību, kas uzskatāma par iegūtu bez nosacījuma un tādēļ pāriet arī uz mantiniekiem un ir aprobežota tikai ar zināmu laiku tās izlietošanai.

1581. Ar apzīmējumu „dažas“ jeb „kādas“ dienas, nedēļas, mēneši u. t. t. šaubu gadījumā jāsaprot trīs tādi laika sprīži.

1582. Ja termiņš noteikts atkarībā no nākoša notikuma, par kuru nav zināms, vai tas iestāsies, tad šaubu gadījumā laika apzīmējums pieņem nosacījuma raksturu.

1583. Ja noteikt laiku, no kura var izlietot ar līgumu piešķirto tiesību, atstāts pilnīgi tās personas ieskatam, kurai šī tiesība piešķirta, tad tā pāriet arī uz viņas mantiniekiem.

Maksājumu vai izpildījumu, kuriem termiņu noteikt atvēlēts parādniekam, nevar prasīt agrāk kā pēc viņa nāves.

Ja noteikt lietošanas tiesības ilgumu atkarīgas no lietas īpašnieka, tad šī tiesība izbeidzas ar viņa nāvi, ja vien viņš pats dzīvs būdams nav noteicis tās ilgumu.

1584. Šaubu gadījumā par katru termiņu pieņemams, ka tas noteikts drīzāk par labu saistītajam, nekā tiesīgajam.

1585. Saistītais var izpildīt savu saistību arī pirms noteiktā termiņa, ja nav norunāts tieši pretējais, vai ja no lietas apstākļiem nav skaidri redzams, ka termiņš bijis noteikts kredītoram par labu.

Ja saistītais izpilda savu saistību pirms noteiktā termiņa, tad viņam nav tiesības prasīt savu izpildījumu atpakaļ.

1586. Termiņa iestājamai nav atpakaļēja spēka, un tādēļ tam, kam lieta jāizdod, nav pienākums līdz ar to izdot arī augļus, kas saņemti no tās kopš līguma noslēgšanas laika.

PIEKTĀ APAKŠNODAĻA.

Līguma sekas.

1587. Tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darijuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atļidzinot otram zaudējumus.

1588. Viena puse nevar atkāpties no līguma bez otras piekrišanas pat arī tad, ja pēdējā to neizpilda, un tādēļ, ka viņa to neizpilda.

1589. Vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

1590. Katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu, un šī tiesība pāriet arī uz viņu mantiniekiem, izņemot tos gadījumus, kad saistība pēc līguma aprobežota ar līdzēja personu, vai kad līguma priekšmets ir tāda darbība, kurā ir nozīme paša saistītā sevišķām personiskām spējām un attiecībām.

1591. Ja ceļ prasību par divpusēja līguma izpildīšanu, prasītājam vai nu jāpiesola pienācīgs izpildījums, vai jāpierāda, ka viņš no savas puses līgumu jau izpildījis. Pretējā gadījumā pret viņu var celt līguma neizpildīšanas ierunu, ja vien no pašas līgumiskās attiecības rakstura neizriet, ka atbildētājam pienākas papriekš izpildīt.

1592. Neviens līgums, kas veicina kautko pretlikumīgu, netikumīgu vai negodīgu, nesaista. Ja viena puse ar viltu ir piedabūta noslēgt tādu līgumu, tad viņai ir tiesība prasīt zaudējumu atlīdzību.

SESTĀ APAKŠNODAĻA.

Atbildības pienākums.

I. Vispārīgi noteikumi.

1593. Katrā atļidzināma atsavinājuma līgumā, kā: pirkumā, maiņā, mantojuma un kopmantas dalījumā, iekilājumā un izlīgumā, atsavinātājam jānes atbildība pret ieguvēju par to:

1) ka lietu neattiesās;

2) ka lietai nav nekādu aplēptu trūkumu un ka tai ir visas tās labās īpašības, kādas apgalvotas vai pieņemamas.

1594. Atbildības pienākums pastāv, kaut arī līgumā par to nekas nebūtu tieši noteikts.

1595. Atbildības pienākumu nes lietas atsavinātājs, vienāga, vai viņš to atsavinājis pats, vai caur vietnieku; pēdējais atbild tikai tad, ja viņš pats tieši to uzņēmies vai pārkāpis sava pilnvarojuma robežas. Atbildību nenes ne tiesa par pārdevumu izsolē, ne kīlas ņēmējs, kurš atsavina ķilu.

1596. Atbildības pienākums attiecas uz visu, kas ir atsavinājuma priekšmets.

Ja atsavinātas vairākas atsevišķas lietas kopā, tad atsavinātājs atbild par katru atsevišķu priekšmeta attiesājumu. Bet ja atsavina lietu kopību (848. p.), tad par tajā esošiem atsevišķiem priekšmetiem viņš atbild tikai tad, ja atsavinot nav bijusi domāta tik daudz kopība visā tās sastāvā, kā tās atsevišķas daļas, vai ja atsevišķās daļas noteikti nosauktas. Ja turpretim, atsavinot lietu kopību, bijusi domāta tikai kopība visā tās sastāvā, tad atsevišķās daļas atzīstamas par atsavinātām tādā stāvoklī, kādā tās atradušās, pieņemot tomēr, ka atsavinātājs pie tam nav rīkojies ļaunprātīgi.

1597. Riskantos līgumos, to starpā arī cerības pirkumā, atsavinātājam nav jānes atbildības pienākums, ja vien viņš nav rīkojies ļaunprātīgi.

II. Atbildība par attiesājumu.

1. Atbildības nosacījumi attiesājumā.

1598. Attiesājumā ir nepieciešami, ka lieta attiesāta no tās ieguvēja par labu trešajai personai, pilnīgi vai pa daļai, noteiktā tiesas kārtībā, uz tādās tiesības pamata, kas pastāvējusi jau atsavināšanas laikā.

1599. Attiesājums, kas iespējams vēl tikai nākamībā, nerada ar notikušu attiesājumu saistītas prasības.

1600. Notikuša attiesājuma gadījumā (1598. p.) atbildības pienākumu pret lietas ieguvēju nes tās atsavinātājs, saprotot šeit tās attiesāšanu par labu trešajai personai nevien pamatojoties uz īpašuma tiesību, bet arī uz jebkādu citu lietu tiesību.

Ja trešā persona ceļ prasību par kādu servitūtu, izņemot lietojuma tiesību, tad piemērojami noteikumi, kas paredz atbildību par trūkumiem (1612. un turpm. p.).

1601. Tiklīdz pret ieguvēju ceļ attiesājuma prasību, viņam jāaicina atsavinātājs piedalīties prāvā un atvietot viņu, bet ja bijuši vairāki atsavinātāji, tad jāaicina tie visi.

Ja pēc aicinājuma atsavinātājs nepiedalās prāvā un neuzņemas atvietot ieguvēju, tad pēdējam jāved prāva pašam un jāizlieto pret celto prasību visi viņam pieejamie un zināmie aizstāvības līdzekļi.

Ja ieguvējs nav laikā aicinājis atsavinātāju piedalīties prāvā, vai ved prāvu nolaidīgi, vai ielaizās ar pretinieku izlīgumā, vai arī nodod lietu izšķirt šķīrējtiesai, tad viņš zaudē tiesību celt prasību pret atsavinātāju.

1602. Atsavinātāja neaicināšana piedalīties prāvā ieguvējam nekaitē:

1) ja ieguvējs bijis atsvabināts no šā pienākuma ar līgumu;

2) ja atsavinātājs atrodas prombūtnē un viņa uzturēšanās vieta nav zināma;

3) ja atsavinātājs pats ar nodomu kavējis aicināšanu.

2. Gadījumi, kad atkrit atsavinātāja atbildības pienākums.

1603. Atsavinātājs nenes atbildības pienākumu:

1) ja ieguvējs zaudē viņam atsavināto lietu ne pēc tiesas sprieduma, bet pēc administratīvas varas rīkojuma, vai sakarā ar vardarbību, vai ar kādu dabas spēku;

2) ja attiesājuma iemesls iestājies tikai pēc notikuša atsavinājuma un tā tad paša ieguvēja darbības vai bezdarbības dēļ;

3) ja ieguvējs, zinādams, ka viņam atsavina svešu vai iekilātu lietu, nav attiesājuma gadījumam noteikti paturējis sev tiesību celt prasību;

4) ja prāva zaudēta un nobeigusies ar attiesājumu aiz paša ieguvēja vainas vai nolaidības;

5) ja ar līgumu vai nu ieguvējs tieši atteicies no tiesības prasīt atbildību, vai arī atsavinātājs tieši atteicies no šā pienākuma; bet ja pēdējais pie tam rīkojies ļaunā nolūkā, tad viņam tomēr jāatļidzina ieguvējam nodarītie zaudējumi.

1604. Piedāvājums dot ieguvējam no viņa jau attiesāto lietu brīvu no jebkādam prasībām neatsvabina atsavinātāju no viņa atbildības pienākuma.

3. Atsavinātāja atbildības pienākuma apmērs.

1605. Kad atsavinātā lieta attiesāta, tās atsavinātājam jāatļidzina visi zaudējumi, kādus ieguvējs no tam cietis, ieskaitot izdevumus prāvai vai pašai lietai, ja vien šos pēdējos nav jau atmaksājis tas, kam lieta piespriesta.

1606. Ja attiesātās lietas vērtība palikusi negrozīta, tad atsavinātājam jāatļidzina prāvas izdevumi un jādod atpakaļ tikai viņa saņemtā maksa par lietu. Pretējā gadījumā jāņem vērā tā vērtība, kāda lietai bijusi attiesājuma laikā, tomēr ar to nosacījumu, ka ieguvējs nekādā ziņā nedabū vairāk kā divreiz tik, cik viņš pats samaksājis.

1607. Ja vairākas lietas atsavinātas kopā par kopīgu cenu, bet pēc tam attiesātas tikai dažas no tām, tad atsavinātājam jāatlīdzina par attiesātām, kaut arī pārējo lietu vērtība līdzinātos vēl pilnai summai, kas samaksāta par visām lietām kopā.

1608. Ja ir attiesātas atsavinātās lietas daļas vai piederumi, jāņem vērā nevien vērtība, kāda tiem ir pašiem par sevi, bet arī ar to radies pārējo, neattiesāto daļu vērtības pamazinājums.

1609. Ja līdzīgi atsavinot sevišķi vienojušies savā starpā par atlīdzības apmēru lietas attiesājuma gadījumā, tad lieta izšķirama uz šīs vienošanās pamata.

1610. Ja ir vairāki atsavinātāji, tad atbildības pienākumu viņi neņems solidāri, bet katrs atsevišķi par savu daļu.

1611. Atsavinātāja atbildības pienākums turpinās tik ilgi, kamēr kāds var vērst kādas prasības uz atsavināto lietu, un tā tad izbeidzas ne agrāk kā tad, kad ieguvējs iegūst uz šo lietu viņam atsavināto lietu tiesību ar ielgumu. Bet ja atsavināts ir nekustams īpašums un to atsavinot ir izdarīts uzaicinājums, tad atbildības pienākums izbeidzas, ja līdz šajā uzaicinājumā noteiktā termiņa noteicējumam nekādas prasības nav pieteiktas.

III. Atbildība par trūkumiem un īpašībām.

1. Atsavinātāja atbildība vispār.

1612. Atsavinātājs atbild nevien par atsavinātās lietas vainām vai trūkumiem, ko viņš zinājis un nav uzrādījis, bet arī par viņam nezināmiem apslēptiem trūkumiem.

1613. Atsavinātājs neatbild ne par nenozīmīgiem trūkumiem, kas nekavē visumā lietas lietošanu, ne arī par tādiem, kas ieguvējam bijuši zināmi, vai vismaz, piegriežot visparastāko uzmanību, nevarētu palikt viņam apslēpti.

Atsavinātājs ir atsavināts no jebkādas atbildības arī tad, ja lietas trūkumi bijuši zināmi tikai tās ieguvēja vietniekam.

1614. Atbildība par lietas trūkumiem krīt uz atsavinātāju tikai tad, ja tie bijuši jau pirms atsavinājuma līguma noslēgšanas, bet nav radušies vēlāk.

Trūkumiem, kas lietai bijuši pirms tās atsavināšanas, bet atsavinājuma laikā novērsti, nav nozīmes.

1615. Nepazīšana par vispār zināmām nastām, kas guļ uz atsavināmo lietu, neuzliek atsavinātājam nekādu atbildību.

1616. Atsavinātājs katrā gadījumā atbild par tiem trūkumiem, par kuriem viņš tieši apgalvojis, ka to nav.

1617. Lai gan atsavinātājs ar sevišķu līgumu var atteikties no atbildības par trūkumiem, tomēr arī šajā gadījumā viņš no tās atsavināšanas tikai tad, ja viņš šos trūkumus nav jaunā nolūkā apslēpis no ieguvēja vai viņam tos noklusējis.

1618. Ja atsavinātājs tieši apgalvojis, ka lietai ir zināmas labas īpašības, tad viņam par tām jāatbild pat arī tajā gadījumā, kad viņš to būtu apgalvojis jau pēc atsavināšanas.

Lietas slavēšana vispārējos izteicienos neuzliek atsavinātājam nekādus citus pienākumus, bez tās atbildības, ko nes katrs atsavinātājs.

2. Atsavinātāja atbildības apmērs un ieguvēja aizsardzības līdzekļi.

1619. Ja atsavinātājs uzņemas atbildību noteiktās robežās, tad no viņa nevar prasīt neko pāri par tām, ja vien viņš nav darbojies jaunā nolūkā.

1620. Atsavinātājam, kas jaunā nolūkā noklusējis vai apslēpis viņam zināmos lietas trūkumus, vai noteikti apgalvojis, ka tai ir zināmas īpašības, jāatlīdzina ieguvējam visi zaudējumi.

Visos citos gadījumos ieguvējam ir tiesība tikai prasīt, pēc paša izveles, vai nu līguma atcelšanu, vai lietas cenas samazināšanu.

1621. Pārdodot mazvērtīgas lietas, līguma atcēluma prasība nav pieļaujama.

1622. Līguma atcēluma prasības mērķis ir tas, lai pārdoto lietu ņemtu atpakaļ un atdotu par to saņemto maksu vai citu kādu pretizpildījumu.

1623. Atsavinātājam jāatdod par lietu saņemta maksa līdz ar procentiem un bez tam jāatlīdzina lietas labā taisītie nepieciešamie un derīgie izdevumi un lietas atsavināšanas izmaksas, kā arī no tam radies mantas samazinājums; līdz ar to viņam jāatsvabina ieguvējs no visiem pienākumiem, kas tam bijuši jāuzņemas pēc atsavinājuma līguma vai šā līguma dēļ.

1624. Kad ieguvējs cēlis līguma atcēluma prasību, viņam jādod atpakaļ lieta līdz ar visiem tās piederumiem, kā arī augļiem, tiklab saņemtiem, kā nolaidības dēļ nesāņemtiem. Bez tam viņam jāatlīdzina zaudējumi, kas nodarīti aiz viņa vainas, un jāatsvabina lieta no nastām un aprūtinājumiem, ja viņš to aprūtinājis. Iekam viņš nav izpildījis visu augšā minēto, viņš nevar prasīt no atsavinātāja, lai tas izpilda 1623. pantā norādītos pienākumus.

1625. Lietas cenas samazinājuma prasības mērķis ir tas, lai samazinātu cenu vai citu kādu pretizpildījumu tādā mērā, par cik mazāk būtu dots vai izpildīts par lietu, ja tās trūkumi būtu bijuši zināmi.

1626. Kamēr līgums nav vēl atcelts (1622. un turpm. p.), cenas samazinājuma prasību var atjaunot, tās pašas lietas trūkumu dēļ, vairākas reizes, tomēr ar nosacījumu, lai ieguvējs no tam negūst sev peļņu.

1627. Kamēr nav taisīts spriedums cenas samazinājuma prasībā, prasītājam vienmēr ir tiesība, ja viņš atzīst priekšmetu par gluži nederīgu, minētās prasības vietā celt līguma atcēluma prasību, tomēr ne citādi, kā atlīdzinot pretiniekam prāvas izdevumus agrākā lietā.

1628. Ieguvējs var aizstāvēt savu tiesību nevien ar prasību 1619. un 1620. pantā norādītā kārtībā, bet uz tā paša pamata, kas viņam dod prasības tiesību, var arī celt pienācīgi neizpildīta līguma ierunu pret atsavinātāja prasību par pretizpildījumu (1591. p.).

1629. Ja līgumu noslēguši vairāki ieguvēji solidāri, tad viņi var arī solidāri celt prasību. Ieguvēja mantiniekiem ir tiesība celt līguma atcēluma prasību tikai kopīgi; cenas samazinājuma prasību katrs no viņiem var celt arī neatkarīgi no pārējiem, savas daļas apmērā.

1630. Ja līgumu noslēguši vairāki atsavinātāji kopīgi, tad viņiem jāatbild abās prasībās (1620. p.) solidāri. Ja ir vairāki atsavinātāja mantinieki, prasību var celt tikai pret katru no tiem atsevišķi, viņa daļas apmērā.

1631. Prasības vērsas arī uz galvenās lietas piederumiem un daļām, kā arī uz lietu kopībā ietilpstošiem atsevišķiem priekšmetiem, pieņemot tomēr, ka atbildības pienākums pastāv attiecībā uz katru no tiem atsevišķi (1596. p. 2. d.). Tādā gadījumā, kaut arī trūkums izrādītos tikai vienā no šiem priekšmetiem, var prasīt, vai nu lai ņem atpakaļ visu veselo, vai lai samazina cenu, vai arī lai dod ar veselo samērīgu atlīdzību.

1632. Ja atsavinātā lieta ir attiesāta vai nejausi iet bojā, tad ar to nav novērstas prasības tās trūkumu vai apsolīto, bet neizrādījušos īpašību dēļ.

1633. Tiesība celt līguma atcēluma prasību noilst noteikt sešiem mēnešiem no līguma noslēgšanas dienas vai no tās dienas, kad dots sevišķs galvojums (1616., 1618. un 1619. p.).

1634. Tiesība celt cenas samazinājuma prasību noilst noteikt gadam no līguma noslēgšanas dienas vai no tās dienas, kad dots sevišķs galvojums (1618. un 1619. p.).

Trešā nodaļa.

Saistības un prasījumi no neatļautas darbības.

PIRMĀ APAKŠNODAĻA.

Neatļauta darbība un vainas pakāpes.

1635. Katrs tiesību aizskārums, t. i. katrs pati par sevi neatļauta darbība, dod tam, kam tā kaitējusi, tiesību prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot.

Piezīme. Darbība šeit pieņemta plašākā nozīmē, aptverot nevien darbību, bet arī atturēšanos no tās, t. i. bezdarbību.

1636. Tiesību aizskārums nav, ja kāds tikai izlieto sev piederošu tiesību, vai darbojas pēc aizskartās personas gribas, vai arī ar pēdējās nelikumīgu darbību piespiests uz atļautu paš-aizstāvību.

1637. Par tiesību aizskārums nav vainojami bērni līdz septiņiem gadiem un garā slimie.

Par tiesību aizskārums nav vainojamas ricības spējīgas personas, kas to izdarījušas nesamaņas vai gara darbības traucējuma stāvoklī. Par tiesību aizskārums ir vainojamas personas, kas pašas sevi novedušas šādā stāvoklī ar alkoholiskiem dzērieniem vai citiem līdzekļiem.

1638. Par tiesību aizskārums, ko izdarījis apakšnieks pēc priekšnieka pavēles, pirmais nav vainojams, ja darbība nav pati par sevi noziedzīga.

1639. Tiesību aizskārums uzliek atbildību tam, kas pieļauj to tādos apstākļos, kuri, pēc viņa personiskām attiecībām pret aizskārēju, dod viņam, kā tēvam vai saimniekam, iespēju un tā tad arī uzliek pienākumu aizkavēt tādu aizskārums.

1640. Vainas pakāpes ir dažādas, raugoties pēc tam, vai darbība izdarīta launā nolūkā, vai tikai aiz neuzmanības.

1641. Ar jaunu nolūku jāsaprot katrs tišs kaitējums.

1642. Ja abas puses darbojušās jaunā nolūkā, vienā un tajā pašā virzienā un attiecībā uz to pašu priekšmetu, tad viena puse nevar vērst pret otru uz šā pamata nekādu prasību. Bet ja jauns nolūks bijis tikai no vienas puses, tad tam, kam ar to kaitēts, ir tiesība prasīt no tās apmierinājumu, pat ja arī viņš būtu vainīgs neuzmanībā.

1643. Vienošanās par to, lai ar jaunā nolūkā izdarītu darbību nodarīts zaudējums nebūtu jāatlīdzina, nav spēkā. Bet var atteikties no prasījuma par jau izdarītu jaunprātīgu darbību, kad aizskartais pietiekoši zina tiklab savu prasību, kā arī tās pamatu.

1644. Kas otram nodara kaitējumu bez jauna nolūka, ja viņš par šo kaitējumu ir vainojams, pieļauj neuzmanību.

Neuzmanība ir rupja un viegla.

1645. Neuzmanība ir rupja, ja kāds rīkojas augstākā mērā vieglprātīgi un nevērtīgi, vai mazāk rūpības par viņam uzticētām svešām lietām un darīšanām nekā par savām pašām, vai arī uzsāk tādu darbību, kuras kaitīgums un bīstamība nevarēja un nedrīkstēja palikt viņam nezināmi.

Zaudējumu atlīdzības un citu civiltiesisku seku ziņā rupja neuzmanība pilnīgi pielīdzināma jaunam nolūkam.

1646. Par vieglu neuzmanību atzīstams tās rūpības un čaklības trūkums, kāda vispār jāievēro krietnam un rūpīgam saimniekam.

1647. Neuzmanība nav atzīstama par vainu zināmos, attiecīgā vietā norādītos gadījumos, kad kāds svešām lietām un darīšanām piegriež tikai tādu rūpību, kādu viņš mēdz piegriezt savām pašām, ja vien šī neuzmanība nav bijusi rupja.

1648. Ja līguma attiecībās, vienalga, vai pēc paša līguma vai jau pēc likuma, vienai pusei jāšargā kāda lieta, tad tas, kam šis pienākums uzlikts, atbild kā par šās lietas nozagšanu, tā arī par tās iegūšanu trešās personas īpašumā ar ielgumu.

1649. Prasījumos, kas izriet vienīgi no tiesību aizskārumsiem un neskar jau pastāvošas saistību attiecības, tiesību aizskārējs atbild par katru, pat vieglu neuzmanību.

Noteikumi par to, kāda neuzmanības pakāpe atzīstama par vainu no līguma izrietošās attiecībās vai svešu lietu pārvaldībā, kā arī ceļot prasības pret kādu personu sakarā ar svešu lietu valdījumu, norādīti attiecīgās vietās.

1650. Ja divas personas savstarpēji vainīgas neuzmanībā, no tam izrietošie prasījumi savstarpēji ieskaitāmi tādā mērā, ciktāl tie viens otru sedz.

OTRĀ APAKŠNODAĻA.

Nokavējums.

I. Nokavējuma veidi.

1651. Nokavējums ir saistības izpildīšanas vai izpildījuma pieņemšanas prettiesīgs novilcinājums. Pirmajā gadījumā ir parādnieka, bet otrajā — kreditora nokavējums.

1. Parādnieka nokavējums.

1652. Parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis:

1) kad viņš dabūjis lietas valdījumu noziedzīgā vai vispār prettiesīgā kārtā;

2) kad izpildīšanai noliktā laikā nav iespējams viņu sastapt un viņa prombūtnes attaisnošanai nav svarīgu iemeslu;

3) kad viņš palaidis gažām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parāsa.

1653. Citos gadījumos, bez augšā minētiem (1652. p.), lai atzītu parādnieka nokavējumu, viņam jādabū papriekš atgādājums no kreditora vai tā vietnieka.

1654. Atgādinājums jādabū pašam parādniekam vai viņa vietniekam.

1655. Atgādināt nevar tādā laikā un vietā, kad un kur nevar pēc taisnības sagaidīt saistības izpildīšanu.

1656. Parādnieks nav nokavējis, ja nokavējuma iemesls ir viņa pamatotas šaubas vai nu vispār par to saistību, kuŗas izpildīšanu no viņa prasa, vai par tās apmēru.

1657. Tiesa var parādnieku atsvabināt no viņam neizdevīgām nokavējuma sekām arī citos gadījumos, kad viņu nevar vainot ne uzmanības trūkumā, ne vispār vieglprātībā vai nolaidībā, vai kad izpildīšana nav notikusi nepārvaramas varas dēļ.

2. Kreditora nokavējums.

1658. Kreditors pielaiž nokavējumu, ja viņš, bez tiesīgiem iemesliem, nepieņem saistības izpildījumu, ko parādnieks piedāvā viņam pašam vai viņa vietniekam noteiktā kārtā, istā laikā un istā vietā.

Parādnieka piedāvājumam jābūt nevien vārdos, bet arī darbos tādām, lai būtu patiesa iespēja to izpildīt.

Saistības izpildījums parādniekam jāpiedāvā pilnīgi, un tādēļ kreditora atteikšanās pieņemt tikai daļu no saistības izpildījuma, nav uzskatāma par nokavējumu.

1659. Kad parādnieks novilcina piedāvājumu tikai īsu laiku, tad tas nedod kreditoram pamatotu iemeslu atteikties izpildījumu pieņemt, ja vien parādnieks līdz ar to piesola viņam zaudējumu atlīdzību vai ja novilcinājumam nav nekādas nozīmes.

1660. Kreditors uzskatāms par vainīgu nokavējumā, ja viņš nav ieradies saistības izpildīšanai noliktā vietā tajā laikā, kad parādnieks tur atradies un bijis gatavs izpildīt savu saistību.

Tāpat kreditors uzskatāms par vainīgu nokavējumā, kad viņš izvairās dot aprēķinu, ko parādnieks prasa samaksas nolūkā, ja tāds nepieciešams pilnīgai prasījuma samaksai.

II. Nokavējuma sekas.

1661. Ja nokavējis parādnieks, tad nevien viņa saistība joprojām paliek spēkā, bet tai pievienojas vēl arī pienākums atbildēt pat par saistības priekšmeta nejašu bojā eju.

Parādnieka atbildība par saistības priekšmeta nejašu bojā eju atkrīt, ja viņš pierāda, ka šis priekšmets, pat laikā nodots kreditoram, tomēr būtu gājis bojā un kreditors nebūtu varējis to arī pārdot.

1662. Nokavējums uzliek parādniekam pienākumu pilnā mērā atlīdzināt kreditoram visus zaudējumus. Ja jāatdod priekšmeta vērtība, tad tā aprēķināma pēc viņa augstākās cenas kopš nokavējuma laika.

1663. Ja kreditors parādnieka nokavējuma dēļ vairs nav ieinteresēts līguma izpildīšanā, tad viņš var prasīt tā atcelšanu.

1664. Ja nokavējis kreditors, tad risks par priekšmeta nejašu bojā eju (1661. p.) pāriet uz viņu, bet parādnieks atbild tikai par to zaudējumu, ko viņš pats nodarījis ļaunprātīgi vai aizrupjas neuzmanības.

Kreditoram jāatlīdzina parādniekam visi ar savu nokavējumu nodarītie zaudējumi.

III. Nokavējuma seku novēršana.

1665. Kā parādnieka, tā arī kreditora nokavējuma sekas novērš, ja nokavētājs piesola izpildīt vai pieņemt to, kas pēc līguma pienākas, un nodrošināt savam pretiniekam arī to; uz ko viņam ir tiesība sakarā ar nokavējumu.

1666. Piemērojot 1665. panta noteikumu, tomēr pieņemams, ja nokavējis parādnieks, ka lietas stāvoklis nav tāds, ka kreditoram šā nokavējuma dēļ ir tiesība prasīt līguma atcelšanu (1663. p.), bet ja nokavējis kreditors — ka parādnieks pa to laiku nav vēl iesniedzis saistības priekšmetu tiesai.

1667. Ja vienā laikā nokavējušas abas puses, tad nokavējuma sekas savstarpēji iznīcinās un neviena puse vairs nevar pamatot uz to kādas prasības pret otru.

Ja abas puses nav nokavējušas vienā laikā, tad vēlākais nokavējums novērš iepriekšējā nokavējuma vēl neiestājušās sekas.

1668. Ja nokavēto izpildījumu pretinieks bez iebilduma pieņem, vai ja saistību atceļ to pārjaunojot, vai arī ja prasījuma tiesība izbeidzas ar nolīgumu, tad arī ar nokavējumu nevar pamatot nekādas prasības.

Ceturtnā nodaļa.

Saistību kopdalībnieku savstarpējās attiecības.

PIRMĀ APAKŠNODAĻA.

Vispārīgi noteikumi.

1669. Ja saistības tiesībā piedalās no vienas vai otras puses vai no abām pusēm vairākas personas, tad prasījums un tam atbilstošā saistība ir vai nu dalīti, tā ka katrs kreditors var prasīt tikai savu priekšmeta daļu un katram parādniekam jāizpilda tikai sava saistības daļa, vai arī nedalīti.

1670. Par nedalītu jeb solidāru prasījums vai saistība atzīstami tad, kad no vairākiem kreditoriem katrs var prasīt visu priekšmetu, vai kad no vairākiem parādniekiem katram ir pienākums visu izpildīt, pie kam tomēr priekšmetu var prasīt un tas jāizpilda tikai vienu reizi. Tādā gadījumā pirmos sauc par kopkreditoriem, bet otru par kopparādniekiem.

1671. Pie katras solidāras saistības būtības pieder tas, ka tā dibinās uz vienu un to pašu pamatu un ka visiem dalībniekiem ir viens un tas pats izpildījuma priekšmets. Tomēr kā tiesība, tā arī saistība var būt vienam dalībniekam bez nosacījumiem, bet citiem aprobežota ar laiku un zināmiem nosacījumiem.

OTRĀ APAKŠNODAĻA.

Solidāru saistību nodibināšana.

1672. Solidāras saistības nodibina ar līgumu, testāmentu vai likumu.

1673. Līgums un testāments nodibina solidāru saistību tikai tad, kad līdzēji vai testātors to tieši noteikuši.

1674. Pēc likuma solidāra saistība nodibinās, kad izpildījuma priekšmets ir nedalāms, un proti, kad tas ir vai nu kāda darbība, vai bezdarbība, tāpat arī kad kāda lieta vairākam personām kopīgi uzticēta glabājumā, patapināta, izīrēta vai iekļāta.

1675. Vairākas personas, kas kopīgi izdarījušas noziedzīgu nodarījumu, atbild solidāri par zaudējumu, kas ar to nodarīts.

1676. Vairāki lietveži, kā arī amatpersonas, ja viņu pārvaldība bijusi nedalīta, atbild solidāri par pienākumiem, kas viņiem izriet no šās pārvaldības.

TREŠĀ APAKŠNODAĻA.

Solidāru saistību sekas.

1677. Katrs kopkreditors jeb solidāri tiesīgais var prasīt visu saistības priekšmetu, bet viņa prasījumu apmierinot izbeidzas pārējo kopkreditoru prasības tiesība.

1678. Tam kopkreditoram, kas saņēmis saistības izpildījumu (1677. p.), jāizdod pārējiem zināma daļa tikai tad, kad tie atrodas ar viņu sabiedrībā vai kad šāds pienākums aiz kāda cita iemesla uzlikts viņam ar līgumu, testāmentu vai likumu.

1679. Ja viens kopkreditors piešķiris atvieglojumus, tad ar to netiek aprobežotas pārējo tiesības.

1680. Ko kāds kopkreditors panācis prasījuma pastiprināšanai vai nodrošināšanai, tas nāk arī pārējiem par labu.

1681. No parādnieka ieskata atkarājas, kuŗam no vairākiem kopkreditoriem izpildīt savu saistību, pie kam viņš tam var ieskaitīt arī savus varbūtējos pretprasījumus. Bet ja viens no kopkreditoriem jau cēlis izpildījuma prasību, tad parādniekam nav tiesības samaksāt kautkuŗam no pārējiem, un tāda samaksa neatsvabina viņu no saistības pret prasības cēlāju.

1682. Katru kopparādnieku jeb solidāri saistīto var piespiest izpildīt visu saistību, un viņa izpildījums atsvabina pārējos no viņu saistības.

1683. Kreditors var pēc sava ieskata prasīt visas saistības izpildījumu no visiem vai tikai no dažiem kopparādniekiem, vai arī tikai no viena, bet ja prasījuma priekšmets ir dalāms, tad viņš, ja vēlas, var prasīt arī tikai tā daļu. Tomēr viņš tādēļ nezaudē savu tiesību uz visu prasījumu, bet gan pārējo var prasīt pat arī no tā kopparādnieka, no kuŗa agrāk prasījis tikai daļu.

1684. Kopparādnieks, no kuŗa prasa saistības izpildījumu, var likt priekšā ieskaitam tikai savus pretprasījumus pret kreditoru, ja vien kopparādnieki neatrodas sabiedrības attiecībās.

1685. Parāda atvieglojums, ko kreditors piešķir personīgi tikai vienam kopparādniekam, nenāk par labu pārējiem.

1686. Kopparādnieks, kas apmierinājis kreditoru, var prasīt no pārējiem atbilstošu atlīdzību, ja tam nav sevišķu šķēršļu.

Ja samaksājušais kopparādnieks darbojies ļaunā nolūkā, tad viņš ar to zaudē tiesību uz atlīdzību no pārējiem.

1687. Par tāda nokavējuma sekām, kuŗā vainīgs tikai viens kopparādnieks, pārējie neatbild, tāpat kā viņi neatbild, arī par līgumsodu, ko apsollis tikai viens no viņiem.

1688. Izņemot nokavējumu (1687. p.), visas citas saistības pretējas atsevišķa kopparādnieka darbības sekas krīt arī uz pārējiem. Tādēļ, ja saistības priekšmets ir bojāts vai iznīcināts aiz viena kopparādnieka vainas, par zaudējumiem atbild arī pārējie.

1689. Prasījuma izlietošana pret vienu no kopparādniekiem pārtrauc prasības nolīgumu arī pret pārējiem.

1690. Katrs pārjaunojums, vai nu to izdarījis viens kopkreditors vai viens kopparādnieks, atceļ arī visu pārējo agrāko solidāro saistību.

Piektā nodaļa.

Saistību tiesību pastiprināšana.

1691. Saistību spēku bez ķīlas tiesības (1278. un turpm. p.) pastiprina: 1) ar galvojumu, 2) ar līgumsodu un 3) ar rokas naudu.

PIRMĀ APAKŠNODAĻA.

Galvojums.

I. Vispārīgi noteikumi.

1692. Galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabīnot tomēr pēdējo no viņas parāda.

1693. Par galvnieku var būt katra rīcības spējīga persona.

1694. Galvojumā ir nepieciešams spēkā esošs galvenais parāds, un to var dot par visādām saistībām, to starpā arī par saistībām no neatļautas darbības, par pastāvīšām un nākamām, noteiktām un nenoteiktām, nosacītām un nenosacītām, un kā par visu galveno parādu, tā arī par tā daļu.

1695. Galvojumam ir nepieciešama rakstiska forma.

II. Galvojuma sekas.

1. Galvnieka pienākumi.

1696. Galvnieka saistība vispār atbilst galvenā parādnieka saistībai un tādēļ nevar ne attiekties uz augstāku summu, ne būt bez nosacījuma, ja galvenā parādnieka saistība ir tikai nosacīta. Ja galvnieks galvojis par summu, kas pārsniedz galveno parādu, tad no viņa var prasīt tikai galvenā parāda summu; bet ja viņš par parādu, kas aprobežots ar nosacījumu, galvojis bez nosacījuma, tad nosacījums attiecināms arī uz viņu.

1697. Ja galvnieks uzņemas samaksāt mazāku summu nekā uzņēmies galvenais parādnieks, vai par beznosacījuma parādu galvo tikai ar nosacījumu, tad no viņa var prasīt vienīgi to, ko viņš uzņēmies.

1698. Galvnieks atbild nevien par pašu galveno parādu, bet arī par tā blakus prasījumiem, parādnieka vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem un tiesu izdevumiem.

1699. Vairākas personas, kas galvojušas par vienu un to pašu parādnieku un vienu un to pašu parādu, atbild solidāri.

1700. Kad par vienu un to pašu parādu kopīgi galvo rīcības spējīga un rīcības nespējīga persona, tad visa saistība pāriet uz pirmo galvnieku, ja viņš ir zinājis vai viņam vajadzējis zināt, ka viņa līdzgalvnieks nav spējīgs uzņemties galvojumu.

2. Galvnieka tiesības.

A. Galvnieka tiesības pret kreditoru.

1701. Galvnieks, pret kuŗu ceļ prasību kreditors, var izlietot visas galvenā parādnieka ierunas, izņemot tikai tās, pret kuŗām kreditors taisni gribējis nodrošināties ar galvojumu, vai kuŗu izlietošana tieši saistīta ar galvenā parādnieka personu.

1702. Kad pret galvnieku ceļ prasību, viņš var prasīt, lai kreditors griežas ar to papriekš pie galvenā parādnieka, ja piedziņa no tā izdarāma tikpat sekmīgi un viegli.

Šī tiesība atkrit, ja galvnieks noteikti no tās atteicies. Par tādu atteikšanos uzskatāms jau arī tas, ja galvnieks uzņemas saistību kā pats parādnieks.

1703. Pret galvnieku celt prasību tūlī var arī tad:

1) ja galvenais parādnieks atrodas prombūtnē vai galvnieks nevar uzdot viņa dzīves vietu;

2) ja ir pierādīta galvenā parādnieka faktiskā maksātnespēja vai par viņa mantu jau atklāts konkurss.

B. Galvnieka tiesības pret galveno parādnieku.

1704. Kādā apmērā galvnieks apmierina kreditoru, tādā uz viņu pāriet šā pēdējā prasījumi pret galveno parādnieku. Prasības un ierunas no tās tiesiskās attiecības, kas pastāv starp galvnieku un galveno parādnieku, paliek negrozītas.

1705. Galvnieks var vērst savu regresa prasību pret galveno parādnieku tikai pēc tam, kad viņš patiesi nolīdzinājis parādu vai tā daļu vai vismaz ar tiesas spriedumu viņam uzlikts pienākums to nolīdzināt. Kādā kārtā šis nolīdzinājums notiek, tas ir vienalga. Ar atlaidumu, kuŗu kreditors izdarījis par labu galvniekam, nesamazinās viņa prasības pret galveno parādnieku.

1706. Galvnieks, kas samaksājis galvenā parādnieka vietā pirms saistības termiņa, var atprasīt no viņa šo samaksu tikai pēc šā termiņa.

Ja galvenais parādnieks kriet mantiskos zaudējumos vai izšķērdē savu mantu, tā ka regresa piedziņai no viņa būtu apšaubāmas sekmes, tad galvnieks var prasīt no viņa nodrošinājumu jau pirms samaksas.

1707. Galvnieks var prasīt no galvenā parādnieka, lai atsvabina viņu no viņa galvnieka pienākuma jau pirms samaksas, ja viņš uzņemies galvojumu kā parādnieka lietvedis un šo lietvedību ir jau nodevis.

1708. Ja galvnieks, neizlietodams viņam zināmus iebildumus un ierunas, labprātīgi samaksājis parādu bez galvenā parādnieka piekrišanas, tad tos iebildumus, kuŗus galvnieks varējis celt pret kreditoru, galvenais parādnieks var celt pret galvnieka regresa prasību.

1709. Ja pēc tam, kad parādnieks jau samaksājis savu parādu, nepazīnodams par to galvniekam, pēdējais samaksā otrreiz, tad viņam ir regresa tiesība pret parādnieku. Bet ja papriekš samaksā galvnieks, nepazīnodams par to parādniekam, un pēdējais tamdēļ arī samaksā, tad galvnieks vairs nevar griezties pie parādnieka, un viņš var tikai prasīt no kreditora, lai atmaksā nebijušo parādu.

III. Galvojuma izbeigšanās.

1710. Galvojums izbeidzas ar katru darbību, kas dzēš galveno saistību, atsvabinot no tās parādnieku.

1711. Atcēlējs līgums starp kreditoru un parādnieku nāk par labu arī galvniekam, ja vien nav bijis pretējs nolūks, vai ja galvojums nav dots kā dāvinājums, tā ka galvnieks jau no paša sākuma atteicies vērst savu regresa prasību pret galveno parādnieku.

1712. Galvojums izbeidzas ar ikvienu notikumu, kas atsvabina galveno parādnieku.

1713. Ja kreditors un galvenais parādnieks viens no otra manto, tad galvnieka saistība izbeidzas, bet viņam paliek tiesība prasīt atpakaļ to, ko viņš kā galvnieks izdevis. Kad savstarpēji manto galvenais parādnieks un galvnieks, tad paliek spēkā tikai galvenais parāds, bet galvojums tāpat izbeidzas, ja vien no tā izrietošais prasījums nedod tādus labumus kreditoram, kādus galvenais prasījums viņam nepiešķir. Bet ja savstarpēji manto kreditors un galvnieks, tad galvojums gan arī izbeidzas, bet parādnieka saistība paliek spēkā.

1714. Galvnieks atsvabinās no savas atbildības, kad kreditors rīkojies nolaidīgi, izdarot piedziņu no parādnieka, un pielaidis pēc apstākļiem neatvainojamu vilcinājumu.

1715. Ja galvnieks uzņemies saistību tikai uz zināmu laiku, tad viņš arī atbild tikai pa šo laiku.

OTRĀ APAKŠNODAĻA.

Līgumsods.

1716. Līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

1717. Līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt nevien naudā, bet arī citās vērtībās.

Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas.

1718. Ja kādam jācieš līgumsods, tad kreditors var prasīt vai nu tā samaksu, vai līguma izpildīšanu; bet izvēlēties samaksu, viņš vairs nevar pēc tam prasīt līguma izpildīšanu, un otrādi.

Ja līguma priekšmets bijis kautko nedarīt, tad var prasīt vienīgi līgumsodu.

1719. Līgumsoda cietējs nevar izvēlēties starp līguma izpildīšanu un līgumsoda samaksu.

1720. Kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu:

1) ja tieši tā bijis norunāts;

2) ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu istā laikā.

1721. Ja kāds izpilda tikai daļu no savas saistības, tad tomēr viņam jāsamaksā viss līgumsods, bet ne tikai samērīgā daļa.

1722. Līgumsoda samaksa neatsvabina šā soda cietēju ne no procentiem vai augļiem, kas no viņa pienākas, ne no zaudējumu atlīdzības, ciktāl tie pārsniedz līgumsoda apmēru, ja vien nav tieši norunāts pretējais.

1723. Tiesība prasīt līgumsodu, kā arī atbildība par tā samaksu pāriet uz attiecīgas personas mantiniekiem; bet ja mantinieku ir vairāki, tie tomēr neatbild solidāri.

1724. Izbeidzoties galvenai saistībai, izbeidzas arī pats no sevis tai norunātais līgumsods.

TRESĀ APAKŠNODAĻA.

Rokas nauda.

1725. Ar rokas naudu jāsaprot tas, ko līgumu noslēdzot viena pasu dod otrai nevien par galīgi noslēgta līguma pierādījumu, bet līdz ar to arī par tā izpildījuma nodrošinājumu.

1726. Kā rokas naudu var dot nevien naudā, bet arī citas vērtības. Tās apmēru noteic puses pēc vienošanās.

1727. Rokas naudas apsolījums vien nav pietiekoss, un tiesību nodibina tikai tās iedošana.

1728. Ar rokas naudas iedošanu līgums, ja tas citādi atbilst visiem likuma prasījumiem, uzskatāms par noslēgtu un katra puse var prasīt, lai to izpilda.

1729. Kad ar rokas naudu nodrošinātais līgums izpildīts, rokas nauda vai nu atdodama tam, no kā tā saņemta, vai ieskaitāma viņam līguma izpildījumā, ja vien līdzēji nav noteikti norunājuši citādi.

1730. Ja līgumu neizpilda vai nu tādēļ, ka tas, pusēm savstarpēji labprātīgi vienojoties, atcelts, vai tādēļ, ka tā izpildīšana kļuvusi neiespējama bez rokas naudas devēja vainas, tad rokas nauda jādod pēdējam atpakaļ.

Ja līgumu neizpilda aiz viena līdzēja vainas, tad, ja vainīgs rokas naudas saņēmējs, viņam tā jāatdod tās devējam divkārsā apmērā; bet ja neizpildīšanā vainīgs rokas naudas devējs, tad viņš zaudē tiesību prasīt to atpakaļ. Bez tam vainīgām jāatlīdzina pretiniekam visi zaudējumi.

1731. Ja puses norunājušas, ka jau noslēgto līgumu var atcelt, zaudējot rokas naudu, un ja tādā gadījumā atkāpjas rokas naudas devējs, tad viņš to zaudē, bet ja atkāpjas pretējā puse, tad viņai jāatdod rokas nauda divkārsā apmērā.

Šis noteikums piemērojams, ja līdzēji norunājuši, ka, neizpildot vienam no viņiem savu saistību noteiktā termiņā, otrs atsvabinās no savas saistības.

Sestā nodaļa.

Saistību tiesību aizsardzība.

1732. Saistību tiesības, tāpat kā visas privāttiesības, aizsargājamas tikai tiesas ceļā; tādēļ neviens nedrīkst meklēt savas tiesības patvaļīgi un vardarbīgi.

1733. Pašpalīdzība izņēmuma veidā ir atļauta tikai tad, kad tas notiek ar nolūku novērst mēģinājumu prettiesīgi grozīt pastāvošās attiecības, bet arī šajā gadījumā vienīgi nepieciešamās paš aizstāvības robežās. Tālāk pie līdzekļiem, ar kuŗiem galvenā kārtā aizsargā saistību tiesības ārpus tiesas, pieder aizturējuma tiesība un ķīlāšana.

PIRMĀ APAKŠNODAĻA.

Aizturējuma tiesība.

1734. Uz aizturējuma tiesības pamata tā persona, kuŗas rokās atrodas kāda lieta, var to neizdot tik ilgi, kamēr nav nolīdzināts kāds viņas pašas prasījums.

1735. Aizturējuma tiesība (1734. p.) pieder augļu nesēja zemes gabala iznomātājam — uz zemes gabala ražojumiem un uz tajā esošo nomnieka kustamu mantu, tiklab nokavētas nomas maksas dēļ, kā arī visu to prasījumu dēļ, kādi varētu rasties pret nomnieku uz nomas līguma pamata. Tāda pati tiesība ir iznomātājam arī pret apakšnomnieku, kuŗam nomnieks nodevis tālāk savas nomas tiesības.

1736. Aizturējuma tiesība pieder tam, kas izīrē ēku, vai telpas tajā, vai atklātu, augļu iegūšanai nenodomātu vietu, — uz īrnieka lietām, ko viņš ievēdis tajā ēkā vai vietā lietošanai vai glabāšanai, neizņemot arī preces, bet ne uz īrnieka bezkermeniskām lietām un prasījumiem, kaut arī akti par tiem būtu ievēsti līdzī; šī aizturējuma tiesība pieder to prasījumu dēļ, kuŗi izriet no īres līguma. Ja īrnieks ēku vai vietu izīrē tālāk, tad apakšīrnieka tur ievestās lietas, ciktāl viņš ar tām atbild savam izīrētājam, atbild arī par pirmā izīrētāja prasījumiem. Ar to nav aprobežota īrnieka tiesība brīvi rīkoties ar savām lietām, kamēr izīrētājs tās nav aizturējis.

1737. Aizturējuma tiesību var izlietot tikai tad, kad aizturētājs ieguvis lietu savā valdījumā tiesīgā kārtā un kad viņa prasījums pret pretējo pusi atrodas sakarā ar aizturamo lietu un pie tam saistība ir jau izpildāma un nav aprobežota ne ar nosacījumu, ne ar termiņu.

1738. Prasījumā tiesības sakars ar aizturēto lietu (1737. p.) atzīstams:

1) kad valdītājs tai taisījis izdevumus, kas pretiniekam jāatlīdzina;

2) kad valdītāja prasījums cēlies no tā paša darījuma, pēc kuŗa no viņa prasa lietu izdot;

3) kad no aizturētās lietas maksājams parāds;

4) kad kāds cietis no svešas lietas zaudējumu, kas jāatlīdzina tās īpašniekam;

5) kad lieta jāizdod pret zināmu pretizpildījumu; tādā gadījumā šo lietu var aizturēt, līdz kamēr nav noticis norunātais pretizpildījums.

1739. Lietas aizturētājam jāglabā tā ar tādu pašu rūpību kā rokas ķīla, un viņam nav tiesības savu prasījumu nolīdzināt, lietu atsavinot vai kā citādi izlietojot.

1740. Aizturējuma tiesība izbeidzas, kad nolīdzināts pretprasījums, kā arī kad valdītājs izlaiž lietu no savām rokām, neizlietojis tiesību to aizturēt, ar ko viņš tomēr nezaudē savu prasījuma tiesību.

OTRĀ APAKŠNODAĻA.

Ķīlāšanas tiesība.

I. Ķīlāšanas mērķis.

1741. Ķīlāšanas tiesība ir zemes gabala īpašnieka vai viņa vietnieka (lietotāja, nomnieka, pārvaldnieka) tiesība, ja tajā zemes gabalā ieiet svešs mājas kustonis vai prettiesīgi iespiežas svešas personas, saķert un aizturēt mājas kustoņus, bet personām atņemt lietas.

Zagli var arī pašu aizturēt.

Ķilāšanas tiesība ir arī īpašnieka vai viņa vietnieka kalpotājiem, pat bez sevišķa uzdevuma.

1742. Ķilāšanas mērķis ir vai nu nodrošināt nodarīto zaudējumu atlīdzību vai tiesību aizskāruma pierādījumus, vai arī tikai novērst tādu aizskārumu un zaudējumu nodarījumu.

II. Ķilāšanas noteikumi.

1743. Ķilāšana ir tiesīga tikai tad, kad viņa notiek pašas darbības laikā un tā zemes gabala robežās, kurā nodarīti zaudējumi vai tiesību aizskārums.

1744. Ķilātājam jāizvairās no liekas vardarbības un ciet-sirdības un vispār nav jādara bez vajadzības nekas tāds, kas pār-sniegtu to, ko prasa likumīgais mērķis (1742. p.).

1745. Nevienam nav tiesības pretoties ķilāšanai, un preto-šanās tai ar pretķilāšanu atzistama par aizliegtu pašizstāvēību.

1746. Ja apķilātais pats nav bijis klāt pie ķilāšanas, tad tūlīt jāpaziņo viņam par to, bet ja viņš nav zināms, tad par no-tikušo jāziņo vietējai policijai, kuŗa nekavējoties apskata nodarīto zaudējumu un paziņo par to attiecīgām personām.

1747. Ķilātājam jāgādā par noķilātā uzglabāšanu un it se-viški jākopj un jābaro noķilātie kustoņi; bet viņš nedrīkst tos lietot sev par labu, un pretējā gadījumā viņš nevien zaudē jebkādu tiesību uz uzturēšanas un barošanas izdevumu atmaksu, bet viņam arī jāatlīdzina visi zaudējumi. Slaucamie lopi viņam jāslauc.

Piezīme. Atlīdzības taksi par noķilāto kustoņu uzturēšanu izdod un izsludina vispārējai zināšanai zemkopības mi-nistris saziņā ar iekšlietu ministri.

III. Ķilāšanas sekas.

1748. Ja ķilāšana notikusi zaudējumu nodarīšanas dēļ, tad jāpieņem, ka tie tiesām nodarīti. Nodarīto zaudējumu apmērs jāpierāda ķilātājam.

1749. Ķilātājam ir tiesība paturēt pie sevis noķilāto tik ilgi, kamēr apķilātais to nav izpircis, atļūdzinot nevien nodarītos zaudē-jumus, bet arī visus ķilāšanas, kopšanas un barošanas izdevumus.

1750. Tiklīdz apķilātais nodrošina zaudējumu atlīdzību kādā citā pietiekošā kārtā, noķilātais priekšmets viņam nekavējoties jāatdod.

1751. Ja apķilātais nav zināms un neierodas pēc paziņo-juma (1746. p.), tad noķilāto priekšmetu policija pārdod izsolē; no iepemtās summas samaksā atlīdzību par ķilātāja zaudējumiem un izdevumiem, bet atlikumu atdod apķilātam, ja viņš ierodas sešu mēnešu laikā; pēc tam atlikums ieskaitāms valsts ienākumos.

1752. Ja apķilātais pielaidis kādu vainu, tad viņam, bez zaudējumu atlīdzības, jāsamaksā vēl ķilās jeb izpirkuma nauda, kas maksājama arī tajos gadījumos, kad vienīgi traucēts valdi-jums, kaut arī nebūtu nodarīti nekādi zaudējumi.

Piezīme. Ķilās nauda ņemama par katru apķilāto kustoņi pēc takses, kuŗu katriem trim gadiem izdod un izslu-dina vispārējai zināšanai zemkopības ministris saziņā ar iekšlietu ministri.

Septītā nodaļa.

Procenti.

1753. Ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844. p.) lieto-šanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

1754. Procentiem vienmēr nepieciešams galvenais parāds jeb kapitālparāds.

1755. Procenti jādod tās pašas šķiras lietās, no kādām pa-stāv galvenais parāds; tomēr naudas parādos darījuma dalībnieki var sevišķi norunāt, ka kreditors procentu vietā lieto kādu parād-nieka lietu vai saņem no viņa kādus citus izpildījumus.

PIRMĀ APAKŠNODAĻA.

Procentu saistības izcelšanās.

1756. Pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

1757. Noliģstot procentus, jānoteic to apmērs. Ja tas nav darīts, tad atzistams, ka klusējot pieņemti likumiskie pro-centi (1765. p.).

1758. Starp tirgotājiem, kuŗiem ir vienam ar otru tekoši rēķini, savstarpēja likumisko procentu pieskaitīšana par tiro atli-kumu, kāds izrādījies uz šo rēķinu noslēgšanas laiku, uzskatāma kā klusējot pieņemta, arī bez iepriekšējas noteiktas norunas par to.

1759. Procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, šādos gadījumos:

1) par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par noka-vējuma procentiem;

2) par svešu naudu, nevien tad, kad tās turētājs to lietojis savā labā, bet arī tad, kad viņam pienācies šo naudu noguldīt uz procentiem un viņš to nav darījis;

3) par visu to, ko pilnvarnieks vai vispār katrs svešu lietu pārzinātājs izlicis naudā sava atvietojamā labā;

4) par precī, ko tirgotāji vai citu arodu piekopēji izdevuši uz parādu pie sava aroda nepiederīgām personām, no tā laika, kuŗā pēc vietējās parašas jāsamaksā pircējam iesniegtie tirdznie-cības rēķini, ja vien par samaksas laiku nav bijis norunāts citādi;

5) par prasījumiem, kas nodrošināti ar kreditora valdījumā nodotu augļu nesēju lietu (1362. p.).

1760. Likumiskie procenti (1759. p.) prasāmi nevis at-sevišķi, bet reizē ar galveno saistību, un tādēļ tos nevar prasīt vēlāk, ja attiecīgā laikā par tiem bijis noklusēts vai galvenā pa-rāda samaksa pieņemta bez piebūluma.

OTRĀ APAKŠNODAĻA.

Procentu saistības izbeigšanās.

1761. Pienākums maksāt procentus izbeidzas katram atse-višķam termiņam:

1) ar samaksu;

2) ar atlaidumu, kas attiecībā uz likumiskiem procentiem at-zistams par klusējot notikušu, ja bez jebkāda iebūluma izdota kvīte par kapitāla saņemšanu;

3) ar noilgumu, ja līdz tā notecējumam nav ne parādnieks procentus maksājis, ne kreditors tos prasījis.

1762. Pienākums maksāt procentus izbeidzas pilnīgi:

1) ar galvenās saistības izbeigšanos;

2) attiecībā uz nokavējuma procentiem — kad parādnieks piedāvā samaksu; bet ja kreditors noteikti pagarina kapitāla samaksas termiņu, nokavējuma procenti atkrit arī par pagājušo laiku;

3) 1760. pantā norādītā gadījumā.

1763. Procentu pieaugums apstājas:

1) kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapi-tāla lielumu,

2) kad par parādnieka mantu atklāj konkursu.

TREŠĀ APAKŠNODAĻA.

Procentu aprobežojumi.

1764. Visādos mantiskos darījumos un aktos, kas nodibina pienākumu maksāt procentus, atļauts noligt procentus, kuŗu apmēru var noteikt līdzēji savstarpēji vienojoties, bet vienpusējos aktos — to izdevējs pēc sava ieskata, ciktāl likums neparedz aprobežojumus šajā ziņā.

1765. Procentu apmērs cieši jānoteic aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajos gadījumos, kad likums noteic aprēķināt likumiskos procentus, tas nolikts pa seši no simta gadā. Procenti aprēķināmi tikai no paša kapitāla. Bet ja noliktā termiņā nesamaksā procentus par ne mazāk kā gadu, tad, pēc kreditora pieprasījuma, par viņam pienākošos procentu summu aprēķina no minētā termiņa likumiskos procentus.

1766. Kad par nenomaksātiem procentiem izdota sevišķa parādzīme vai kad par pašu kapitālu kopā ar nenomaksātiem procentiem saņemta agrākās parādzīmes vietā jauna, kreditors var par nenomaksātiem procentiem aprēķināt jaunus procentus.

1767. Mantiskos darījumos, kuŗos noligto procentu apmērs pārsniedz likumiskos procentus (1765. p.), parādniekam ir tiesība, pēc sešu mēnešu notecējuma no darījuma noslēgšanas, katrā laikā atdot kapitālu pēc piederības, tomēr ar nosacījumu, ka par to jāpaziņo kreditoram ne mazāk kā trīs mēnešus iepriekš.

1768. Procentu samaksas termiņš atkarājas no līdzēju savstarpējās vienošanās, kuŗi var noteikt to samaksu arī uz priekšu.

1769. Procentus, kas samaksāti aiz maldības, bez pienākuma tos maksāt, kā arī augstākus nekā nācies, var prasīt atpakaļ.

Astotā nodaļa.

Zaudējumi un to atlīdzība.

PIRMĀ APAKŠNODAĻA.

Zaudējumu veidi.

1770. Ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pamatums.

1771. Zaudējums var būt vai nu tāds, kas jau cēlies, vai tāds, kas vēl stāv priekšā; pirmajā gadījumā tas dod tiesību uz atlīdzību, bet otrajā uz nodrošinājumu.

1772. Jau cēlies zaudējums var būt vai nu cietušā tagadējās mantas samazinājums, vai arī viņa sagaidāmās peļņas atrāvums.

1773. Zaudējums ir tiešs, kad tas ir prettiesīgas darbības vai bezdarbības dabiskās un nepieciešamās sekas, netiešs — kad tas cēlies sagadoties sevišķiem apstākļiem vai attiecībām, nejaus — kad tā cēlonis ir nejaus notikums vai nepārvaramā vara.

1774. Nejaus zaudējums nevienam nav jāatlīdzina. Tādēļ, ja nejaus šķērslis kavē kādu izpildīt uzņemto saistību, jāatzīst, it kā viņš būtu to izpildījis, ja vien viņš līgumā nav uzņēmis nejausības risku.

Piezīme. Izņēmumi no šā noteikuma norādīti 1421. un turpmākos un 1661. un turpmākos pantos, kā arī notei-kumos par dažādiem atsevišķiem līgumu veidiem.

1775. Katrs zaudējums, kas nav nejaus, ir jāatlīdzina.

OTRĀ APAKŠNODAĻA.

Tiesība prasīt zaudējumu atlīdzību.

1776. Cietušais nevar prasīt atlīdzību, ja viņš pats varējis zaudējumu novērst, ievērojot pienācīgo rūpību (1646. p.). Izņēmums no šā noteikuma pielaižams tikai jaunprātīga tiesību aizskāruma gadījumā.

1777. Cietušais nevar prasīt atlīdzību par zaudējumiem, kuŗus viņš cietis no tam, ka kaŗaspēka apmācību laikā atradies uz šaušanas apmācības laukuma, ja vien kaŗaspēks ir izpildījis šiem gadījumiem izdotus speciālus noteikumus.

1778. Prasīt zaudējumu atlīdzību var tiklab pats cietušais, kā arī viņa mantinieki.

TREŠĀ APAKŠNODAĻA.

Zaudējumu atlīdzības pienākums.

1779. Katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

1780. Zaudējumi, ko nodarījis bērns līdz septiņiem gadiem, garā slimais vai arī rīcības spējīga persona nesamaņas vai gara darbības traucējuma stāvoklī, jāatlīdzina no viņu mantas, ciktāl tas neatņem viņiem viņu uzturam nepieciešamos līdzekļus. Ja pie tam pielaidusi kādu neuzmanību tie, kam minētās personas pienākas uzraudzīt, tad par zaudējumiem atbild vispirms tie ar savu mantu.

1781. Kas uzdevis otram personai izdarīt kādu neatļautu darbību, atbild par šās personas darbību, kaut arī viņa būtu pārkāpusi uzdevuma robežas. Tāpat atbild arī tas, kas devis otram iemeslu tādai darbībai, no kuŗas cēlies zaudējums trešai personai.

1782. Ja kāds nepiegrīez vajadzīgo uzmanību izvēloties kalpotājus un citus darbiniekus un nepārlicinās papriekš par viņu spējam un noderību izpildīt viņiem uzliedamos pienākumus, tad viņš atbild par zaudējumiem, ko viņi ar to nodarījuši trešai personai.

1783. Zaudējumu atlīdzības pienākums pāriet arī uz to no-darītāja mantiniekiem, ja likums nenosaka citādi.

1784. Ja ārpus līgumiskām attiecībām kādam nodarīts zaudējums ar otras personas prettiesīgu darbību, tad zaudējuma nodarītājs atbild par visiem zaudējumiem (1772. un 1773. p.).

1785. Ja zaudējumu atlīdzības pienākums izriet no līgumiskas saistības pārkāpuma, tad atlīdzības apmēru noteic šā līguma saturs.

CETURTĀ APAKŠNODAĻA.

Zaudējumu novērtēšana.

1786. Novērtējot zaudējumus, jāievēro nevien galvenās lietas un tās piederumu vērtība, bet arī pametums, kas netieši nodarīts ar zaudējuma nesēju notikumu, un atrauto peļņu.

1787. Aprēķinot atrauto peļņu, nav jāņem par pamatu tikai varbūtības, bet nedrīkst būt šaubu vai vismaz jābūt pierādītam līdz tiesisku pierādījumu patīcāmības pakāpei, ka šāds pametums cēlies, tieši vai netieši (1773. p.), no tās darbības vai bezdarbības, ar ko zaudējums nodarīts.

1788. Kad nav termiņā samaksāti naudas parādi, kreditors var prasīt kā atlīdzību par atrauto peļņu tikai likumiskos procentus, ja vien viņš nevar noteikti pierādīt, ka viņa ciestie zaudējumi pārsniedz šo procentu summu.

1789. Novērtējot noteiktu lietu, jāievēro nevien tās parastā vērtība, bet arī sevišķā vērtība zaudējuma cietējam. Vērtība, kas pamatojas tikai uz personiskām tieksmēm (873. p.), nav jāievēro.

1790. Novērtējot zaudējumus, griežama vērtība arī uz izpildījuma vietu: ja tā bijusi noteikta pašā līgumā, tad jāievēro tā vērtība, kāda atlīdzinājamam priekšmetam bijusi šajā vietā; bet ja tā nav bijusi noteikta, tad noteicama tajā vietā pastāvošā cena, kur celta prasība par zaudējumu atlīdzību.

1791. Ja zaudējums cēlies no līgumisku attiecību pārkāpuma un ja līguma izpildījumam bijis noteikts zināms termiņš, tad šis termiņš jāievēro novērtējot zaudējumu. Bet ja līgumā nav bijis noteikts termiņš, tad novērtējot ņemams par pamatu tas laiks, kurā taisīts likumīgā spēkā nācis spriedums par zaudējumu atlīdzību.

1792. Ja zaudējumu atlīdzības prasījums izriet nevis no līgumiskas saistības pārkāpuma, bet no darbības, kas patī par sevi bijusi prettiesīga, tad zaudējuma vērtējums samērojams ar priekšmeta vērtību zaudējuma nodarīšanas laikā.

Devītā nodaļa.

Prasījumu tiesību cesija.

PIRMĀ APAKŠNODAĻA.

Cesijas tiesiskais pamats.

1793. Prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kuŗa notiek:

- 1) pēc likuma, bez agrākā kreditora gribas izteikuma;
- 2) pēc tiesas sprieduma;

3) pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pienākuma pamata, vai labprātīgi.

1794. Lietvedim un vispār katram vietniekam uz sava pilnvarojuma vai vietniecības pamata iegūti prasījumi jācedē tam, kā lietas viņš ved vai vispār ko atvieto.

1795. Ja kādam pienākas dot kādu lietu, tad viņam jācedē arī prasījumi, kas uz šo lietu attiecas.

1796. Kam jāatlīdzina otram par nozaudētām vai sabojātām lietām, tas var prasīt, lai cedē viņam arī prasības, kas attiecas uz šīm lietām.

1797. Kas apmierina kreditoru parādnieka vietā, tam pirms apmierinājuma vai apmierinājuma laikā jāpieliegt, lai kreditors viņam cedē prasījumu, un ja tas izdarīts, tad prasījums pats par sevi uzskatāms par cedētu viņam apmierinājuma brīdī.

OTRĀ APAKŠNODAĻA.

Cesijas priekšmets.

1798. Par cesijas priekšmetu var būt visādi prasījumi, vienalga, vai tie izriet no līguma, vai no neatļautas darbības, starp tiem arī tādi, kuriem vēl nav iestājies termiņš, kā arī nosacīti un pat nākami un nedroši.

1799. Izņēmumi no 1798. panta noteikuma ir:

- 1) visi prasījumi, kuŗu izlietošana, vai nu pēc līdzēju vienošanās vai pēc likuma, saistīta ar kreditora personu;
- 2) prasījumi, kuŗu saturs ar to izpildījumu kādai citai personai, bet nevis istajam kreditoram, pilnīgi pārgrozītos.

1800. Prasības cesija, ja par to nav citādi norunāts, atzīstama par paša tā prasījuma cesiju, kuŗš ir prasības priekšmets; bet uz cesionāru (1801. p.) pāriet tikai prasījuma tiesība, bet ne tā līgumiskā attiecība, no kuŗas šī tiesība izriet.

TREŠĀ APAKŠNODAĻA.

Cesijas forma.

1801. Cesijas līgumu starp prasījuma atdevēju kreditoru (cedentu) un to personu, kam to atdod (cesionāru), var noslēgt jebkādā formā. Parādnieka piekrišana, pret kuŗu prasījums vērst, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina.

1802. Ja par cedējamo prasījumu sastādīts akts, tad bez tā nodošanas personai, kuŗai to cedē, vēl vajadzīgs par šo cesiju vai nu taisīt uzrakstu uz akta, vai sastādīt sevišķu dokumentu.

1803. Parādrakstu var cedēt ar uzrakstu uz tā nevien uz noteikta kreditora, bet arī uz jebkuŗu uzrādītāja vārdu. Pēdējā veida parādraksti, kā arī parādraksti ar blanko uzrakstu, tālākdošanas ziņā pakļauti noteikumiem par uzrādītāja papīriem.

CETURTĀ APAKŠNODAĻA.

Cesijas sekas.

1804. Agrākais kreditors, neraugoties uz cesiju, vēl joprojām skaitās par tādu līdz tam laikam, kamēr cesionārs nav dabūjis apmierinājumu no parādnieka, vai nav cēlis pret to prasību, vai vismaz nav tam pienācīgā kārtā par cesiju paziņojis. Līdz tam pašam laikam var arī parādu samaksāt cedentam, kā arī noslēgt ar viņu izlīgumu, un tāpat viņam paliek arī prasības tiesība.

1805. Cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šā pamata rīkoties ar prasījumu, cedēt to savkārt citam un izlietot to pret parādnieku.

1806. Cesionārs gan neiegūst ar cesiju vairāk un lielākas tiesības, nekā bijušas cedentam, bet pats prasījums pāriet uz viņu ar visām pie tā piederīgām un cesijas brīdī jau pastāvošām tiesībām, pat arī tad, ja tās būtu pamatotas uz personīgu labvēlību pret cedentu, ciktāl par tām nav tieši noteikts izņēmums no šā noteikuma.

Vēl nenomaksātie prasījuma procenti, ja tie nav tieši pielikti, arī pāriet uz cesionāru.

Cedentam jānodod cesionāram viss, kas noder par prasījuma pierādījumu vai kas var sekmēt tā piedziņu, kā arī viss tas, ko viņš saņēmis no parādnieka jau pēc cesijas.

1807. Parādnieka stāvoklis ar cesiju nedrīkst pasliktināties, kādēļ cesionārs, ja viņam personīgi pieder kādas priekšrocības pret parādnieku, nedrīkst tās izlietot.

1808. Parādnieks var celt pret cesionāru nevien visas savas ierunas pret viņu pašu, bet arī tās ierunas, kas viņam bijušas pirms cesijas un tās laikā pret cedentu. Savus pretprasījumus, kas viņam bijuši pret cedentu tajā laikā, kad viņam paziņots par cesiju, viņš var vērst ieskaitam arī pret cesionāru.

1809. Ja parādraksts cedēts ar blanko uzrakstu, tad parādnieks var celt pret cesionāru nevien visas savas ierunas pret viņu, bet arī tās ierunas, kas viņam bijušas pirms cesijas un tās laikā pret pēdējo cedentu un tiem iepriekšējiem cedentiem, kuŗu vārdi redzami no paša parādraksta.

1810. Cedents atbild cesionāram par cedētā prasījuma istumu, bet par tā drošību viņš atbild tikai tad, ja ir zinājis par parādnieka maksātnespēju un to ļaunprātīgi noklusējis vai arī uzņēmies prasījuma risku.

Desmitā nodaļa.

Saistību tiesību izbeigšanās.

PIRMĀ APAKŠNODAĻA.

Izpildījums.

I. Vispārīgi noteikumi.

1811. Katra saistības tiesība izbeidzas pati no sevis, kad izpildīta tai atbilstošā parādnieka saistība, t. i. nolīdzinot parādu. Ja saistības tiesības priekšmets ir nauda, tad saistību izpilda ar samaksu.

1812. Saistības izpildījums ir spēkā tikai tad, ja to izdarījis un saņēmusi istā persona istā vietā, istā laikā un pienācīgā kārtā.

1. Personas, kas izpildījumu (samaksu) dod un saņem.

1813. Izpildījumu (samaksu) dot un saņemt var ar tiesīgu spēku, t. i. izbeidzot saistību, tikai tas, kam vispār ir tiesība atsavināt.

1814. Ja izpildījumu dod rīcības nespējīga persona, tad to, ko viņa izpildījusi, viņas likumīgais pārstāvis var prasīt atpakaļ.

1815. Ja saistības priekšmets attiecas vienīgi uz saistītā personīgu darbību, tad prasījums jāizpilda viņam pašam. Visos citos gadījumos saistību var izpildīt parādnieka vietā, pat bez viņa ziņas un pret viņa gribu, trešā persona.

1816. Izpildījumam ir tiesīgs spēks tikai tad, ja tas dots kreditoram vai viņa likumīgam vietniekam.

1817. Kas izpildījumu devis tādai personai, kuŗai nav bijis tiesības to saņemt, nav ar to atsavināts no savas saistības pret kreditoru, bet var tomēr prasīt no izpildījuma saņēmēja, lai tas saņemto atdod.

1818. Ja izpildījuma saņemšanai izdotu pilnvarojumu atsauc, nepaziņojot par to parādniekam, tad izpildījums, ko parādnieks devis pilnvarniekam, nezinādams par šo atsaukumu, ir spēkā.

1819. Ja izpildījumu dod trešai personai, kuŗai nav uz to tiesības, vai kaut arī pašam kreditoram, bet rīcības nespējīgam (1813. p.), tad samaksa tomēr paliek spēkā, ja vien maksājums ieplūdis kreditora mantā un viņam uzglabāts.

2. Izpildījuma vieta.

1820. Ja par izpildījuma vietu nav nekas norunāts un to nevar noteikt no paša darījuma rakstura, tad izpildījumu var prasīt vai piedāvāt katrā vietā, kur vien var to izdarīt bez apgrūtinājuma vai neērtības otrai pusei.

1821. Ja kreditoram bijusi jāceļ prasība, tad maksājums jāizdara prasības celšanas vietā, kuŗu ir tiesība izvēlēties kreditoram.

1822. Noteikti apzīmēta lieta jādod tur, kur tā izpildījuma laikā atrodas. Bet ja saistītais ļaunprātīgi šo lietu aizgādājis prom no tās vietas, kur tā līdz tam bijusi, tad viņam tā jādod tur, kur kreditors prasa.

1823. Naudas parādi, ja nav norunāts citādi, samaksājami kreditoram tur, kur līguma izpildīšanas laikā ir viņa pastāvīgā dzīves vieta.

1824. Ja kreditors vēlas saņemt noteikti apzīmētu lietu (1822. p.) tādā vietā, kur pēc taisnības to nevar no parādnieka prasīt, tad piegādāšanas izdevumi un risks jāuzņemas viņam.

1825. Ja izpildījuma vieta noteikta un izpildījums notiek citā vietā nekā noteikts, tad kreditors var prasīt visu no tam cēlušos zaudējumu atlīdzību.

Kreditors var prasīt izpildījumu arī tajā vietā, kur celta izpildījuma prasība, bet tādā gadījumā ņemama vērā izpildījuma vērtības starpība noteiktā un prasības celšanas vietā.

1826. Ja izpildījumam noteiktas vairākas vietas un ja pie tam izpildīt var pa daļām, tad kreditoram ir tiesība prasīt katrā no šīm vietām tikai daļu no tā, kas viņam pienākas. Ja viņš ceļ prasību par visu vienā vietā, tad piemērojams iepriekšējā (1825.) panta otrās daļas noteikums.

1827. Ja izpildījumam noteiktas vairākas vietas alternatīvi, tad vietas izvēle piekrīt parādniekam. Bet ja aiz viņa vainas jau celta prasība, tad izvēles tiesība pāriet uz kreditoru.

3. Izpildījuma laiks.

1828. Ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu, bet tāpat arī viņam jāizpilda sava saistība agrāk, nekā pēc noliktā termiņa notecējuma.

1829. Ja izpildījumam nav noteikts termiņš, tad kreditors var to prasīt katrā laikā, bet parādnieks var katrā piemērotā laikā izpildīt.

1830. Kad tādā gadījumā (1829. p.) vajadzība zināmā mērā pagarināt termiņu izriet jau no pašas saistības rakstura, tad parādniekam, ja viņš nevar labprātīgi vienoties ar kreditoru, noliekams termiņš pēc tiesas ieskata, kuŗa pie tam ievēro izpildījuma vietas attālumu, izpildījumam nepieciešamo laiku, citus pašā priekšmetā pastāvošos šķēršļus un dalībnieku varbūtējo nodomu.

1831. Ja kāds ar kreditora piekrišanu samaksā pirms noteiktā termiņa procentīgu parādu, tad kreditors var prasīt procentus līdz pirmēji noteiktam samaksas termiņam.

4. Izpildījuma veids.

1832. Izpildījumam vajadzīgs, lai saistības priekšmets būtu izpildīts pilnīgi. Tādēļ kreditoru nevar piespiest saņemt ne daļas izpildījumu, ne kādu citu priekšmetu tā vietā, kuŗu viņam ir tiesība prasīt.

1833. Visi maksājumi izdarāmi latos.

Piezīme. Noteikumi par to, kā izdarāms aprēķins ārzemju valūtā Latvijā noslēgtos darījumos, kā arī noteikumi par agrāko līgumu un parādu nokārtošanu atrodas Kredīta likumos.

1834. Nevienam nevar piespiest saņemt naudas vietā vērtspapirus, kaut arī tie būtu valsts vai valsts kredītiestāžu izdoti.

1835. Kreditors, labprātīgi saņemdam daļas izpildījumu, nezaudē, attiecībā uz vēl palikušo neizpildīto daļu, neko no savām tiesībām kā uz prasījumu visumā, tā arī uz blakus prasījumiem.

1836. Kad saistības istā priekšmeta izpildīšana izrādās neiespējama, tad kreditoram, ja viņa prasījums neatkrit pavisam (1774. p.), jāapmierinās ar to, ka viņam par to samaksā naudā pēc parastās vērtības, ja vien aiz saistītā vainas nav dots pamats kādām citām prasībām (1635. un turpm. p., 1652. un turpm. p.).

1837. Ja kreditors bez likumīga iemesla atteicas saņemt parādnieka pienācīgā kārtā piedāvātu izpildījumu, vai ja tā saņemšana nav iespējama tādēļ, ka kreditoru nevar atrast, vai ka viņš neierodas noliktā termiņā samaksai noteiktā vietā, vai ka viņa manta apķīlāta, vai aiz kautkādiem citiem iemesliem, tad parādu var dzēst nododot saistības priekšmetu tiesai glabāt.

Ja izpildījuma priekšmetu nevar nodot tiesai glabāt viņa paša īpašību dēļ, tad šajā pantā norādītos gadījumos parādniekam ir tiesība, kreditoram pēc aicinājuma neierodoties, pārdot šo priekšmetu uz kreditora rēķinu.

II. Samaksas pierādījumi.

1838. Ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Pierādīt samaksu var ar visiem atļautiem pierādījuma līdzekļiem, bet sevišķi ar rakstisku apliecinājumu jeb kvīti; samaksas saņēmējs nedrīkst atteikties to izdot parādniekam.

Kvīti var izrakstīt vai nu uz paša parāda akta, ja tāds ir, vai atsevišķi.

1839. Ja par termiņa maksājumu samaksu kāds uzrāda kvītes, kas izdotas, bez jebkāda piebūrduma, par trim termiņiem no vietas, tad pieņemams, kamēr nav pierādīts pretējais, ka viņš samaksājis arī visus iepriekšējos termiņu maksājumus.

1840. Ja kvīte izdota par vispārīgu aprēķinu starp kreditoru un parādnieku ar piebūrdumu, ka visi rēķini viņu starpā izbeigti, tad visi tie postepi, kuŗiem līdz tam laikam iestājies termiņš, atzīstami par izpildītiem. Bet tādas vispārējās kvītes spēku nevar attiecināt uz postepiem, par kuŗiem pierāda, ka kvīti izdodot, tās izdevējam tie nav bijuši zināmi. Tāpat arī tāda kvīte nevar būt par šķērslī prasīt atpakaļ visus maldīgi izdarītos pār-maksājumus.

1841. Kreditoram samaksu saņemot jāatdod parādniekam parāda akts, ja tāds ir.

Ja parāda akts atdots parādniekam, vai iznīcināts, pārsvītrots, ieplēsts vai saplēsts, tad no tam jāpieņem, ka parāds samaksāts, kas tomēr neatņem tiesību pierādīt pretējo.

Ja kreditors parāda aktu nevar atdot tādēļ, ka tas nozaudēts, tad viņam jālūdz uz savu rēķinu tiesa, lai izsludina šo aktu par iznīcinātu, tomēr tikai pēc tam, kad parāda summa, pēc parādnieka ieskata, vai nu nodota tiesai glabāt, vai izmaksāta pret nodrošinājumu.

III. Samaksas sekas.

1842. Saistības pienācīgs izpildījums nevien atsvabina parādnieku no jebkādas tālākas atbildības par to, bet līdz ar to izbeidz arī visus šās saistības blakus prasījumus, kas nodibināti ar ķīlu un galvojumu.

1843. Ja kāds samaksā tikai daļu no sava parāda, tad viņa maksājumu vispirms ieskaita vēl nenomaksātos procentos un tikai pēc tam palikušo atlikumu izlieto kapitāla dzēšanai, ja vien kreditors nav bijis ar mieru pieņemt maksājumu tieši tikai uz kapitāla rēķinu un par to kvītējis.

1844. Ja kāds vienam kreditoram ir parādā uz vairākiem dažādiem pamatiem, tad vienīgi no parādnieka atkarājas, kuŗš parādā viņš grib ieskaitīt savu maksājumu. Bet ja viņš to nav noteicis, tad izvēle piekrit kreditoram, ar nosacījumu rīkoties tā, kā viņš būtu rīkojies, ja pats būtu bijis parādnieks. Saskaņā ar to viņam jāieskaita saņemtais maksājums tajā parādā, kuŗš visvairāk apgrūtina, t. i. procentīgā, vai ar ķīlu vai galvojumu nodrošinātā, vai tādā, kam jau iestājies termiņš (pretēji nosacītiem vai terminētiem parādiem), vai arī galvenā parādā (pretēji galvojuma parādiem). Ja vienam vai otram parādam nav šādu atšķirības īpašību, maksājums ieskaitāms laika ziņā vecākajā parādā, bet starp vienāda vecuma parādiem — visos samērīgi. Bet katrā ziņā maksājums ieskaitāms vispirms procentos, kuŗiem jau iestājies termiņš.

1845. Ja kreditoram ir tiesība sava parāda samaksai pār-dot ķīlas, tad no viņa paša atkarājas, kuŗu no vairākiem prasījumiem viņš grib dzēst tās pārdodot; bet arī šajā gadījumā iņemtā summa ieskaitāma vispirms procentos un tikai pēc tam kapitālā, un proti, vispirms vecākajā parādā; bet ja ķīla nodrošina vienā laikā vairākus prasījumus, tad to pārdodot iņemtā nauda sadalāma uz visiem samērīgi.

OTRĀ APAKŠNODAĻA.

Ieskaits.

I. Vispārīgi noteikumi.

1846. Ar ieskaitu jāsaprot prasījuma dzēšana ar pretprasījumu.

1847. Parādnieks var, pret kreditora gribu, izlietot savu pretprasījumu tikai tad:

- 1) ja abu prasījumu priekšmeti ir vienādas šķiras;
- 2) ja abiem prasījumiem jau iestājies termiņš.

1848. Noteicot savstarpēju prasījumu šķiras vienādību, nav nozīmes to izcelšanās pamatiem.

1849. Ja prasījums un pretprasījums jāsamaksā dažādās vietās, tad tas tāpat nav par šķērslī to ieskaitam, tikai jāatbildzina kreditoram (bet ne parādniekam, kuŗš prasa ieskaitu) zaudējumi, kādi viņam var rasties saņemot samaksu citā vietā.

1850. Pret prasību par tādas lietas atdošanu, kuŗu pretinieks prettiesīgi paņēmis, ieskaits nav pielaižams.

Bez tam ieskaits nav pielaižams:

- 1) pret valsts vai pašvaldību nodokļu un klaušu prasījumiem;
- 2) pret valsts pirkuma maksas prasījumu par pārdotām lietām.

1851. Ieskaitam priekšā liktam prasījumam vajag piederēt pašam parādniekam; trešo personu prasījumi kreditoram nav jāieskaita. Saskaņā ar to nevar ieskaitīt pret saviem parādiem ne aizbildnis sava aizbilstamā, ne pilnvarnieks sava pilnvarotāja prasījumus.

No šā noteikuma, bez 1681., 1684. un 1808. pantā norādītiem izņēmumiem, pielaižami vēl sekojošie izņēmumi:

- 1) galvnieks var ieskaitīt galvenā parādnieka prasījumus;
- 2) ja pastāv laulāto mantas kopība, var ieskaitīt viņu prasījumus tos parādus, par kuŗiem atbild kopīgā mantā;
- 3) mantinieks var ieskaitīt savam kreditoram tā parādus mantojuma atstājējam.

Piezīme. Par konkursā pielaižamo ieskaitu norādīts Civīlprocesa likumos.

II. Ieskaits izlietošanas kārtība un sekas.

1852. Parādnieka pretprasījums nedzēš viņa parādu pats no sevis, bet tikai tad, kad viņš to tieši līcis priekšā šim nolūkam.

1853. Parādniekam ir tiesība prasīt ieskaitu katrā laikā, kaut arī jau pēc tiesas sprieduma, to izpildot vai prasījumu samaksājot, ja tikai viņš pierāda, ka viņa pretprasījuma izpildīšanai vai samaksai nestāv ceļā nekādi šķēršļi.

1854. Ar pienācīgā kārtā priekšā liktu un atzītu ieskaitu prasījums tiek dzēsts, pilnīgi vai daļai, tāpat kā ar samaksu, ar visiem blakus prasījumiem (1842. p.), un proti, no tā laika, no kuŗa tam stāvējis pretim pretprasījums kā ieskaitāms.

1855. Kas nokavē vai pavisam neprasa ieskaitu, tas nezaudē tiesību uz pretprasījumu. Parādnieks, kas maldības dēļ nav prasījis ieskaitu, var atprasīt savu maksājumu, ja viņš neuzskata par labāku patstāvīgi izlietot savu pretprasījumu.

1856. Kam ir vairāki pretprasījumi, tas var likt priekšā ieskaitam vienu vai otru no tiem pēc sava ieskata. Tāpat arī tas, kam jānodzina vairāki parādu prasījumi, var izvēlēties, kuŗu no tiem viņš grib ieskaitīt savos pretprasījumos.

TREŠĀ APAKŠNODAĻA.

Prasījuma un parāda sakrītums.

1857. Saistību tiesības izbeidzas ar sakrītumu, kad kreditors un parādnieks apvienojas vienā personā.

1858. Kad tiesība ar pienākumu sakrīt tikai daļai, tad arī pats prasījums izbeidzas tikai samērīgā daļā.

1859. Ja tās tiesību pārgrozības ietekme, kuŗas dēļ prasījums sakrīt ar parādu, atkal izbeidzas, tad arī ar sakrītumu dzēstais prasījums atkal atjaunojas.

1860. Ja parādnieka pienākumi pāriet uz kādu no kopkreditoriem (1670. p.) vai kreditora tiesības uz kādu no kopparādniekiem, tad no tam pārējo kopkreditoru un kopparādnieku tiesiskās attiecības nepārgrozās.

1861. Ja vienā un tajā pašā personā sakrīt dažādas uz vienu un to pašu priekšmetu vērstas prasījumu tiesības, tad tās visas patstāvīgi paliek spēkā, kas notiek arī tad, kad vairāku kopkreditoru manta saplūst vienā. Tāpat arī vairāku kopparādnieku mantai saplūstot vienā, viņu saistības nekādā ziņā nepārgrozās.

CETURTĀ APAKŠNODAĻA.

Atcēlējs līgums.

1862. Katram kreditoram ir tiesība atteikties no sava prasījuma; ja viņš to nedara pēdējās gribas rīkojumā, tad šim nolūkam vajadzīga savstarpēja vienošanās starp viņu un parādnieku, t. i. saistības atcēlējs līgums. Vienpusējs tiesīgās personas paziņojums par atteikšanos no sava prasījuma nesaista.

1863. Atcēlēju līgumu var noslēgt arī ar darījuma dalībnieku klusējot izteiktu gribu. No tam vien, ka parādniekam atdota atpakaļ ķīla, nevar secināt, ka parāds atlaists, ja vien tādu secinājumu neattaisno sevišķi iemesli.

1864. Līgumu, kas noslēgts vienkārši vienojoties, var arī atcelt tāpat vienojoties. Bet ja līguma noslēgšanai bijusi vajadzīga sevišķa forma, tad tāda pati jāievēro arī to atceļot.

1865. Līgums, kas nav vēl izpildīts ne pilnīgi, ne daļai, to atceļot tiek iznīcināts, it kā tā nekad nebūtu bijis. Tas pats noteikums ir spēkā pat tad, kad burtiski ņemot tikai vienam vai otram no dalībniekiem vajadzētu atsvabināties no savas saistības.

Ja līgums ir pilnīgi vai daļai izpildīts, tad atcēlējs līgums, ciktāl ar to norunāts izpildījumu atdot atpakaļ, nodibina jaunu prasījumu.

1866. Ja uz atceļamā līguma pamata trešās personas ir ieguvušas kādas tiesības, tad, atceļot minēto līgumu, tādas tiesības bez šo personu piekrišanas nevar aizskart.

PIEKŅĀTĀ APAKŠNODAĻA.

Pārjaunojums.

1867. Katru saistību tiesību var atcelt, pārvēršot to jaunā, ar dalībnieku sevišķu līgumu, ko sauc par pārjaunojumu.

Piezīme. Par pārjaunojumu bez sevišķa dalībnieku līguma norādīts Kredīta likumos.

1868. Pārjaunojumu var izdarīt vai nu tā, ka arī jaunajā prasījumā abas puses, t. i. tiesīgais un saistītais, paliek tās pašas, kādas bijušas atceļtā, pārgrozot tikai prasījuma tiesisko pamatu un būtiskos noteikumus, vai arī tā, ka pārgrozījums attiecas uz lietā piedalīgām personām un ka agrākā kreditora vai agrākā parādnieka vietā iestājas jauns.

1869. Pārjaunojuma sekas ir tās, ka agrākais prasījums ar visām pie tā piederīgām blakus tiesībām (ķīlu, galvojumu, procentiem, līgumsodu) izbeidzas, it kā tas būtu izpildīts, un tā vietā nodibinās jauns prasījums, uz kuŗu agrākā prasījuma blakus tiesības neattiecas, ja vien nav tieši norunāts pretējais.

1870. Svešu lietu pārzinim atļauts izdarīt pārjaunojumu tikai tad, kad viņš tieši uz to pilnvarots vai kad viņam ir universālpilnvara.

1871. Saistību tiesības var pārjaunot kā pirms to termiņa notecējuma, tā arī jau termiņam iestājoties un pēc termiņa. Ar pārjaunojumu var atcelt arī vairākas šādas tiesības uz reizi.

1872. Var pārjaunot arī nosacītus prasījumus, kā arī pašu pārjaunojumu izdarīt ar nosacījumu vai termiņu.

1873. Ja agrākais prasījums nav bijis spēkā, tad nav spēkā arī tā pārjaunojums; bet ja pārjaunojuma līgums nav spēkā, tad agrākā prasījuma tiesība paliek spēkā. Tas pats jāsaprot arī tajā gadījumā, kad jaunais prasījums sava paša rakstura dēļ neiegūst spēku, kā piemēram, ja tas saistīts ar tādu nosacījumu, kas vēlāk neiestājas.

1874. Pārjaunojums nekad nav pieņemams pats par sevi, un nodoms noslēgt par to līgumu pusēm noteikti jāizsaka, vai vismaz tam jābūt neapšaubāmi redzamam no apstākļiem.

1875. Kad rodas šaubas, līgums nav uzskatāms par pārjaunotu un agrākais prasījums paliek spēkā sekojošos gadījumos:

- 1) ja tikai pārgrozīti vai tuvāk noteikti maksājumu termiņi;
- 2) ja noteikts maksāt procentus no tāda parāda, kas agrāk bijis bezprocentīgs;
- 3) ja pārgrozīts procentu apmērs;
- 4) ja parāds nodrošināts;
- 5) ja samazināta parāda summa,
- 6) ja par jau pastāvošu parādu izdots dokuments.

1876. Ja agrākā parādnieka vietā uz pārjaunojuma pamata jāstājas jaunam (1868. p.), tad tas notiek:

- 1) vienojoties kreditoram ar jauno parādnieku, bez agrākā piekrišanas, vai
- 2) agrākam parādniekam pārvedot savu parādu uz citu un kreditoram pieņemot pēdējo agrākā vietā.

1877. Abos 1876. pantā norādītos pārjaunojuma veidos agrākais parādnieks atsvabinās no savas saistības un neatbild par to pat arī tad, ja jaunais parādnieks izrādās vai vēlāk kļūst maksātnespējīgs, ja vien kreditors nav šim gadījumam tieši pielīdzis sev regresa tiesību pret agrāko, vai ja jaunā parādnieka maksātnespēja nav iestājusies pirms tā nosacījuma iestāšanās, ar kuŗu izdarīts pārjaunojums, vai arī ja agrākais parādnieks rīkojies jaunprātīgi.

1878. Jaunajam parādniekam (1876. p.) nav tiesības celt pret kreditoru ne tās ierunas, kas viņam bijušas pret agrāko parādnieku, ne tās, kas pēdējam bijušas pret kreditoru.

1879. Ar pārjaunojumu agrākā kreditora vietā iestājas jauns, ja pirmais nodod savu prasījumu otram un parādnieks atzīst to par savu kreditoru.

1880. Kad parādnieks neapmierina jauno kreditoru (1879. p.), pēdējam nav regresa tiesības pret agrāko kreditoru, ja vien tāda tiesība nav bijusi tieši pielīgta; bet tāpat arī pret jauno kreditoru nevar celt tās ierunas, kuŗas parādnieks varētu celt pret agrāko kreditoru.

SESTĀ APAKŠNODAĻA.

Izligums.

1881. Izligums ir līgums, ar kuŗu tā dalībnieki kādu apstrīdamu vai kā citādi apšaubāmu savstarpēju tiesisku attiecību, savstarpēji piekāpdamies, pārvērš par neapstrīdamu un neapšaubāmu.

1882. Vietnieks var noslēgt izligumu tikai tad, kad viņš tieši uz to pilnvarots. Universālpilnvara vai ģenerālpilnvara (2291. p.) šim nolūkam nav pietiekoša.

1883. Tiesiska attiecība, kas izbeigta ar spēkā nākušu tiesas spriedumu, nevar būt par izliguma priekšmetu; bet izligums ir atļauts par sprieduma izpildīšanas veidu.

1884. Izliguma sekas ir tās, ka izlīdzējs atteicas no savas prasības un tās vietā iegūst no izliguma izrietošo prasījumu. Ar to tomēr pats par sevi nenodibinās pārjaunojums, ja nav ievēroti vajadzīgie noteikumi (1867. un turpm. p.).

1885. Izligumam ir vienāds spēks ar likumīgā spēkā nākušu tiesas spriedumu, un tādēļ izligumu nevar vienpusēji ne apstrīdēt, ne atcelt.

1886. Ja viens no izliguma dalībniekiem izligumu neizpilda, tad otram ir tiesība tikai prasīt tā izpildīšanu; bet izlietot agrāko, ar izligumu izbeigto prasījumu viņš vairs nevar.

1887. Ja lietu, kas kādam atdota izpildot izligumu, attiesā, tad tas dod tiesību tikai prasīt atbildību, bet nevis atkāpties no izliguma.

1888. Izliguma spēks neattiecas uz trešām personām; bet pret blakus saistītiem, ja izligums neietver pārjaunojumu, tas ir spēkā tikai tādā mērā, kādā ar to samazinās viņu pienākumi; turpretim šos pienākumus palielināt bez viņu piekrišanas nav pielaižams.

1889. Izligumam, kas tikai nodomāts, bet nav vēl noticis, nav nekāda spēka, un cerībā uz tā noslēgšanu izdarītai piekāpībai nav nekāda pierādījuma spēka pret piekāpušos.

1890. Izligumu var atcelt savstarpēji vienojoties.

1891. Ja izligums noslēgts viltus vai spaidu ietekmē, tad to var apstrīdēt.

Maldības dēļ apstrīdēt izligumu var tikai tad, kad par patiesi pastāvošu pieņemtais apstāklis, kuŗš bijis par izliguma pamatu, bet nevis par tā tiešo priekšmetu, vēlāk izrādās par nepatiesu.

SEPTĪTĀ APAKŠNODAĻA.

Tiesas spriedums.

1892. Prasījums, kas kreditoram atraidīts ar spēkā nākušu tiesas vai šķirējtiesas spriedumu, izbeidzas ar visiem tā blakus prasījumiem.

ASTOTĀ APAKŠNODAĻA.

Noilgums.

I. Vispārīgi noteikumi.

1893. Saistību tiesības izbeidzas, ja tiesīgā persona tās pienācīgi neizlieto likuma noteiktā noilguma termiņā.

1894. Parādnieks, no kuŗa prasa izdot noteiktu svešu lietu, nevar atsaukties uz noilgumu, ja pretējā puse pierāda, ka viņš vai viņa priekšgājējs nav pa visu noilguma laiku valdījuši šo lietu labā ticībā.

1895. Visas saistību tiesības, kuŗas nav noteikti izņemtas no noilguma ietekmes un kuŗu izlietošanai nav likumā noteikti īsāki termiņi, izbeidzas, ja tiesīgā persona tās neizlieto desmit gadu laikā.

II. Noilguma iesākums.

1896. Noilgums sāk tecēt ar to dienu, kuŗā prasījums ir tā nodibināts, ka pret parādnieku, kas nav izpildījis savu pienākumu, nekavējoties var celt prasību, kaut arī tomēr vēl nebūtu ne parādnieks liedzis izpildīt, ne arī kreditors viņam to atgādinājis. Saskaņā ar to noilguma tecējuma iesākumam vajadzīgs: nosacītiem prasījumiem — lai nosacījums jau būtu noskaidrojies, bet termiņiem prasījumiem — lai termiņš jau būtu notecējis.

Piezīme. Gadījumi, kuŗos noilguma tecējumam nolikts sevišķs iesākuma termiņš, norādīti attiecīgā vietā.

1897. Ja tieši noteikts, ka saistības izpildīšanai jāgaida kreditora uzteikums vai atgādinājums, tad noilguma termiņš sākas nevis no uzteikuma dienas, bet no tā laika, kad kreditoram radusies tiesība uzteikt un kad vispār tāds uzteikums kļuvis iespējams.

1898. Dažos gadījumos noilgumu aprēķinot var atskaitīt zināmu laiku vai nu tā sākuma atlikšanai vai tecējuma apturēšanai, tā tad vispār tā termiņa pagarināšanai. Pie tādiem gadījumiem pieder sekojošie:

- 1) kad tiesu darbība kuŗa apstākļu dēļ pagaidām pilnīgi pārtraukta; šeit noilguma tecējums apturēts pa visu šā pārtraukuma laiku;
- 2) aizbildnībā vai aizgādnībā esošu personu prasījumi; tiem noilguma tecējums apturēts pa visu to laiku, kamēr turpinās aizbildnība vai aizgādnība;
- 3) sievas prasījums par viņai piederoša nekustama īpašuma atsavināšanu, ko izdarījis viņas vīrs; tam noilgums sāk tecēt tikai no tās dienas, kad izbeidzas laulība;
- 4) pret mantiniekiem vērstie prasījumi; tiem noilguma tecējums apturēts pa inventāra sastādīšanas laiku (710. p.).

1899. Tās personas nezināšana, kuŗai ir prasības tiesība, noilgumu nenovērš.

1900. Promesošie galīgi zaudē prasības tiesību, izņemot 1898. pantā norādītos gadījumus, pēc desmit gadu notecējuma no dienas, kad prasības tiesība radusies.

1901. Periodiskos izpildījumos katram atsevišķam izpildījumam iesākas arī sevišķs noilgums, skaitot ar to dienu, kuŗā tam iestājas termiņš. Bet ja pati tiesība, ar kuŗu šie periodiskie izpildījumi nodibināti, ir izbeigusies ar noilgumu, tad vairs nevar prasīt arī atsevišķu izpildījumu, kaut arī vēl nebūtu notecējis tam noteiktais patstāvīgais noilguma termiņš.

III. Noilguma pārtraukums.

1902. Tiesības izlietošana, ceļot prasību tiesā vai griežoties pie šķirējtiesas, pārtrauc noilgumu, pie kam jau notecējušais laiks vairs nav ieskaitāms un sāk tecēt jauns noilguma termiņš.

1903. Ja ar prasības celšanu uzsākto lietu prasītājs neturpina, tad noilguma tecējums atkal atjaunojas no tās dienas, kad viņam vajadzējis lietu tālāk virzīt, t. i. no pēdējā viņam noliktā un viņa gaŗām palaistā termiņa. Šā jaunā noilguma termiņš vienmēr ir desmit gadu, kaut arī pirmējais būtu bijis īsāks.

1904. Prasības celšana pārtrauc visas saistību tiesības noilgumu, kaut arī tā būtu papriekš celta tikai par šās tiesības noteiktu daļu.

1905. Atgādinājums parādniekam pārtrauc noilgumu.

1906. Noilgums ir pārtraukts, ja tā tecējuma laikā parādnieks kautkāda kārtā atzīst kreditora prasību.

IV. Tiesības, kas nav pakļautas noilgumam.

1907. Noilgumam nav pakļautas zemes grāmatās ierakstītas saistību tiesības, izņemot no tādām tiesībām izrietošas blakus tiesības, kam iestāties termiņš.

1908. Prasības par robežu pārbaudīšanu nenoiļgst.

1909. Valsts civiltiesiski prasījumi noiļgst tāpat kā privāti.

V. Noilguma sekas.

1910. Ar noilguma termiņa notecējumu izbeidzas nevien prasības tiesība, bet arī pati saistību tiesība. Tādēļ noilgušu prasījumu nevar izlietot arī kā ierunu, piemēram, ieskaitam.

1911. Ja parādnieks aiz kautkāda iemesla tomēr izpilda noilgušu prasījumu, tad viņam nav tiesības prasīt no kreditora atpakaļ to, ko viņš tam izpildījis.

Vienpadsmitā nodaļa.

Dāvinājums.

PIRMĀ APAKŠNODAĻA.

Dāvinājumi vispār.

I. Vispārīgi noteikumi.

1912. Dāvinājums ir tiesisks darījums, ar kuŗu kāds aizdevības piešķir otram bez atlīdzības kādu mantisku vērtību.

1913. Dāvināt var katra rīcības spējīga persona. Dāvanu iegūt var katrs, kam vispār ir spēja iegūt.

1914. Dāvinājums var būt nevien īpašuma vai citu lietu tiesību atdošana apdāvinātam, bet arī prasījumu tiesību bezatlīdzības cesija, apdāvinātā atsvabināšana no pienākumiem pret dāvinātāju vai pret trešām personām, atteikšanās no kādas tiesības apdāvinātam par labu, kā arī viņa lietu bezmaksas pārziņa.

II. Dāvinājuma sekas.

1915. Lai dāvinājums būtu spēkā, tas jāpieņem apdāvināmajam vai viņa vietniekam.

Ja tajā brīdī, kad apdāvinātais izsaka piekrišanu dāvinājumu pieņemt, dāvinātājs vairs nav rīcības spējīgs, tad dāvinājums atzīstams par nenotikušu.

Izsakot piekrišanu dāvinājumu pieņemt, apdāvinātais, kā arī viņa mantinieki iegūst tiesību prasīt tiesas ceļā dāvanas nodošanu tiklab no dāvinātāja, kā arī no viņa mantiniekiem.

1916. Dāvinātājam nav ne jāmaksā nokavējuma procenti, ne jāizdod augļi, ko viņš no dāvinātās lietas saņēmis.

1917. Ja dāvina ķermenisku lietu, tad ar tās nodošanu uz ieguvēju pāriet īpašuma tiesība.

Par dāvinātās lietas bojā eju vai pasliktināšanos, kā arī par tās attiesājumu vai trūkumiem dāvinātājs atbild tikai tad, ja viņš noteikti to uzņēmis vai arī pielaidis ļaunprātību vai rupju neuzmanību. Atlīdzība par attiesājumu un par lietas trūkumiem aprobežojas tikai ar tās atdošanu, ko apdāvinātais izdevis lietai no savas paša mantas. Visas uz dāvināto lietu gulošās nastas un aprūtinājumi jānes apdāvinātam.

1918. Ja dāvinājuma priekšmets ir prasījumi, tad tiesība uz tiem pāriet uz apdāvināto, uz cesijas pamata, no tā laika, kad dāvinājums atzīstams par notikušu.

III. Dāvinājuma atsaukšana.

1919. Dāvinājumu var atsaukt apdāvinātā rupjas nepateicības dēļ.

Par apdāvinātā nepateicību jāatzīst dāvinātāja rupji apvainojumi vārdos vai darbos, viņam tieši nodarīts svarīgs mantisks zaudējums un viņa dzīvības apdraudējums, kā arī viņa atstāšana bezpalīdzības stāvoklī, ja bijis iespējams viņam palīdzēt.

1920. Tiesība atsaukt dāvinājumu nepateicības dēļ nepāriet uz dāvinātāja mantiniekiem, kā arī nav vērojama pret nepateicīgā apdāvinātā mantiniekiem, un dāvinātājs var celt tikai personisku prasību pret apdāvināto, lai tas atdod pašu lietu līdz ar tās piederumiem un augļiem, bet arī tikai tad, kad dāvana joprojām atrodas apdāvinātā mantā vai arī kad viņš vismaz vēl no tās ir iedzīvojis.

Ja starplaikā, bet vēl pirms prasības celšanas, apdāvinātais aprūtinā dāvanu ar kādām lietiskām tiesībām, tad dāvinātājam, kas dāvinājumu atsauca, jāatzīst tās par spēkā esošām.

1921. Iepriekšēja atteikšanās no tiesības atsaukt dāvinājumu nepateicības dēļ nav spēkā, bet ja par to jau celta prasība, no tās var atteikties.

1922. Ja dāvinājums izdarīts tādā apmērā, ka dāvinātāja neatraidāmiem mantiniekiem neatliek pat viņu neatņemamās daļas (422. un turpm. p.), tad viņi var prasīt no apdāvinātā, lai izdod viņiem šīs daļas.

Aprēķinot neatņemamo daļu, jāņem par pamatu dāvinātāja mantas stāvoklis dāvināšanas laikā. Bet ja šī manta vēlāk pavairojusies, tad jāievēro tiklab šis pavairojums, kā arī tas, kas neatraidāmajam mantiniekam novēlēts rīkojumā nāves gadījumam.

1923. Ja bezbērnu dāvinātājam vēlāk piedzimst bērni laulībā, tad viņš var atsaukt savu dāvinājumu tiktāl, cik tas vajadzīgs vēlāk dzimušo bērnu neatņemamām daļām.

1924. Laulātais dāvinātājs var atsaukt pēc saderināšanās vai laulības laikā izdarītu dāvinājumu:

- 1) ja apdāvinātais laulātais mirst, neatstājot leņupējos;
- 2) ja laulība šķirta tikai apdāvinātā vainas dēļ;
- 3) ja laulība atzīta par neesošu un dāvinot dāvinātājs atvainojami maldījies par laulības esamību.

Tiesību atsaukt dāvinājumu var izlietot tikai pats dāvinātājs viena gada laikā, skaitot 1. punktā norādītā gadījumā no apdāvinātā nāves dienas, bet 2. un 3. punktā norādītos gadījumos — no tās dienas, kad nācis spēkā spriedums, ar kuŗu laulība šķirta vai atzīta par neesošu. Nosacījumi, kas aprobežo dāvinātāja tiesību atsaukt dāvinājumu, nav spēkā.

OTRĀ APAKŠNODAĻA.

Sevišķie dāvinājuma veidi.

I. Visas mantas dāvinājums.

1925. Par dāvinājuma priekšmetu var būt arī visa dāvinātāja manta.

1926. Tāds dāvinājums (1925. p.) var aptvert tikai dāvinātāja tagadējo mantu, bet ne nākamo. Nākamās mantas, vai arī kopā tagadējās un nākamās mantas dāvinājums, uz tādā pamata, ka tagadējo mantu nenodod tūlīt, atzīstams par mantojuma līgumu.

1927. Manta atzīstama par dāvinātu tikai tiktāl, ciktāl no tās atvilkta dāvinātāja parādi. Tajā gadījumā, kad dāvinātājs nespēj samaksāt parādus, kuŗi viņam bijuši dāvināšanas laikā, nevien viņa kreditori var prasīt sev apmierinājumu no viņa dāvanas, bet arī viņš pats var prasīt no apdāvinātā, lai no viņa dāvinātās mantas dod atpakaļ šo parādu samaksai vajadzīgo daļu. Noruna starp dāvinātāju un apdāvināto par to, ka pēdējais neatbild par pirmā parādiem, ir spēkā pret kreditoriem tikai tad, ja viņi tai piekrituši.

II. Dāvinājums ar uzlikumu.

1928. Katram dāvinājumam var pievienot sevišķu uzlikumu, ar kuŗu vai nu tuvāk norādīts, kādā kārtā vai kādam mērķim apdāvinātam jāizlieto saņemtā dāvana, vai arī aprobežots tiesības ilgums tādā kārtā, ka apdāvinātam uzlikts pienākums atdot vēlāk visu priekšmetu vai daļu no tā kādam citam.

Dāvinātājs var arī uzlikt apdāvinātam kādu pretpienākumu.

1929. Ar uzlikuma pievienojumu dāvinājums nepārvēršas par nosacītu, un apdāvinātais, neraugoties uz to, var prasīt tūlītēju izpildīšanu. Bet kā dāvinātājs, tā arī trešā persona, kuŗai par labu uzlikums domāts, var prasīt nodrošinājumu tā izpildīšanai.

Ja uzlikums pievienots par labu trešai personai, tad tā var celt izpildījuma prasību tikai pēc dāvinātāja nāves.

1930. 1919.—1924. panta noteikumi par dāvinājuma atsaukšanu piemērojami arī dāvinājumiem ar uzlikumu.

1931. Dāvinātājs var celt prasību par uzlikuma izpildīšanu, bet ja tas nav izpildīts aiz apdāvinātā vainas, tad arī prasīt, lai viņš atdod to, ko saņēmis.

1932. Ja uzlikuma izpildīšana ir neiespējama aiz dabiskiem šķēršļiem vai nav pielaidama aiz likumiskiem vai tikumiskiem iemesliem, tad uzlikums atkrīt, bet pats dāvinājums paliek spēkā.

III. Dāvinājums atlīdzības nozīmē.

1933. Ar dāvinājumiem atlīdzības nozīmē jāsaprot tādi, kas piešķirti kā atlīdzība par izdarītiem pakalpojumiem.

Šāda dāvinājuma atsaukšana nepateicības dēļ nav pielaidama.

Divpadsmitā nodaļa.

Prasījumi no atdošanas līgumiem.

PIRMĀ APAKŠNODAĻA.

Aizdevuma līgums.

I. Vispārīgi noteikumi.

1934. Ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādās pašas šķiras un labuma lietās.

1935. Līgums, ar ko viena puse apsola aizdevumu dot, bet otra to pieņemt, ir spēkā tikai no tā laika, kad līdzēji vienojas savā starpā par aizdodamā daudzuma apmēru. Ja apsoltājs pēc tam atteicas izpildīt, tad viņam jāatlīdzina otrai pusei visi zaudējumi.

1936. Aizdevējam jābūt vai nu aizdodamo lietu īpašniekam, vai jārikojas to īpašnieka uzdevumā vai ar viņa piekrišanu.

1937. Ja kādas personas vietnieks dod aizdevumu viņas vārdā, tad tiesība to atprasīt pieder katrā ziņā atvietojamam, vienalga, vai aizdotas viņam pašam vai viņa vietniekam piederošas atvietojamās lietas.

1938. Ja aizdevums dots citas personas vārdā, bez viņas ziņas un piekrišanas, tad, vēlāk šai personai tādu aizdevumu apstiprinot, viņa iegūst arī prasījuma tiesību. Bet ja viņa aizdevumu neapstiprina, tad par kreditoru uzskatāms tas, kas aizdevumu devis.

1939. Aizņēmējam jābūt rīcības spējīgam; tādēļ aizņēmums, ko noslēgusi aizbildnībā vai aizgādnībā esoša persona bez aizbildņa vai aizgādņa piekrišanas, nav spēkā. Aizdevējs tomēr var prasīt atpakaļ visu to, kas patiesi izlietots aizņēmējam par labu.

1940. Līdzējiem vajadzīgs nodoms noslēgt aizdevuma līgumu. Ja bijis tāds nodoms, ka jāatmaksā tikai daļa no aizdotās summas, tad par aizdotu atzīstama tikai šī daļa, bet pārējais šaubu gadījumā uzskatāms par dāvinātu.

1941. Aizdevums var būt spēkā arī nenododot pašas lietas, ja līdzēji vienojas, lai aizņēmējs atstāj pie sevis kā aizdevumu citas atvietojamās lietas, ko viņš savkārt ir parādā aizdevējam uz kāda cita pamata.

1942. Ja kāds nodod otram kādu neatvietojamu lietu, lai tas to pārdotu un pēc tam atstātu pie sevis ieņemto summu kā aizdevumu, tad saņēmējs uzņemas risku par lietu no tās dienas, kad tā viņam nodota; bet aizdevums rodas tikai no tā laika, kad saņēmējs dabūjis pārdodot ieņemto summu.

II. Aizdevuma atmaksa.

1943. Aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

1944. Ja aizdotās atvietojamās lietas, izņemot naudu, jāatdod naudā, tad pie tam jāreķina nevis tās tirgus cenas, kas pastāv aizdevuma atdošanas laikā, bet tās, kas bijušas nodošanas laikā. Ja aizdod vērtspapirus, tad to vērtība noteicama pēc tā kursa, kāds pastāvējis aizdevuma nodošanas laikā.

1945. Ja aizdevums jāatdod pēc uzteikuma, tad termiņš aprēķināms no tās dienas, kad uzteikums paziņots parādniekam; bet kad uzteikuma termiņš nav noteikts, tad tas pieņemams sešus mēnešus garš.

1946. Procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Ja par procentu termiņu nekas nav noteikts, tad tie dodami ikgadus, aizdevuma nodošanas dienā, par notecējušo gadu, bet aizdevumiem uz īsāku termiņu nekā gadu — reizē ar kapitāla atmaksu.

Ja kreditors saņēmis procentus par zināmu laiku uz priekšu, tad viņam ir gan tiesība pirms šā laika notecējuma kapitālu uzteikt, tomēr pašu aizdevuma atdošanu viņš pirms tā nevar prasīt.

OTRĀ APAKŠNODAĻA.

Patapinājuma līgums.

I. Vispārīgi noteikumi.

1947. Patapinājums (lietošanas aizdevums) ir līgums, ar kuŗu kādam nodod lietu bez atlīdzības, bet noteiktai lietošanai, ar nosacījumu atdot to pašu lietu.

1948. Par patapinājuma priekšmetu var būt kā kustamas, tā arī nekustamas lietas.

Par patapinājuma priekšmetu var būt arī svešas, bet tikai ne patapinājuma ņēmēja paša lietas.

1949. Līdzdalība lietas lietošanā, nenododot to lietotājam, uzskatāma nevis par patapinājumu, bet par dāvinājumu.

1950. Ar patapinājumu lietas īpašnieks nezaudē īpašuma tiesību uz lietu un paliek tās valdītājs; patapinājumaņēmējs ir tikai tās turētājs.

1951. Ja kāds patapina lietu, neaprobežojot tās lietošanas veidu un laiku, tad viņš var atprasīt lietu ikkatrā laikā.

II. Tiesiskās attiecības no patapinājuma līguma.

1. Patapinājumaņēmēja pienākumi.

1952. Patapinājumaņēmējs var lietot patapināto lietu tikai saskaņā ar norunu, bet ja tādas norunas nav, tad tikai tā, kā tas visvairāk atbilst tās raksturam un apstākļiem. Nodot lietu citam lietot viņš nedrīkst.

1953. Patapinājumaņēmējam pēc iespējas jā rūpējas par patapinātās lietas uzturēšanu un uzglabāšanu, un tādēļ viņš atbild par katru tādu tās bojājumu, kuŗu viņš būtu spējis novērst.

1954. Ja patapinājumaņēmējs briesmu gadījumā savējo glāb, bet patapinātai lietai, kuŗu arī būtu varējis izglābt, ļauj iet bojā, tad viņš par to atbild patapinātājam.

1955. Ja patapinājumaņēmējs patapinātās lietas lietošanā, uzturēšanā un uzglabāšanā ievērojis likumisko rūpību, tad viņš neatbild ne par trešās personas vainu, kuŗu viņam nav bijis iespējams novērst, ne par nejaušu zaudējumu vai lietas bojā eju.

1956. Ja patapinātā lieta bojāta vai gājusi bojā neatļautas lietošanas vai tās atdošanas nokavējuma dēļ, tad patapinājumaņēmējs atbild par to, pat ja nebūtu iemesla viņu par to vainot, un tādēļ šādā gadījumā viņš atbild arī par risku. Tas pats piemērojams arī tad, kad patapinājumaņēmējs noteikti uzņēmis atbildēt par visiem zaudējumiem.

1957. Ja patapinājuma līgums noslēgts abām pusēm par labu, tad patapinājumaņēmējs atbild tikai samērā ar to rūpību, kādu viņš mēdz ievērot savās pašā lietās; bet ja darījuma mērķis ir vienīgi patapinātāja labums, tad patapinājumaņēmējs atbild tikai par jaunu nolūku un rupju neuzmanību.

1958. Ja viena un tā pati lieta patapināta vairākām personām kopīgi, tad viņas atbild par to solidāri.

1959. Patapinājumaņēmēja mantinieki atbild par patapināto lietu, ja tā nāk viņu rokās, tāpat kā mantojuma atstājējs, bet pretējā gadījumā tikai tad, ja mantojuma atstājējam bijis jauns nolūks.

1960. Patapinājumaņēmējam pēc lietošanas jāatdod patapinātā lieta pēc iespējas labā stāvoklī.

Patapinājumaņēmējam jāatdod patapinātājam nevien pati lieta, bet arī visi līdz ar to patapinātie piederumi, kā arī tās augļi un visa cita no tās iegūtā peļņa.

1961. Nedrīkst lietu aizturēt vai izvairīties to atdot, atsaucoties uz kādu pretpasījumu, ja vien tas neizriet no patapinājuma pašā.

1962. Ja patapinājumaņēmējs pieteic uz patapināto lietu īpašuma tiesību, ko viņš ieguvis jau pēc līguma noslēgšanas un nevis no patapinātāja, bet no kādas trešās personas, tad viņam, neraugoties uz to, jāatdod lieta patapinātājam, un pirms tam pēdējam nav jāatbild īpašuma prasībā. Vēl mazāk patapinājumaņēmējam tiesības neatdot lietu patapinātājam tāpēc, ka īpašuma tiesību uz lietu pieteic kāda trešā persona.

2. Patapinātāja pienākumi.

1963. Patapinātājam nav tiesības nekavēt lietas lietošanu saskaņā ar līgumu, ne prasīt, lai to atdod pirms lietošanas beigām vai pirms norunātā termiņa notecējuma, ja vien patapinājumaņēmējs neizlieto savu tiesību nelietīgi.

1964. Ja neparedzēta apstākļa dēļ patapinātājam rodas nepieciešama vajadzība pēc lietas, tad patapinājumaņēmējam nav tiesības to aizturēt, ja vien viņam to priekšlaicīgi atdodot neceļas sevišķi zaudējumi.

1965. Patapinātājam jāatlīdzina patapinājumaņēmējam izdevumi, ko viņš taisījis patapinātai lietai, ciktāl tie bijuši nepieciešami vai taisīti ar patapinātāja noteiktu piekrišanu.

Par izdevumiem lietas lietošanai patapinājumaņēmējs nevar prasīt nekādu atlīdzību.

1966. Patapinātājs atbild patapinājumaņēmējam par visiem zaudējumiem, ko viņš tam nodarījis ar savu ļaunprātīgu darbību, kā apzināti slēpjot lietas nederību, lietu priekšlaicīgi atprasot, vai kā citādi; bet par neuzmanību vien viņam nav jāatbild.

1967. Patapinātāju var piespiest izpildīt savus pienākumus nevien ceļot prasību, bet arī aizturot lietu.

TREŠĀ APAKŠNODAĻA.

Glabājuma līgums.

I. Vispārīgi noteikumi.

1968. Ar glabājuma līgumu glabātājs uzņemas uzglabāt kustamu lietu, ko viņam nodevis glabājuma devējs.

1969. Atlīdzība glabātājam uzskatāma par klusējot pieligtu, ja pēc apstākļiem bezmaksas glabāšana nav bijusi sagaidāma.

1970. Glabājuma līgums uzskatāms par noslēgtu, tiklīdz glabājuma devējs iedevs glabājuma priekšmetu glabātājam. Tomēr arī iepriekšēja vienošanās, kuŗā kāds apsola ņemt lietu glabājumā, saista, un tādēļ, ja glabātājs nedibināti atteicas, no viņa var prasīt atlīdzību par visiem ar to nodarītiem zaudējumiem.

1971. Glabātājs ir tikai lietas turētājs, bet ne tās valdītājs.

II. Tiesiskās attiecības no glabājuma līguma.

1. Glabātāja pienākumi.

1972. Glabātājam rūpīgi jāglabā viņam uzticēta lieta un jāatbild par katru savu neuzmanību.

Ja glabātājs uzņemas lietu glabāt bez atlīdzības, tad viņš atbild tikai par ļaunprātību vai rupju neuzmanību.

1973. Glabātājam nav tiesības lietot glabājamo lietu, ja vien tāda tiesība nav viņam noteikti vai klusējot piešķirta.

1974. Glabātājs atbild arī par nejaušības risku:

- 1) ja viņš to tieši uzņēmis;
- 2) ja viņš, pretēji līgumam, lieto glabājamo lietu vai to atsavina;

3) ja viņš nokavē tās atdošanu;

4) ja līgums noslēgts uz 1978. pantā norādītā pamata.

1975. Lietas glabātājam jāatdod lieta nebojāta, tiklīdz to pieprasa, kaut tas arī būtu pirms iepriekš noteiktā termiņa.

1976. Lietu atdodot nav nozīmes, vai glabājuma devējs, kas to atprasa (1975. p.), ir tās īpašnieks, vai ne, un vai viņa rīcība nav kaut kā aprobežota ar kādas trešās personas tiesībām.

1977. Īpašnieka vai citu tādu personu protests, kuŗām ir tiesība uz lietu, nevar būt par iemeslu atteikties lietu atdot, ja vien tiesa nav to apķīlājusi.

1978. Jādod atpakaļ tās pašas lietas, kas saņemtas glabāt. Bet ja atvietošanas lietas kādam uzticētas tieši ar to nosacījumu, ka jāatdod tikai tāds pats daudzums vai tāda pati summa, vai ja arī bez tāda nosacījuma atvietošanas lietas ir noskaitītas, nomērītas vai nosvērtas un nodotas glabātājam neaizslēgtā un neaizsīmogotā veidā, tad visos šajos gadījumos viņam glabājums jāatdod tikai tādā pašā daudzumā un tādā pašā labumā.

1979. Glabātājam līdz ar glabājumā saņemto lietu jāatdod arī tās piederumi, kā arī pieaugumi un augļi, cik viņam to vēl ir vai cik to zaudējis aiz viņa rupjas vainas.

Ja glabātājs viņam glabājumā nodoto naudu izlieto sev par labu vai nokavē tās atdošanu, tad viņam jāmaksā par to glabājuma devējam procenti.

1980. Glabājumā nodotās lietas jāatdod tur, kur tās atrodas. Ja glabājuma devējs prasa, lai tās atdod citā vietā, tad to nogādāšanas izdevumi jānes viņam. Bet ja glabātājs ļaunprātīgi pārved lietas uz citu vietu, kamēr to devējs vēlas tās saņemt agrākā vietā, tad tās jānogādā turp uz glabātāja rēķinu.

1981. Glabātāja pienākumi attiecībā uz viņam glabājumā nodoto lietu pāriet arī uz viņa mantiniekiem.

1982. Mantojuma atstājēja atbildība, ja viņš uzņēmis lietu glabāt bez atlīdzības, pāriet uz mantiniekiem, kad tā izriet no ļaunprātības, bet ne no kādas citas viņa vainas.

1983. Ja mantinieks aiz atvainojamas apstākļu nezināšanas pārdod lietu, kas bijusi uzticēta mantojuma atstājējam glabājumā, tad viņam tikai jāatdod tas, ko viņš par lietu dabūjis, ja jāatdod tiesība uz to, ko viņam nākas dabūt. Bet ja viņš šo lietu pērk atpakaļ vai ja tā kā citādi no jauna nāk viņa rokās, tad viņam tā jāatdod glabājuma devējam un, ja viņš liedzas to darīt, jāatlīdzina tam visi zaudējumi.

2. Glabājuma devēja pienākumi.

1984. Glabājuma devējam jāņem glabājumā nodotā lieta atpakaļ, kad notecējis norunātais termiņš, bet ja tas nav bijis noteikts, tad tūlīt pēc glabātāja pieprasījuma. Glabātājs var prasīt, lai viņu atsvabina no pienākuma lietu glabāt arī pirms noteiktā termiņa, ja viņš nonāk tādā stāvoklī, ka lietas glabāšana pie viņa būtu nedroša vai varētu nākt viņam pašam par ļaunu. Bet ja glabājuma devējs atteicas lietu ņemt atpakaļ, glabātājam ir tiesība nodot to tiesai glabāt uz glabājuma devēja rēķinu.

1985. Glabājuma devējam jādod glabātājam norunātā atlīdzība pēc glabājuma izbeigšanās. Šī atlīdzība jādod arī tad, ja glabājuma devējs paņem glabājumā nodoto lietu atpakaļ pirms norunātā laika notecējuma. Bet ja viņš šim laikam notekot lietu vēl nav paņēmis atpakaļ, tad viņam par lietas turpmāko glabājumu jādod atlīdzība agrāk norunātā apmērā.

1986. Glabājuma devējam jāatlīdzina glabātājam viņa izdevumi lietas glabāšanai, ciktāl tie bijuši nepieciešami vai izdarīti ar glabājuma devēja piekrišanu.

1987. Glabājuma devējam jāatlīdzina glabātājam zaudējumi, kas tam radušies glabājuma dēļ, tiklīdz tie, kuŗus tas cietis bez savas vainas un nav varējis novērst, kā arī tie, kuŗi tam cēlušies aiz glabājuma devēja pašā neuzmanības.

1988. Ja glabājumā nodotā lieta aiz glabātāja ļaunprātības pazudusi vai bojāta un viņš par to atlīdzina glabājuma devējam, tad pēdējam jāatdod glabātājam visas prasības, ko viņš varētu vērst pret cietā zaudējuma tiešo vaininieku.

3. Vairāku kopīgu glabājuma devēju un glabātāju savstarpējās attiecības.

1989. Ja vairākas personas kopīgi nodod lietu glabājumā, vai ja glabājuma devējs atstāj vairākus mantiniekus, tad attiecībā uz dalāmiem priekšmetiem katrs līdzdalībnieks var savu daļu atprasīt atsevišķi, ja nav norunāts citādi.

Tam, kas tādā gadījumā dabūjis savu daļu, nav jāatlīdzina pārējiem zaudējumi, kuŗi vēlāk nejauši vai aiz glabātāja vainas varētu rasties viņiem piederošās daļās.

Ja glabājumā nodoto lietu nav iespējams atdot pa daļām, tad katram līdzdalībniekam ir tiesība atprasīt to visumā, bet tikai nodrošinot glabātāju pret pārējo prasībām; bez tāda nodrošinājuma katrs līdzdalībnieks var tikai prasīt savā un citu vārdā, lai lietu nodod tiesa glabāt.

1990. Vairāki kopīgi glabātāji atbild solidāri, tomēr tā, ka ja viens atdod visu, tad pārējie ar to ir atsvabināti no savas saistības. Bet ja tikai viens no tiem pielaidis ļaunprātību, tad pārējie par to neatbild.

1991. Ja pēc glabātāja nāves paliek vairāki mantinieki, tad tie atbild mantojuma atstājēja vietā tikai samērīgi ar savu daļu; bet par savu pašu vainu viņi atbild tā, it kā lieta būtu uzticēta glabājumā viņiem kopīgi.

III. Glabājuma pārvēršanās aizdevuma līgumā.

1992. Ja glabājuma priekšmets ir atvietošanas lietas un glabātājam vēlāk dod tiesību tās izlietot pēc sava ieskata, tad glabājuma līgums no tā laika, kad tāda tiesība dota, pārvēršas par aizdevumu.

Kad jau nododot glabājumā atvietošanas lietas norunāts, ka glabātājam atļauts tās lietot, ja viņš vēlāk to vēlētos, tad glabājuma līgums pārvēršas par aizdevumu tikai no tā laika, kad lietas patiesi sāk lietot.

1993. No tā laika, kad glabājums pārvērties par aizdevumu (1992. p.), parādnieks atbild arī par nejaušības risku.

1994. Pārvēršot naudas glabājumu par aizdevumu, var pieligt arī procentus. Kad tie nav pielikti, tad naudas glabātājam un vēlākam parādniekam jāmaksā tikai nokavējuma procenti, ja viņš nokavējumā pielaidis.

CETURTĀ APAKŠNODAĻA.

Viesnīcnieka glabājums.

1995. Viesnīcnieki, kas pēc savas nodarbošanās uzņem pie sevis ceļotājus, atbild tiem par to ienesto lietu atdošanu.

1996. Tāds viesnīcnieka pienākums rodas pats no sevis, arī bez sevišķas norunas, ar to, ka viesnīcā ar viņa ziņu ienes ceļotāja lietas; sīkāk šo lietu apzīmējums un uzdevums tās uzraudzīt pie tam nav vajadzīgs.

1997. Ir vienalga, vai viesnīcnieks pats vai viņa tam nolūkam izraudzīti kalpotāji uzņem ceļotāju ar tā lietām, vai arī pēdējais pats tās ienes viesnīcā.

1998. Viesnīcnieks atbild par ceļotāju ienestām lietām, ja vien viņš nepierāda, ka zaudējums ir noticis aiz pašu ceļotāju vai to viesu vai pavadītāju vainas, vai arī no nepārvaramas varas, vai aiz pašu lietu īpašībām. Tāpat viesnīcnieks atbild arī par tām lietām, ko ceļotāji nodevuši viņam vai viņa kalpotājiem pirms ierašanās viesnīcā.

Tomēr attiecībā uz ceļotāju ienesto naudu, vērtspapīriem un dārglietām, ja nav norunāts citādi, minētā atbildība aprobežojas ar tūkstots latiem, izņemot gadījumus, kad viesnīcnieks pats pieņēmis ceļotāju naudu, vērtspapīrus un dārglietas savā glabājumā vai kad par šo lietu bojā eju vainojams pats viesnīcnieks vai viņa kalpotāji.

Viesnīcā izliktais sludinājums, ka viesnīcnieks atsakās no atbildības, nav spēkā.

1999. Par lietām, ko viesis ar viesnīcnieka ziņu atstāj viesnīcā aizbraukdam, līdz tam laikam, kamēr viņš atgriezies, viesnīcnieks atbild kā jebkurš cits glabātājs.

2000. Kas uzņem pie sevis ceļotāju par naudu, nebūdam pēc savas nodarbošanās viesnīcnieks, kā arī viesnīcnieks, kas ierāda kādam pie sevis dzīvokli ne kā tāds, bet kā namsaimnieks, izīrējot vai kā citādi, atbild saviem iedzīvotājiem tikai pēc vispārējiem īres līguma noteikumiem.

2001. Tāda pati atbildība kā viesnīcniekiem ir arī kuģu saimniekiem, kas uzņem savos kuģos pasažierus ar viņu lietām, kā arī iebraucamo vietu turētājiem, kas atvēl novietot tajās svešus zirgus un citus kustoņus; bet uz restorāciju, kafējnicu turētājiem, kuģiem nav dzīvojamu telpu ceļotājiem, šī atbildība neattiecas.

Trīspadsmitā nodaļa.

Prasījumi no atsavinājuma līgumiem.

PIRMĀ APAKŠNODAĻA.

Pirkuma līgums.

I. Vispārīgi noteikumi.

1. Līguma jēdziens un līdzēju personiskā spēja.

2002. Pirkums ir līgums, ar ko viena puse apsolā otrai par norunātas naudas summas samaksu atdot zināmu lietu vai tiesību.

2003. Pārdot var katrs, kam ir tiesība pārdodamo priekšmetu brīvi atsavināt; bet pirkēt var katrs, kam likums neaizliedz to iegūt.

2004. Pirkuma līgums uzskatāms par noslēgtu, kad abas puses vienojušās par pirkuma priekšmetu un maksu.

Piezīme. Par tirdzniecības un rūpniecības uzņēmumu pāreju pastāv sevišķi noteikumi.

2. Pirkuma līguma priekšmets.

2005. Par pirkuma līguma priekšmetu var būt visas lietas, ko atļauts un iespējams atsavināt, saprotot ar to nevien ķermeniskas lietas, bet arī lietu un saistību tiesības.

2006. Ja abām pusēm vai kaut arī vienīgi pircējam bijis zināms, ka pārdoto lietu nav bijis atļauts atsavināt, tad līgums nav spēkā. Bet ja tas bijis zināms tikai pārdevējam, tad līgums paliek spēkā un pārdevējam jāatlīdzina pircējam zaudējumi. Beidzot, ja tas nav bijis zināms nevienai pusei, tad līgums nav spēkā.

2007. Pirkuma līguma priekšmetam vajag patiesi pastāvēt (2009. p.) un būt tik sīki noteiktam, lai par to nevarētu rasties nekādas pamatotas šaubas; pretējā gadījumā pirkums uzskatāms par nenoslēgtu.

2008. Kad pirkuma priekšmets, jau līgumu noslēdzot, daļai gājis bojā, abām pusēm par to nezīnot, tad pircējs var no līguma atteikties, ja no priekšmeta gājusi bojā vairāk kā puse vai tieši tā daļa, kuŗu pircējs galvenā kārtā gribējis iegūt. Bet ja no lietas palikusi puse vai vairāk, tad pircējam līgums jāizpilda, tikai samērīgi samazinot pirkuma maksu. Šaubu gadījumā lieta izšķirama pēc tiesas ieskata.

2009. Izņēmums no 2007. panta noteikuma ir tā saucamais cerības pirkums, kuŗa priekšmets vēl nav zināms un kuŗu var noslēgt divējādi:

1) tādā kārtā, ka pircējs paliek saistīts, kaut arī pirkuma priekšmets pavisam nerastos vai nenāktu pārdevēja mantā;

2) tādā kārtā, ka pirkuma priekšmeta pastāvēšana ir nepieciešams nosacījums pirkuma spēkā esamībai.

2010. Ja pārdodot svešu lietu bez tās īpašnieka ziņas un piekrišanas, abas puses to zinājušas, tad līgums nav spēkā. Ja turpretim pircējs nav zinājis, ka pārdevējam nav bijis tiesības lietu atsavināt, tad viņš var prasīt no tā zaudējumu atlīdzību. Beidzot, ja to zinājis tikai pircējs, tad pārdevējam pret viņu nav nekādu pienākumu.

Izņēmums no šā noteikuma ir 1065. pantā paredzētie gadījumi, kuŗos svešas lietas pārdošana ir spēkā un tās īpašnieks var vērsties tikai pret pārdevēju.

2011. Līgums par svešas lietas pirkumu, kas noslēgts tam gadījumam, ja tā pārietu pārdevēja īpašumā, iegūst spēku un par to var celt prasību tikai no tā laika, kad minētais priekšnoteikums iestājies.

3. Pirkuma maksa.

2012. Pirkuma maksa jānoteic naudā.

Ja pirkuma maksa noteikta nevis naudā, bet citās lietās, tad līgums nav pirkums, bet maiņa.

2013. Ja vien pirkuma maksa sākumā noteikta naudā, tad līdzēju vēlāka vienošanās to nomaksāt citās lietās līguma būtību negroza.

Līguma būtība negrozās arī no tam, ka pircējs uzņemas, bez pirkuma maksas, izpildīt vēl ko citu.

2014. Kad pirkuma maksai izlieto nevis pircēja paša, bet svešu naudu, tas negroza tās nozīmi, un pirktā lieta pāriet pircēja, bet nevis viņa kreditora mantā.

2015. Nav vajadzīgs, lai pirkuma maksa taisni atbilstu pirkuma priekšmeta vērtībai, un līgums paliek spēkā, kaut arī priekšmets būtu pārdots zem tā īstas vērtības (draudzības pirkums) vai virs tās. Bet ja pirkuma maksa nolikta tikai izskata pēc, tad līgums nav vis pirkums, bet ir dāvinājums.

2016. Ja pirkuma dokumentā uzdota augstāka vai zemāka summa nekā norunāts, tad tamdēļ līgums nezaudē spēku, un mutiski norunātā maksa paliek spēkā.

2017. Pirkuma maksai jābūt noteiktai un tā nedrīkst atkārties no vienas puses iegribas. Bet ja pārdevējs piegādā pircējam lietas vai preces, ko tas pasūtījis, nenoteicot cenu, tad darījums ir spēkā, un pieņemams, ka abas puses vienojušās par tirgus cenu (2018. p.).

2018. Ja pirkums noticis par tirgus cenu, tad pieņemams, ka bijusi domāta vidējā cena līguma slēgšanas vietā un laikā. Bet ja tajā vietā tirgus cenu nav, tad ņemamas par pamatu tuvākās tirdzniecības vietas tirgus cenas. Kur pastāv cenu rādītāji, tur cena noteicama pēc tiem.

2019. Pirkuma maksas noteikšanu var uzticēt arī norādītai trešai personai vai, ja tāda nav norādīta, vispār bezpartejiska lietpratēja taisnīgam ieskatam.

Trešās personas lēmums abas puses katrā ziņā saista, pieņemot, ka viņa nav noteikusi neatsainu cenu.

2020. Kad pirkuma maksa nolikta atkarībā no kāda nākoša notikuma vai no trešās personas izteikuma, tad pirkums atzīstams par nosacītu, un tamdēļ tas atkrīt, ja paredzētais notikums neiestājas vai paliek bez iznākuma, vai ja trešā persona nespēj vai negrib maksu noteikt.

II. Tiesiskās attiecības no pirkuma līguma.

1. Vispārīgi noteikumi.

2021. No pirkuma līguma izceļas abām pusēm savstarpējas prasījumu tiesības kā uz līguma izpildīšanu, tā arī uz zaudējumu atlīdzību.

2022. Abām pusēm savstarpēji cieši jāievēro savi pienākumi; sevišķi pārdevējam līdz pārdotās lietas nodošanai tā jāglabā ar lielāko rūpību un jāatbild šajā ziņā arī par katras neuzmanības sekām. Bet ja pircējs vilcinās pirkto lietu saņemt, tad pārdevējs atbild tikai par ļaunprātību un rupju neuzmanību.

2023. Pēc pirkuma noslēgšanas, kaut arī pirktā lieta vēl nebūtu nodota, visu risku par nejaušu gadījumu, ja sakarā ar to lieta iet bojā vai bojājas, nes pircējs.

2024. Iepriekšējā (2023.) panta noteikums neattiecas uz sekojošiem gadījumiem:

1) kad pirkuma priekšmets nav individuāli noteikts un tikai to nododot dabū noteiktību, tad līdz nodošanai risku nes pārdevējs;

2) kad atvietošanas vai citādas lietas pārdotas ar skaitu, mēru vai svaru, tad risks pāriet uz pircēju tikai pēc tam, kad tās noskaitītas, nomērītas vai nosvērtas;

3) kad pirkums noslēgts ar atliekošu nosacījumu, tad risks par lietas bojā eju pāriet uz pircēju tikai šim nosacījumam iestājoties, bet risku par bojājumu viņš nes no tā laika, kad pirkums noslēgts, kaut arī nosacījuma iznākums vēl nebūtu zināms;

4) kad lietas bojā eju vai bojājumu var pārdevējam pieskaitīt par vainu, kā arī kad viņš nokavējis nodošanu, tad risks jānes viņam;

5) kad lieta pirkta ar nosacījumu papriekš to pārbaudīt vai apskatīt, tad līdz pircēja paziņojumam, ka viņš ar mieru to pieņēmt, visu risku nes pārdevējs;

6) kad pārdevējs noteikti uzņēmis risku, nenosakot termiņu, tad risks pāriet uz pircēju tikai no lietas nodošanas laika.

2025. Visos tajos gadījumos, kuŗos risku nes pircējs, viņam par labu nāk arī visi labumi no pirktais lietas, kā tās pieaugumi, cenas paaugstinājumi un uz pirkuma noslēgšanas laiku vēl neievāktie augļi.

2026. Civiliem augļiem (855. p. 2. d.), kas pienākas nevis zināmos termiņos, bet ikgadus bez pārtraukuma, piemērojami 958. panta noteikumi, un uz šā pamata tie sadalāmi starp pārdevēju un pircēju samērā ar to laiku, pa kuŗu katrs no tiem nes risku.

2. Pārdevēja pienākumi.

2027. Pārdotā lieta istā laikā un istā vietā jānodod pircējam ar visiem tās piederumiem, kā arī ar visu to, kas var nodrošināt tiesību uz šo lietu.

2028. Pārdodot lauku zemes vienību vai kādu tirdzniecisku, rūpniecisku vai kādu citu uzņēmumu „kā tie stāv”, uzskatāms par pārdotu viss tas, kas, atrodoties tajos pirkuma noslēgšanas laikā un noderot saimniecībai vai uzņēmumam par labu un ērtību, bijis pārdevējam vajadzīgs, atradies viņa lietošanā vai krājumā un bijis viņa īpašums.

2029. Pārdodot zemes gabalu, pārdevējam jānorāda pircējam robežas, ja tās jau nav redzamas no šā zemes gabala apraksta vai plāna.

2030. Ja pirkto lietu nemaz nenodod vai nenodod attiecīgā kārtā, tad pircējs var prasīt atlīdzību par visiem zaudējumiem, it sevišķi ja nodošana kļuvusi neiespējama aiz pārdevēja vainas. Pārdevējam patvaļīgi atteicoties lietu nodot, pret viņu var lietot tiesas piespiedu līdzekļus.

2031. Ja viena un tā pati kustama lieta pārdota atsevišķi diviem pircējiem, tad priekšroka ir tam no viņiem, kuŗam tā nodota, bet ja vēl neviens no viņiem šo lietu nevalda, tad tam, kuŗš pirmais noslēdzis pirkuma līgumu.

Pārdodot nekustamu īpašumu, priekšroka ir tam pircējam, kuŗa līgums ierakstīts zemes grāmatās.

Atstumtam pircējam pārdevējs atlīdzina nodarītos zaudējumus.

2032. Pārdevējam tiklab pati lieta, kā arī visi tās piederumi jānodod tajā veidā, kādā tie bijuši apsolīti vai domājami.

3. Pircēja pienākumi.

2033. Pircējam vispirms jāsamaksā pirkuma maksa, kas, ja pirkums nav noslēgts uz kredītu vai ja samaksai nav norunāti sevišķi termiņi, jāizdara tūlīt, lietu nododot, tā tad tajā pašā laikā un tajā pašā vietā. Pirms samaksas saņemšanas pārdevējam lieta nav jānodod.

2034. Pircējs pirms samaksas neiegūst uz pirktu lietu īpašuma tiesību, ja vien pārdevējs nav viņam pagarinājis samaksas termiņu. Šis termiņa pagarinājums jāsaprot pats par sevi, ja pārdevējs nodod lietu pircējam bez jebkāda piebilduma.

2035. Pircējam no tā laika, kad viņš sācis pirktu lietu valdīt un lietot, jāmaksā pārdevējam par pirkuma maksu procenti.

2036. Kad pārdotai lietai draud attiesājums, pircējam ir tiesība aizturēt pirkuma maksu, ja pārdevējs nevar vai negrib viņu pret attiesājumu pietiekoši nodrošināt.

2037. Ja pircējs vilcinās samaksāt, tad pārdevējs var lūgt, lai lietu pārdod izsolē uz pircēja rēķinu.

2038. Pircējam jāatlīdzina pārdevējam lietai pēc līguma noslēgšanas taisītie izdevumi, kā nepieciešamie, tā arī derīgie, ja pēdējie taisīti labā ticībā, kā arī ja ir ticams, ka arī pats pircējs būtu tos taisījis.

III. Pirkuma līguma atcelšana.

1. Vispārīgi noteikumi.

2039. Vienpusēja atkāpšanās no pirkuma līguma nav pielaižama pat arī tad, ja otra puse neizpilda savu saistību.

2040. Izņēmuma veidā pirkuma līgumu var atcelt vienai pusei prasot:

1) kad viena puse bijusi piedabūta noslēgt līgumu vai nu ar otras ļaunprātību, vai ar viltu, vai ar spaidiem;

2) pirktās lietas trūkumu dēļ;

3) pamatojoties uz blakus nolīgumiem, ar kuriem paturēta atkāpšanās tiesība;

4) pārmērīgā zaudējuma dēļ, ko cieš viena vai otra puse;

5) 1663. pantā norādītos apstākļos arī nokavējuma dēļ.

2041. Abām pusēm vienojoties var atcelt katru pirkuma līgumu, kā pirms, tā arī pēc tā izpildīšanas, izņemot tikai gadījumus, kad ar to aizskartu trešo personu iegūtās tiesības. Atceļot jau izpildītu līgumu, katrai pusei jāatdod otrai tas, ko tā izpildījusi, vai par to jāatlīdzina.

2. Pirkuma līguma atcelšana pārmērīga zaudējuma dēļ.

2042. Pārmērīga zaudējuma gadījumā, tas ir, kad pirkuma maksa nesasniedz pat ne pusi no lietas parastās vērtības, pārdevējs var prasīt, lai līgumu atceļ. Bet pircējs var atcelšanu novērst, piemaksājot pie pirmējās pirkuma maksas tādu summu, kas kopā ar to līdzinātos lietas īstai vērtībai. Tāpat arī pircējam savkārt ir tiesība prasīt, lai atceļ līgumu, kad viņa samaksātā pirkuma maksa vairāk kā divkārt pārsniedz lietas īsto vērtību; bet pārdevējs var atcelšanu novērst, pazeminot minēto maksu līdz pārdotā priekšmeta parastai vērtībai.

2043. Tiesība prasīt pirkuma līguma atcelšanu pārmērīga zaudējuma dēļ attiecas tikai uz tiem gadījumiem, kad pierāda, ka zaudējuma nodarītāja puse rīkojusies ļaunprātīgi. Izņēmums no šā noteikuma paredzēts 2056. pantā.

2044. Zaudējuma cietējai pusei pienākošās atlīdzības apmēru noteic, kad tas vajadzīgs, tiesa, kuŗa pie tam ņem par pamatu lietas vērtību līguma noslēgšanas laikā.

2045. Ja līgumu atceļ, pircējam jāatdod nevien pati lieta, bet arī tās augļi, ko viņš ievācis no pirkuma izpildīšanas laika, bet pārdevējam savkārt jāatmaksā pirkuma maksa ar procentiem un jāatlīdzina nepieciešamie un derīgie izdevumi, ciktāl tie ir attaisnojami.

2046. Tiesība prasīt līguma atcelšanu pārmērīga zaudējuma dēļ atkrit, ja prasība nav celta viena gada laikā no līguma noslēgšanas.

IV. Pirkuma blakus līgumi.

1. Atkāpšanās tiesība pirkuma cenas nesamaksas dēļ.

2047. Pārdevējs var pieligt sev tiesību atkāpties no pirkuma līguma, ja pircējs laikā nesamaksā pirkuma cenu.

2048. Šādā līgumā ietilpstošs nosacījums uzskatāms par atceļošu, izņemot tos gadījumus, kad tieši noteikts vai no apstākļiem redzams, ka tam jābūt tikai atliekošam.

2049. Ja samaksai nolikts zināms termiņš, tad, palaižot to gaŗām, pircēja tiesība pati no sevis izbeidzas; bet ja termiņš nav nolikts, tad vajadzīgs pārdevēja iepriekšējs atgādinājums. Tikai pārdevējs pats nedrīkst kavēt pirkuma maksas samaksu laikā.

2050. Ja pircējs nokavē samaksu, pārdevējs var izlietot vai neizlietot savu tiesību; bet viņam jāpaziņo par to tūlīt pēc nokavējuma iestāšanās, un ja jau reizi viņš prasījis, lai līgumu atceļ, tad viņš vairs nevar prasīt, lai to izpilda.

2051. Ja pēc termiņa noteicējuma pārdevējs prasa vai saņem samaksu, tad pieņemams, ka viņš ar to klusējot atteicies no savas pieligtās tiesības.

2052. Kad līgumu atceļ, lieta atdodama pārdevējam līdz ar tās pieaugumiem un ienākumiem, un bez tam pircējs zaudē rokas naudu, ja viņš to devis, un viņam jāatlīdzina aiz viņa vainas cēlušies zaudējumi.

2053. Ja pircējs daļu no pirkuma maksas jau nomaksājis, tad viņš 2052. pantā norādītā gadījumā var prasīt, lai atdod nomaksāto, bet bez procentiem.

2. Atpakaļpirkums un atpakaļpārdevums.

2054. Ar atpakaļpirkuma līgumu pircējs uzņemas savu pirktu lietu pārdot atpakaļ pārdevējam pēc viņa pieprasījuma.

2055. Ja atpakaļpirkuma tiesība aprobežota ar zināmu termiņu, tad tam notekot viņa izbeidzas. Pretējā gadījumā šī tiesība nekad nenoilgst.

2056. Ja atpakaļpirkuma nosacījumi un sevišķi cena līgumā nav apzīmēti, un par to vēlāk nenotiek labprātīga vienošanās, tad pirkuma cenu nosaka tiesa saskaņā ar to vērtību, kāda lietai ir atpakaļpirkuma laikā. Bet ja cena noteikta pašā līgumā, tad tā paliek spēkā, neatkarīgi no tam, vai lietas vērtība pieaugusi vai mazinājusies, un apstrīdēt šādu pirkumu var tikai tad, ja no tā rastos pārmērīgs zaudējums.

2057. Ja pircējs lietu atsavinājis trešai personai, tad tas, kam pieder atpakaļpirkuma tiesība, var prasīt no pircēja tikai zaudējumu atlīdzību; bet pret trešo personu, kas ieguvusi pašu lietu vai kādu lietu tiesību uz to, viņš var vērst savu atpakaļpirkuma prasību tikai tad, kad šī persona, lietu iegūstot, zinājusi šo attiecību, vai kad atpakaļpirkuma tiesības priekšmets ir nekustams īpašums un šī tiesība ierakstīta zemes grāmatās.

2058. Ja atpakaļpirkuma tiesība pieder kopīgi vairākām personām, tad viņas var to izlietot tikai visas kopīgi vienojoties.

2059. Līgumam, ar ko pircējs patur sev tiesību prasīt, lai pārdevējs pērk no viņa atpakaļ, piemērojami 2055.—2058. panta noteikumi.

3. Pirmpirkuma tiesība.

2060. Ar pirmpirkuma tiesību pārdevējs pielīgst sev priekšrocību pirkt lietu, ja pircējs to pārdotu tālāk.

Pirmpirkuma tiesība nav izlietojama, kad pircējs lietu atsavina nevis pārdodot, bet citādi.

2061. Ja pircējs grib pārdot tālāk lietu, kas pirktā ar pirmpirkuma pielīgumu, tad viņam tā tūlīt pēc jaunā līguma noslēgšanas jāpiedāvā pirmpirkuma tiesīgajam, bet pēdējam par to, vai viņš grib šo tiesību izlietot vai ne, jāpaziņo — par kustamām lietām — nekavējoties, bet par nekustamām — divu mēnešu laikā.

Ja pirmpirkuma tiesīgais nedod atbildi noliktā laikā, tad viņa pirmpirkuma tiesība izbeidzas.

2062. Ja pirmpirkuma tiesīgais vēlas savu tiesību izlietot, tad viņam, ja nav citādi norunāts, jāizpilda tie paši nosacījumi, ko piedāvā jaunais pircējs.

2063. Ja lieta pārdota tālāk, nepaziņojot pirmpirkuma tiesīgajam, tad viņš var prasīt no tam ciesto zaudējumu atlīdzību tikai no sava pircēja; bet pret jauno ieguvēju un vispār pret ikvienu trešo personu viņš var vērst savas prasības tikai tad, kad šī persona rīkojusies jaunā ticībā, vai kad pirmpirkuma tiesības priekšmets ir nekustams īpašums un šī tiesība ierakstīta zemes grāmatās.

4. Pirkums ar pārbaudi vai apskati.

2064. Ja kāds pērk lietu ar iepriekšējas pārbaudes vai apskates tiesību, tad pirkums, ja puses nav savā starpā norunājušas citādi, atkarājas no atliekoša nosacījuma, ka pircējs atzīst lietu sev par noderīgu.

2065. Šāds līgums (2064. p.) pārdevēju saista no tā noslēgšanas brīža; bet pircējs savkārt var vai nu atstāt to spēkā, vai no tā atkāpties, pie kam pēdējā gadījumā viņam nav jāpaziņo atkāpšanās iemesls.

2066. Ja pircēja atsauksmei līgumā nolikts termiņš un viņš to palaiž gaŗām, bet pārdoto lietu vai precī viņš vēl nav saņēmis, tad jāpieņem, ka viņš no pirkuma atteicies. Tādas pašas sekas iestājas, kad nav noteikts šis termiņš un nav arī noteikts, ka atsauksmi var dot katrā laikā, un pircējs to nedod divu mēnešu laikā.

2067. Ja ar pārbaudes vai apskates tiesību pārdotā prece jau nodota pircējam, tad viņa klusēšana līdz termiņa noteicējumam uzskatāma par viņa piekrišanu.

2068. Ja pircējs, lietu saņēmis, samaksā par to noligto maksu, visu vai kādu daļu, bez jebkāda piebilduma, tad jāatzīst, ka viņš ar to klusējot izteicis savu piekrišanu.

5. Nomaksas pirkums.

2069. Pārdevējs var paturēt sev īpašuma tiesību uz pārdoto lietu vai nu tā, ka šī tiesība viņam paliek līdz tam laikam, kamēr nav galīgi samaksāta pirkuma maksa, vai arī tā, ka īpašuma tiesība pāriet atpakaļ uz viņu, ja pircējs nesamaksā. Ja rodas šaubas par līdzēju nodomu, tad pieņemams par noligto, ka īpašuma tiesība paliek pārdevējam, kamēr nav galīgi samaksāta pirkuma maksa.

2070. Ja noligta tiesība maksāt pirkuma cenu pa daļām un pircējs palaiž divus maksājumu termiņus, pie kam pārdevējs nevēlas aprobežoties ar nokavēto maksājumu piedzišanu, vai ja pircējs atsavina pirktu mantu, vai to nozaudē, vai tā sabojā, ka tās vērtība vairs nesedz nenokārtotos maksājumus, tad pārdevējs var prasīt līguma atcelšanu un pārdotās mantas atdošanu līdz ar atlīdzību par lietošanu starplaikā no mantas nodošanas pircējam līdz atdošanai pārdevējam un par pēdējam nodarītiem zaudējumiem. Summā, kas pārdevējam uz šā pamata pienākas no pircēja, ieskaitāmi visi pircēja izdarītie maksājumi, un ja tie pārsniedz šo summu, tad atlikums atmaksājams pircējam. Šiem noteikumiem pretēji nolīgumi nav spēkā.

2071. Ja pircējs netirgojas ar mantu, kas iegūta ar 2069. vai 2070. pantā minēto nosacījumu, viņš nevar pirms samaksas šo mantu atsavināt vai ieķīlāt; pretējā gadījumā viņš atbild pēc Sodu likuma un atsavinājums vai ieķīlājums nav spēkā, ja ieguvējs vai ķīlas ņēmējs ir zinājis vai viņam vajadzējis zināt, ka manta iegūta ar 2069. vai 2070. pantā minēto nosacījumu.

6. Citi blakus līgumi.

2072. Līdzēji bez tam var noslēgt visādus citādus blakus līgumus, ar ko tie pārgroza likuma noteikumus, piemēram, par risku vai par atlīdzības lielumu, vai arī nodrošina savas tiesības.

V. Pārdošana izsolē.

2073. Pārdošana izsolē ir priekšlikums tam, kas par atklāti pārdodamo lietu sola dot visaugstāko cenu, noslēgt par to pirkuma līgumu.

Piezīme. Izsoles var sarīkot, bez pirkuma līgumiem, arī nomas, īres, darba un piegādes līgumiem.

2074. Pārdošana izsolē ir no pārdodamās lietas īpašnieka viedokļa vai nu labprātīga, vai piespiesta. Pirmo drīkst izdarīt, pēc pārdevēja paša ieskata, kā tiesas ceļā (2076. p.), tā arī privātā kārtībā, bet otro katrā ziņā tikai tiesas ceļā.

2075. Pārdodot labprātīgā izsolē, vienalga, vai to izdara tiesas ceļā vai privātā kārtībā, līdzēju savstarpējās tiesības un pienākumus noteic pēc viņu starpā norunātiem noteikumiem un pie tam galvenā kārtā pēc tiem, ko licis priekšā pārdevējs.

2076. Kustamas vai nekustamas mantas pārdošana piespiestā izsolē, tāpat arī nekustama īpašuma pārdošana labprātīgā izsolē tiesas ceļā izdarāma pēc Civilprocesa likuma noteikumiem.

2077. Izsolītāji, kā arī personas, kas pēc sava amata ir klāt pie pārdošanas izsolē, nevar būt pircēji, ne sev, ne citu uzdevumā.

2078. Piespiestā izsolē pārdodamās lietas īpašnieka kreditori var piedalīties solišanā, bet īpašnieks pats nevar solīt ne personīgi, ne caur pilnvarnieku.

2079. Izsolē pārdodamiem priekšmetiem piemērojami 2005. panta vispārējie noteikumi.

2080. Ja nedalāma kustama lieta, kas atrodas kopīpašumā, nolikta pārdošanai izsolē kāda kopīpašnieka kreditoru apmierināšanai, tad pārējiem ir tikai tiesība vai nu apmierināt kreditorus, atpērkot viņu prasījumus, vai iegūt kustamo lietu izsolē līdzīgi ar citiem. Viss iepriekšminētais sadalāms samērā ar kopīpašnieku daļām, un tā no šīm daļām, kas piekrit parādniekam, izlietojama viņa kreditoru apmierināšanai un izdevumu segšanai.

2081. Kustamas mantas pārdošana izsolē privātā kārtībā uzskatāma par notikušu arī tad, kad izsolē neviens nav pārsolījis.

2082. Katrs solītājs vai pārsolītājs ir saistīts ar savu solījumu, kamēr kāds viņu nepārsola. Kādam pārsolot, agrākās cenas solītājs atsvabinās no savas saistības.

2083. Ja no solītājiem, viņus uz to uzaicinot, neviens vairs tālāk nepārsola, tad lietu piešķir piesitot tam, kas nosolījis pēdējo cenu; piesitumu viņam var liegt tikai tad, ja izsoles nosacījumos bijis par to sevišķs piebūds. Ja tāda nav, izsolītājam nav tiesības pāriet no vairāksolītāja uz iepriekšējo solītāju. Bet ja vairākas personas reizē sola vienādu cenu un neviens nepārsola, tad izsolītājs var izvēlēties no šīm personām kuru grib.

2084. Ja pēc izsoles nosacījumiem izsolītājs paturējis sev tiesību lemt par augstākās nosolītās cenas pieņemšanu, tad piesitums notiek tikai pēc tam, kad viņš paziņojis savu lēmumu vai nu viņa paša noteiktā termiņā, vai, ja viņš to nav noteicis, pēc vairāksolītāja lūguma tiesas noteiktā termiņā. Līdz tam laikam šis solītājs ir saistīts ar savu solījumu.

2085. Piesitums atvieto izsolītāja paziņojumu par to, ka viņš pieņēmis vairāksolījumu, un šis piesitums noslēdz pārdevumu pat arī tajos gadījumos, kad pēc vispārējās procesa kārtības bez tam vēl vajadzīgs lietu piespriet vairāksolītājam ar sevišķu tiesas lēmumu.

2086. Pārdevumam izsolē pēc savām sekām ir tāds pats spēks kā parastam un pārdevumam; no piesituma brīža risks pāriet uz vairāksolītāju, bet no tā paša brīža viņš, arī pirms lietas nodošanas, dabū no tās visus augļus un labumus.

2087. Pēc piesituma vairāksolītājam jāsamaksā pirkuma maksa vai nu tūlīt, vai pēc izsoles nosacījumiem noliktos termiņos, turpat, kur noticis piesitums, ja tam nolūkam nav noteikta cita vieta, un vispār jāizpilda viss, kas nosacījumos noteikts, vai arī par izpildīšanas kārtību sevišķi jāvienojas ar izsolītāju vai citām ieinteresētām personām.

2088. Pēc tam, kad vairāksolītājs izpildījis izsoles nosacījumus, visas uz pārdoto nekustamo īpašumu gulošās ķīlas tiesības, kuras viņš nepārved uz sevi, izbeidzas. Reālnastas pāriet uz pircēju.

2089. Ja labprātīgā izsolē vairāksolītājs vilcinās izpildīt nosacījumus, vai ja viņam nav pārdodamās mantas iegūšanai vajadzīgo personisko īpašību, tad mantu, pēc pārdevēja prasījuma, no jauna noliek izsolē uz minētā vairāksolītāja rēķinu un risku. Līdz tam laikam viņa tiesības un pienākumi paliek spēkā, un kamēr nav pienācis laiks jaunai izsolei, viņš var to novērst, izpildot minētos pienākumus, t. i. samaksājot no viņa pienākošos summu un nokavējuma procentus, kā arī jaunās izsoles izdevumus.

2090. Pirkuma līgumu, kas noslēgts ar piesitumu labprātīgā izsolē, var atcelt aiz tiem pašiem iemesliem kā privātā kārtībā noslēgtu.

OTRĀ APAKŠNODAĻA.

Maiņas līgums.

2091. Maiņas līgums ir divu personu abpusējs apsolījums dot vienu priekšmetu pret otru, izņemot naudu.

Par maiņas līguma priekšmetu var būt nevien ķermeniskas lietas, bet arī prasījumi un citādas tiesības.

2092. Līdzēju savstarpējām tiesībām un pienākumiem maiņas līgumā attiecīgi piemērojami pirkuma līguma noteikumi.

2093. Trešo personu tiesības, kas nosacītas ar pirkuma līgumu, kā pirmpirkuma un izpirkuma tiesības, maiņas līgumā nav izlietojamas.

2094. Mainot ķermeniskas lietas, katra puse atbild par to, lai otra puse kļūst par nododamās lietas īpašnieci. Īpašuma tiesība pāriet uz lietas saņēmēju tūlīt pēc tās nodošanas viņam, neatkarīgi no tam, vai viņš savu pretpienākumu ir vai nav izpildījis.

2095. Katrai pusei ir tiesība prasīt no otras, lai tā izpilda savus līgumiskos un likumiskos pienākumus, bet tas no līdzējiem, kurš savu saistību jau izpildījis, var prasīt, kad otra puse vilcinās izpildīt, lai atdod to, kas viņai nodots.

Valdības iestāžu paziņojumi.

Kaŗa tiesa,

pamatodamās uz savu šīs dienas rīcības sēdes lēmumu un Kaŗa tiesu lik. 951. un 953. p., meklē 9. Rēzeknes kāj. pulka bij. kar. Mikelī Inča un Kates d. Šenhofu, apsūdzētu pēc K. s. l. 134. p.

Šenhofs (Šenovs) dzimis 1901. g. 29. februārī, agrāk dzīvojis Remtes pagastā, latvietis, luterīcis.

Kam būtu zināma viņa atrašanās vieta, nekavējoties ziņot Kaŗa tiesai un policijai, kurai to nemit sevišķā uzraudzībā, par ko paziņot 3. iec. kaŗa izmeklēšanas tiesnesim un Kaŗa tiesai.

1937. g. 22. februārī.

Kaŗa tiesas priekšsēd. pulkv. H. Jakobsons.
Sekretars adm. kapt. A. Rumpē.

Kaŗa tiesa,

pamatodamās uz savu šīs dienas rīcības sēdes lēmumu un Kaŗa tiesu lik. 951. un 953. p., meklē 9. Rēzeknes kāj. pulka bij. kar. Mikelī Inča un Kates d. Šenhofu, apsūdzētu pēc K. s. l. 134. p.

Šenhofs (Šenovs) dzimis 1901. g. 29. februārī, agrāk dzīvojis Remtes pagastā, latvietis, luterīcis.

Kam būtu zināma viņa atrašanās vieta, nekavējoties ziņot Kaŗa tiesai un policijai, kurai to nemit sevišķā uzraudzībā, par ko paziņot 3. iec. kaŗa izmeklēšanas tiesnesim un Kaŗa tiesai.

1937. g. 24. februārī.

Kaŗa tiesas priekšsēd. pulkv. H. Jakobsons.
Sekretars adm. kapt. A. Rumpē.

Meklētizbeidzamo personu 1996. saraksts.

41161. Bīte Jānis. 41925/33.
41162. Kuzmans Antons. 44967/35.
41163. Laiconaiete Johana. 32102/30.
41164. Lazdāns Pēters. 46301/35.
41165. Samsonovs Mikelis. 49304/36.
41166. Stālmans Krišjāns. 18271/26.
41167. Šrameks Gastons-Antons. 28384/29.
41168. Tumaševičs-Stulpiņš Aleksandrs. 42175/33.
41169. Upenieks Eduards. 49727/36.
1937. g. 24. februārī.
Kriminālās polic. pārv. priekšn. J. Sīlarājs.
Darbvedis J. Hūns.

Meklētizbeidzamo personu 1997. saraksts.

41170. Dzeguze Fricis. 49470/36.
41171. Gliznieks Jānis. 40556/33.
41172. Goršanovs Jānis. 49989/37.
41173. Grinfelds Arturs. 41871/33.
41174. Kleinbergs Kārlis. 49808/37.
41175. Paulovs Vasilis. 21187/26.
41176. Pavlovskis Tomass. 19970/26.
41177. Samsonovs Mikelis. 49928/37.
41178. Zulģis Alfrēds-Georgs. 48299/36.
Rīgā, 1937. g. 25. februārī.
Kriminal. policijas pārvald. priekšn. J. Sīlarājs.
Darbvedis Hūns.

Saldus iec. mirtiesnesis

izbeidz Nikona Osipova meklēšanu, kas uz-
sākta ar „Valdības Vēstnesi” 1928. g. 18. num.
ievietoto sludinājumu.

Saldū, 1937. g. 23. febr. 770/27.

Mirtiesnesis K. Kalniņš.

TREŠĀ APAKŠNODAĻA.

Uztura līgums.

I. Vispārīgi noteikumi.

2096. Ar uztura līgumu viena puse nodod otrai naudā vai graudā kādu mantisku vērtību, par ko otrā tai dod uzturu, kamēr uzturaņēmējs dzīvo, ja vien par šā pienākuma līgumu nav norunāts citādi.

2097. Noligt uzturu var tiklab sev, kā arī otram, kurš tādā gadījumā, pievienojoties līgumam (1521. p.), iegūst tiesību griezties ar savu prasījumu tieši pie uztura devēja.

Ja uzturu noligt par labu vairākām personām, tad tas sadalāms viņu starpā līdzīgi; ja viena no tām mirst, tad viņas daļa paliek uztura devējam, ja vien nav norunāts, lai šādā gadījumā mirušās personas daļa piekristu pārdzīvojušām.

2098. Ar uzturu, ja nav norunāts citādi, jāsaprot ēdiens, mitekļi, apģērbs un kopšana, bet ja uztura saņēmējs ir nepilngadīgs, arī audzināšana un skološana obligatoriskās skolās.

Ja par uztura daudzumu nav tiešas norunas, to noteic tiesa, ņemot vērā uztura saņēmēja dzīves apstākļus un to, kādu vērtību (2096. p.) saņēmis uztura devējs.

II. Tiesiskās attiecības no uztura līguma.

2099. Ja uzturaņēmējs nespēj samaksāt parādus, kurš viņam bijuši līgumu slēdzot, tad viņa kreditori var prasīt sev apmierinājumu no uztura devējam nodotās mantiskās vērtības. Prasības, kas radušās pēc līguma slēgšanas, var vērst uz uzturu, ja citas mantas nepietiek.

2100. Ja uztura devējam nodod nekustamu īpašumu, tad zemes grāmatās ierakstāma uztura saņēmēja labā ķīlas tiesība uztura vērtībā.

Uztura ikreizējā vērtība aprēķināma, kapitālējot viena gada devumu vērtību ar likumiskiem procentiem (1765. p.).

2101. Uzturu jānodod, ja nav norunāts citādi, par gada ceturksni uz priekšu, bet ja uzturs dodams arī graudā, tad pusgadu uz priekšu. Saņemtais nav jāatdod, kaut arī uzturaņēmējs neno-
dzīvotu līdz nākošajam termiņam.

Par noteikto vietu izpildījumam uzskatāma tā, kur noligts mitekļi (2098. p.).

2102. Uzturaņēmēja tiesība uz uzturu nav cedējama.

III. Uztura līguma izbeigšanās.

2103. Līgums izbeidzas pats no sevis ar uzturaņēmēja, bet ne devēja nāvi.

2104. Abas puses var vienpusēji atteikties no līguma aiz iemesliem, kas norādīti 2193. pantā.

2105. Ja līgumu atceļ uztura devēja vainas dēļ, tad uzturaņēmējs vai viņa tiesību pēcnieks var prasīt atpakaļ nodoto mantisko vērtību (2096. p.), pie kam viņam nav jāatdod saņemtā uztura vērtība.

Citos līguma izbeiguma gadījumos uztura devējam jāatdod uzturaņēmējam vai tā tiesību pēcniekam saņemtā mantiskā vērtība; savkārt viņš dabū atpakaļ visu, ko viņš nodevis uzturaņēmējam virs likumisko procentu apmēra.

2106. Uztura līgumu neatceļ:

- 1) aiz tā iemesla, ka ciests pārmērīgs zaudējums;
- 2) tādēļ, ka uzturaņēmējam vēlāk dzimst bērni.

CETURTĀ APAKŠNODAĻA.

Piegādes līgums.

2107. Ar piegādes līgumu viena puse (piegādātājs) uzņemas piegādāt otrai (pasūtītājam) noteiktu lietu par zināmu cenu.

2108. Piegādātājam nav tiesības atteikties no uzņemtās saistības, kaut arī piegādi apgrūtinātu vēlāk iestājušies apstākļi.

Pasūtītājs gan var pārgrozījušos apstākļu dēļ atteikties no līguma, bet viņam tādā gadījumā jāatlīdzina piegādātājam visi zaudējumi.

2109. Kad piegādātājs pieprasīto lietu piegādājis, līdzēju tiesiskās attiecības apspriežamas pēc pirkuma līguma noteikumiem.

2110. Ja piegādes līguma priekšmets ir zināma darbība, tad šim līgumam piemērojami uzņēmuma līguma noteikumi.

2111. Uz līgumiem par piegādēm valstij attiecas tiklab augšējie noteikumi (2108.—2110. p.), kā arī, bez tam, vēl Likumi par valsts darbiem un piegādēm.

(Turpmāk beigas.)

Telegrammas.

(Latvijas telegrafa aģentūras telegrammas.)

Igaunijas valdības delegācija,

kas izglītības ministra Jaaksona vadībā ieradās Rīgā Igaunijas 19. gadu svētku gadījumā, 25. februāra pēcpusdienā apmeklēja daiļamatniecības izstādi. Reizē ar igauņu viesiem izstādē ieradās izglītības ministris prof. A. Tentelis, izglītības un ārlietu ministriju darbinieki, zinātnes un mākslas iestāžu vadītāji un citi sabiedriski darbinieki.

Paskaidrojums par izstādi viesiem sniedza izstādes tehniskās komisijas priekšsēdētājs mākslas akadēmijas direktors prof. R. Pelše. Viesi izstādē uzkavējās apmēram 2 stundas.

Par izstādes iespaidiem Igaunijas izglītības ministris A. Jaaksons izteicās: „Daiļamatniecības izstāde ir viscauri tik lieliska, ka jau nākošo nedēļu atsūtīšu Rīgā igauņu rokdarbu un keramikas specialistus, lai pamācās pie Latvijas meistariem. Tāpat uzdošu ierasties kādam lietpratējam Rīgā iepazīties ar skolu muzeju. Lai iepazītos ar latviešu sasniegumiem, Rīgā jāuzkavējas vismaz 2 nedēļas, bet ne 2 dienas.”

Arī Igaunijas artilērijas inspektors ģen Kaulers par daiļamatniecības izstādi izteicās atzinīgi. „Ar katru apmeklējumu,” teica ģenerālis; „Rīga izskatās latviskāka, diženāka un skaistāka, un katru reizi nevaru vien beigt priecāties par Brāļu kapiem, kas ir iespaidīgākie no visiem, kādus esmu redzējis.”

Māksla.

Nacionālā opera.

Šovakar Nac. operā H. Berliozas operas „Fausta bojā ejas” pirmizrāde, prof. M. Šteimaņa muzikālā un J. Zariņa sceniskā iestudējumā; dekorators L. Liberts, baletmeistars O. Lēmanis; kormeistars T. Kalniņš. Piedalās Nacionālās operas jauktis koris, Latvijas universitātes studentu prezidiju konv. koris un L. Vignera vīru koris. Solisti: E. Traviņa (Margareta), A. Priednieks (Fausts), A. Kaktiņš (Mefistofelis), J. Niedra (Branders). Pirmizrāžu abonementa 6. biļete.

Sestdien, 27. febr., plkst. 20 Maskavas Lielā teātra solista I. Žadana koncerts. Programā Rimskija-Korsakova, Čaikovska, Rachmaginova, Tapejeva dziesmas un pazīstamākas arijas. Pie klavierēm Jānis Suchovs.

Svētdien, 28. febr., plkst. 13.30 spāņu baritona Selestino Sarobes viesizrāde „Rigoletto”. Rigoletto — Selestino Sarobe, Džilda — A. Pulciņa-Karpa. Diriģents P. Barisons; plkst. 19.30 „Fausta bojā ejas”, prof. M. Šteimaņa vadībā; pusceļā ierobežotā skaitā.

Latvijas bankas Bauskas nodaļas pilnvarotais

Žanis Putniņš

miris š. g. 21. februārī

Viņu piemiņā paturēs

Latvijas banka

Pirmdien, 1. martā, „Loengrins“. Elzas lomā pirmo reizi Ā. Širmane. Dirģents T. Reiters.

Nacionālās operas kulturfilma. Sestdien, 27. febr., plkst. 17.30 un svētdien, 28. febr., plkst. 11.30 un 17.30 izrādīs: 1) jaunāko Latvijas kroniku, 2) Mežoniņās ciltis, kur redzēsīm ceļojumu pa Dienvidjūru, Sidneju, Australiju un citur; „Pastaigāšanās ar Robertu Štolcu pa Vini“ un Berliozas op. „Romā karnevāls“ uvertīru; 3) beigās komediju „Ūdens idīle“ dabiskās krāsās. Ieejas maksa 20, 30, 50 sant. un 1 lats.

Bērniem ieeja atļauta. Bērniem līdz 5 gadiem biļetes nav vajadzīgas.

Nacionālais teatris.

Piektdien, 26. febr., plkst. 19.30 „Skolotāja meita“; parastās pusēnas.

Sestdien, 27. febr., plkst. 16 skolēnu 5. abonementā „No saldenās pudeles“. Skolas lūdz izņemt viņiem rezervētās vietas; atlikušās biļetes pie kases; pulksten 19.30 par lētām cenām „Mēmais bruņinieks“ ar L. Stengeli.

Ludmila Špilberģes jubilejā ceturtdien, 4. martā, pirmo reizi J. Pēterona komedija 3 cēlienos „Burvju atslēga“. Pēc izrādes vakariņās Armijas virsnieku klubā. Galda karte ā Ls 6. Pieteikšanās teātra birojā līdz 2. martam. Tel. 20938.

Dalles teatris.

Piektdien, 26. febr., plkst. 13.30 „Pans Damāzijs“.

Sestdien, 27. febr., plkst. 19.30 „Zaļā pļava“; pusēnas ierobežotā skaitā.

Rīgas Mazais teatris.

Sestdien, 27. febr., plkst. 20 Čiekurkalnā, 10. pamatskolā „Jēkab Saltups“. Svētdien, 28. febr., plkst. 19.30 Dārtas ielā 41-a (16. pamatskolā) „Mila stiprāka par nāvi“.

Pirmdien, 1. martā, plkst. 20 Sarkanā ielā, Tīta ielā 32, „Mila stiprāka par nāvi“.

KURSI.

Rīgas biržā 1937. gada 26. februārī.

Devīzes:	Ls
1 Amerikas dolārs	5,04—5,24
1 Anglijas mārciņa	25,16—25,28
100 Francijas franku	23,77—24,23
100 Beļģijas beļģu	86,15—87,65
100 Šveices franku	116,90—118,40
100 Itālijas liru	26,90—27,40
100 Zviedrijas kronu	129,05—131,05
100 Norvēģijas kronu	125,75—127,75
100 Dānijas kronu	111,60—113,60
100 Austrijas šiligu	96,00—98,00
100 Čekoslovākijas kronu	17,85—18,35
100 Holandes guldeņu	281,00—284,00
100 Vācijas marķu	205,60—207,60
100 Somijas marķu	10,98—11,28
100 Igaunijas kronu	137,95—139,95
100 Polijas zlotu	96,65—98,25
100 Lietavas litu	86,85—88,05
100 Dancigas guldeņu	96,65—98,25

Vērtspapīri: 60% Latv. hip. bankas ķīlu zīmes 1931. g. iekš. ceļu aizņēm. oblig. ar premijām 95—96 18—20

Rīgas biržas kotācijas komisijas priekšsēdētājs H. Lielmanis. Zvērināts biržas makleris P. Rupners.

Redaktors M. Ārons.

Šim numuram 20 lapas puses.

Nesu sludinājumi.

Rīgas apgabalt. 3. civilnodala, saskaņā ar Civilproc. nolikumu 1575. p., paziņo, ka 1937. gada 10. martā minētās nod. atklātā tiesas sēdē nolasis 1935. gada 13. oktobrī Pļaviņās mirušā Andreja Martiņa dēla **Ģīma** testamentu. 37172g Rīgā, 1937. g. 23. februārī.

Priekšsēd. b. v. V. Salmiņš. Sekretārs v. Jansons.

Rīgas apgabalt. 3. civilnodala, saskaņā ar Civilproc. nolikumu 1575. p., paziņo, ka 1937. gada 10. martā minētās nod. atklātā tiesas sēdē nolasis 1935. gada 21. aprīlī Mārkalnes pag. mirušā Reinholda Jāņa dēla **Eziša** testamentu. 37172g Rīgā, 1937. g. 23. februārī.

Priekšsēd. b. v. V. Salmiņš. Sekretārs v. Jansons.

Rīgas apgabalt. 3. civilnodala, saskaņā ar Civilproc. nolikumu 1575. p., paziņo, ka 1937. gada 10. martā minētās nod. atklātā tiesas sēdē nolasis 1936. gada 6. decembrī Stopiņu pagastā mirušā Ignāta Jāzeps dēla **Vanaga** (Vanagas) dāvinājuma līgumu nāves gadījumā. 37173g Rīgā, 1937. g. 23. februārī.

Priekšsēd. b. v. V. Salmiņš. Sekretārs v. Jansons.

Rīgas apgabalt. 3. civilnodala, saskaņā ar Civilproc. nolikumu 1575. p., paziņo, ka 1937. gada 10. martā minētās nod. atklātā tiesas sēdē nolasis 1934. gada 18. augustā Gatartas pagastā mirušā Pēterā Gusta dēla **Taģina** testamentu. 37174g Rīgā, 1937. g. 23. februārī.

Priekšsēd. b. v. V. Salmiņš. Sekretārs v. Jansons.

Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistra nodaļa uz tirdzniecības reģ. not. 39. p. pamata paziņo, ka tirdzniecības reģistrā „A“ ar reģistra 76. num. ierakstītā firma „A. I. Ieigsons un Dēis“ ipašn. **Boris Ieigsons** (Rīgā, Peldu ielā 13, 1. dz.) uz tirdzniec. reģ. tiesneša 1937. g. 20. februāra lēmuma pamata tirdzniecības reģistrā dzēsta sakarā ar šīs firmas uzņēmuma likvidēšanu 1936. g. 31. decembrī. Rīgā, 1937. g. 20. febr. 36981b Tirdzn. reģ. tiesn. M. Grundulis. Sekretārs A. Bērziņš.

Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistra nodaļa uz tirdzniec. reģ. not. 39. p. pamata paziņo, ka tirdzniecības reģistrā „A“ 332. num. ar firmu „**Torchiani, Scheidt un Kerkovius**“ (Rīgā, Jāņu ielā 19) ierakstītās atklātās sab-bas atklātais biedrs **Kārlis Torchiani** 1937. g. 10. februārī mainījis dzīves vietu un tagad dzīvo Rīgā, Stabu ielā 19, 6. dz. Saskaņā ar tirdzn. reģ. tiesneša 1937. g. 19. febr. lēmumu tas atzīmēts tirdzniecības reģistrā. Rīgā, 1937. g. 19. febr. 36983b Tirdzn. reģ. tiesn. M. Grundulis. Sekretārs A. Bērziņš.

Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistra nodaļa uz tirdzniec. reģ. not. 39. p. pamata paziņo, ka tirdzniecības reģistrā „A“ 2899. num., ierakstītās komandit-

Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistra nodaļa uz tirdzniecības reģ. not. 39. p. pamata paziņo, ka Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistrā „A“ 4019. num., pamatojoties uz tirdzn. reģ. tiesneša, 1937. g. 19. februāra lēmumu, ierakstīts vienpersonīgs tirgotājs **Ansis Mieriņš** ar firmu „**A. Mieriņš, galas un desu tirgotava Smiltene**“.

Ansis Mieriņš, dzimis Ramkas pag. 1883. g. 18. februārī, dzīv. Smiltene, Blaumaņa ielā 13. Uzņēmuma darbība atklāta 1911. g. 1. janvārī. Uzņēmums — gaļas un desu tirgotava — atrodas Smiltene, Gustava Adolfa lauk. 9. Prokurists **Jānis Mieriņš** ar pilnvaru-prokuru 1937. gadam. Rīgā, 1937. g. 19. febr. 36977b Tirdzn. reģ. tiesn. M. Grundulis. Sekretārs A. Bērziņš.

Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistra nodaļa uz tirdzniecības reģ. not. 39. p. pamata paziņo, ka Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistrā „A“ 4020. num., pamatojoties uz tirdzn. reģ. tiesneša 1937. g. 19. februāra lēmumu, ierakstīta vienpersonīga tirgotāja **Eide Keile Gutmanis** ar firmu „**E. K. Gutmanis**“.

Eide-Keile Gutmanis, dzimusi Jaunielgavā 1906. gadā, dzīvo Jaunielgavā, Ielgavas ielā 34. Uzņēmuma darbība atklāta 1937. g. 1. janvārī. Uzņēmums — tabakas preču tirgotava — atrodas Rīgā, Elizabetes ielā 55. Pilnvariece **Anna Heidmanis**, ar 1936. g. 7. septembrī izdotu pilnvaru. Rīgā, 1937. g. 19. febr. 36984b Tirdzn. reģ. tiesn. M. Grundulis. Sekretārs A. Bērziņš.

Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistra nodaļa uz tirdzniec. reģ. not. 39. p. pamata paziņo, ka tirdzniecības reģistrā „A“ ar reģistra 76. num. ierakstītā firma „**A. I. Ieigsons un Dēis**“ ipašn. **Boris Ieigsons** (Rīgā, Peldu ielā 13, 1. dz.) uz tirdzniec. reģ. tiesneša 1937. g. 20. februāra lēmuma pamata tirdzniecības reģistrā dzēsta sakarā ar šīs firmas uzņēmuma likvidēšanu 1936. g. 31. decembrī. Rīgā, 1937. g. 20. febr. 36981b Tirdzn. reģ. tiesn. M. Grundulis. Sekretārs A. Bērziņš.

Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistra nodaļa uz tirdzniec. reģ. not. 39. p. pamata paziņo, ka tirdzniecības reģistrā „A“ 332. num. ar firmu „**Torchiani, Scheidt un Kerkovius**“ (Rīgā, Jāņu ielā 19) ierakstītās atklātās sab-bas atklātais biedrs **Kārlis Torchiani** 1937. g. 10. februārī mainījis dzīves vietu un tagad dzīvo Rīgā, Stabu ielā 19, 6. dz. Saskaņā ar tirdzn. reģ. tiesneša 1937. g. 19. febr. lēmumu tas atzīmēts tirdzniecības reģistrā. Rīgā, 1937. g. 19. febr. 36983b Tirdzn. reģ. tiesn. M. Grundulis. Sekretārs A. Bērziņš.

Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistra nodaļa uz tirdzniec. reģ. not. 39. p. pamata paziņo, ka tirdzniecības reģistrā „B“ ar reģistra 157. num. ierakstītās firmas „**Tirdzniecības un rūpniecības akc. sabiedrība „Becos**“ (Rīgā, Pulkv. Briēža ielā 6, 3. dz.) reģistra folijā, uz tirdzn. reģ. tiesneša 1937. g. 19. febr. lēmuma pamata ierakstīts:

a) ka šīs sabiedrības valdes priekšsēdētāja vietnieks **Jānis Liggers** no 1936. g. 7. oktobra dzīvo Rīgā, Slokas ielā 54; b) ka min. firma 1936. g. 1. jūlijā likvidējusi uzņēmumu — bārdas dzenamo asmeņu un kabatas nažu darbnīcu Rīgā, Tapešu ielā 4. Rīgā, 1937. g. 19. febr. 36978b Tirdzn. r. tiesn. M. Grundulis. Sekretārs A. Bērziņš.

Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistra nodaļa uz tirdzniec. reģ. not. 39. p. pamata paziņo, ka tirdzniecības reģistrā „B“ 157. num. ierakstītās firmas „**Tirdzniecības un rūpniecības akc. sabiedrība „Becos**“ (Rīgā, Pulkv. Briēža ielā 6, 3. dz.) reģistra folijā, uz tirdzn. reģ. tiesneša 1937. g. 19. febr. lēmuma pamata ierakstīts:

a) ka šīs sabiedrības valdes priekšsēdētāja vietnieks **Jānis Liggers** no 1936. g. 7. oktobra dzīvo Rīgā, Slokas ielā 54; b) ka min. firma 1936. g. 1. jūlijā likvidējusi uzņēmumu — bārdas dzenamo asmeņu un kabatas nažu darbnīcu Rīgā, Tapešu ielā 4. Rīgā, 1937. g. 19. febr. 36978b Tirdzn. r. tiesn. M. Grundulis. Sekretārs A. Bērziņš.

sabiedrības „**Veļas tirgotava „Rekords” I. Bučinskis un biedri**“ (Rīgā, Marijas ielā 11) reģistra folijā, uz tirdzn. reģ. tiesneša 1937. g. 22. februāra lēmuma pamata, ievests šāds ieraksts:

Saskaņā ar sabiedrības līguma 1937. g. 18. februāra grozījumu, šai komanditsabiedrībā turpmāk piedalās divi (2) komanditisti ar dalības naudu Ls 6000.— kopsummā. Rīgā, 1937. g. 22. febr. 36985b Tirdzn. reģ. tiesn. M. Grundulis. Sekretārs A. Bērziņš.

Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistra nodaļa uz tirdzniec. reģ. not. 39. p. pamata paziņo, ka tirdzniecības reģistrā „B“ ar reģistra 180. num. ierakstītās firmas „**Sokolades un konfekšu ražošanas tirdzniec. — rūpniecības akciju sabiedrība „Laima**“ (Rīgā, Kārļines ielā 22/24) reģistra folijā, uz tirdzn. reģ. tiesneša 1937. g. 22. februāra lēmuma pamata, ierakstīts:

Prokuristi 1937. gadam **Boruchs Teselis un Haims Rabinovičs** — a) kolektīvā pilnvarā-prokurā, un b) katrs atsevišķi, bet kopīgi ar vienu valdes locekli. Rīgā, 1937. g. 22. febr. 36986b Tirdzn. reģ. tiesn. M. Grundulis. Sekretārs A. Bērziņš.

Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistra nodaļa uz tirdzniec. reģ. not. 39. p. pamata paziņo, ka tirdzniecības reģistrā „B“ 305. num. ierakstītās firmas „**Tirdzniecības akciju sabiedrība „Georg Thalheim**“ (Rīgā, L. Pils ielā 16) reģistra folijā, uz tirdzn. reģ. tiesneša 1937. g. 19. februāra lēmuma pamata, ierakstīts:

Prokuristam **Albertam Germanim (Germann)** pilnvarā-prokura izdota arī 1937. gadam. Rīgā, 1937. g. 19. febr. 36982b Tirdzn. r. tiesn. M. Grundulis. Sekretārs A. Bērziņš.

Rīgas pils. 3. iec. mirtiesnesis, uz Civilproc. nolik. 301. un 309. p. pamata un uz Mildas Zauss līgumu viņas prasības lietā pret **Oskaru Zausu** par Ls 520.—, uz aicina atbildētāju **Oskaru Zausu**, kura dzīves vieta prasītājam nav zināma. Ierasties mirtiesnesī kancelijā, Rīgā, Andreja Pumpura ielā 1, 2 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Vald. Vēstn.“

Ja atbildētājs **Oskars Zauss** noliktā laikā neieradīsies personīgi vai nesūtīs pilnvarnieku, lietu iztiesās aizmuguriski. Mirtiesnesis **Z. Pinkuls**.

Rīgas pils. 4. iec. mirtiesnesis uz Sodu lik. 33. un 239. p. pamata paziņo, ka 1936. g. 17. okt. viņš sodījis **Aleksandru Ceiko** pēc Sodu lik. 234. p. ar Ls 15.— vai 5 dienām arestā par tirgošanos savā tirgotavā **Centratirgū ar tautkiem, kurū skābums bijis 5,90**. Kr. 1324/36. 37027z Mirtiesnesis (paraksts).

Rīgas 16. iec. mirtiesnesis, uz Civilpr. lik. 2011., 2014., 2019. p. pamata paziņo, ka pēc mir. **Tatjanas Michlins** ir atklāts mantojums, un uzaicina, kam ir uz šo mantojumu vai sakarā ar to tiesības kā mantiniekiem, legatariem, fideikomisarēm, kreditoriem u. t. t., pieteikt tās minētam mirtiesnesim 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Vald. Vēstn.“

Ja minētās personas savas tiesības augšminētā termiņā nepieteiks, viņas atzīs par šīs tiesības zaudējušām. 37030 1937. g. 19. februārī. L 380 Mirtiesnesis **E. Maurers**.

Šī firma 1937. g. 1. janvārī atvērusi Rīgā, Pulkv. Briēža ielā 6 metala izstrādājumu noliktavu. Rīgā, 1937. g. 19. febr. 36979b Tirdzn. reģ. tiesn. M. Grundulis. Sekretārs A. Bērziņš.

Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistra nodaļa uz tirdzniecības reģ. not. 39. p. pamata paziņo, ka tirdzniecības reģistrā „B“ ar reģistra 180. num. ierakstītās firmas „**Sokolades un konfekšu ražošanas tirdzniec. — rūpniecības akciju sabiedrība „Laima**“ (Rīgā, Kārļines ielā 22/24) reģistra folijā, uz tirdzn. reģ. tiesneša 1937. g. 22. februāra lēmuma pamata, ierakstīts:

Prokuristi 1937. gadam **Boruchs Teselis un Haims Rabinovičs** — a) kolektīvā pilnvarā-prokurā, un b) katrs atsevišķi, bet kopīgi ar vienu valdes locekli. Rīgā, 1937. g. 22. febr. 36986b Tirdzn. reģ. tiesn. M. Grundulis. Sekretārs A. Bērziņš.

Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistra nodaļa uz tirdzniec. reģ. not. 39. p. pamata paziņo, ka tirdzniecības reģistrā „B“ 305. num. ierakstītās firmas „**Tirdzniecības akciju sabiedrība „Georg Thalheim**“ (Rīgā, L. Pils ielā 16) reģistra folijā, uz tirdzn. reģ. tiesneša 1937. g. 19. februāra lēmuma pamata, ierakstīts:

Prokuristam **Albertam Germanim (Germann)** pilnvarā-prokura izdota arī 1937. gadam. Rīgā, 1937. g. 19. febr. 36982b Tirdzn. r. tiesn. M. Grundulis. Sekretārs A. Bērziņš.

Rīgas pils. 3. iec. mirtiesnesis, uz Civilproc. nolik. 301. un 309. p. pamata un uz Mildas Zauss līgumu viņas prasības lietā pret **Oskaru Zausu** par Ls 520.—, uz aicina atbildētāju **Oskaru Zausu**, kura dzīves vieta prasītājam nav zināma. Ierasties mirtiesnesī kancelijā, Rīgā, Andreja Pumpura ielā 1, 2 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Vald. Vēstn.“

Ja atbildētājs **Oskars Zauss** noliktā laikā neieradīsies personīgi vai nesūtīs pilnvarnieku, lietu iztiesās aizmuguriski. Mirtiesnesis **Z. Pinkuls**.

Rīgas pils. 4. iec. mirtiesnesis uz Sodu lik. 33. un 239. p. pamata paziņo, ka 1936. g. 17. okt. viņš sodījis **Aleksandru Ceiko** pēc Sodu lik. 234. p. ar Ls 15.— vai 5 dienām arestā par tirgošanos savā tirgotavā **Centratirgū ar tautkiem, kurū skābums bijis 5,90**. Kr. 1324/36. 37027z Mirtiesnesis (paraksts).

Rīgas 16. iec. mirtiesnesis, uz Civilpr. lik. 2011., 2014., 2019. p. pamata paziņo, ka pēc mir. **Tatjanas Michlins** ir atklāts mantojums, un uzaicina, kam ir uz šo mantojumu vai sakarā ar to tiesības kā mantiniekiem, legatariem, fideikomisarēm, kreditoriem u. t. t., pieteikt tās minētam mirtiesnesim 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Vald. Vēstn.“

Ja minētās personas savas tiesības augšminētā termiņā nepieteiks, viņas atzīs par šīs tiesības zaudējušām. 37030 1937. g. 19. februārī. L 380 Mirtiesnesis **E. Maurers**.

Priekules-Vainodes iec. mirtiesnesis izsludina, ka ar viņa 1937. g. 26. janvāra likumīgā spēkā stājušos spriedumu, kas nodots izpildīšanai, **Karolina Brutāns, dzim. Valters**, dzīv. Priekules pagastā, vecā aptiekā, par pienācīgas tīrības neievērošanu savā kioskā, Priekules pagastā, pie aprīņa ēkas, kurā tirgojas ar ēdamvielām, pēc Sodu lik. 235., 26. p. un 57. p. sodīta ar Ls 10.—, bet maksātnepējas gadījumā ar 3 dienām arestā.

Priekulē, 1937. g. 20. februārī. 29 37033z Mirtiesnesis **E. Hūns**.

Dagdas iec. mirtiesnesis, pamatojoties uz Civilproc. nolik. 1725. p., Civillik. 1239. p. un savu 1937. g. 16. februāra lēmumu, paziņo, ka pēc 1930. g. 29. jūlijā mirušā **Stanislava Jēkaba d. Lavrinoviča** ir palicis mantojums, kas atrodas Daugavpils apr. Asūnes pag. Rubīnaucu ciemā, kamdēļ uzaicina visus, kam būtu uz šo mantojumu vai sakarā ar to kādas tiesības, pieteikt tās minētam mirtiesnesim viņa kamerā Dagdā 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Vald. Vēstn.“

Dagdā, 1937. g. 20. februārī. C. 174. 37060g Mirtiesnesis **J. Vildavs**.

Dagdas iec. mirtiesnesis, pamatojoties uz Civilproc. nolik. 1725. p., Civillik. 1239. p. un savu 1937. g. 16. februāra lēmumu, paziņo, ka pēc 1929. g. 7. martā mirušās **Katres Jāzeps m. Utans** ir palicis mantojums, kas atrodas Daugavpils apr. Dagdas pag. 23. jaunsaimnī, kamdēļ uzaicina visus, kam būtu uz šo mantojumu vai sakarā ar to kādas tiesības, pieteikt tās minētam mirtiesnesim viņa kamerā Dagdā 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Vald. Vēstn.“

Dagdā, 1937. g. 20. februārī. C. 169. 37061g Mirtiesnesis **J. Vildavs**.

Dagdas iec. mirtiesnesis, pamatojoties uz Civilproc. nolik. 1725. p., Civillik. 1239. p. un savu 1937. g. 16. februāra lēmumu, paziņo, ka pēc 1931. g. 30. decembrī mirušā **Adama Jēkaba d. Kurica** ir palicis mantojums, kas atrodas Rēzeknes apr. Buknuizas pag. Pilādžu mājas, kamdēļ uzaicina visus, kam būtu uz šo mantojumu vai sakarā ar to kādas tiesības, pieteikt tās minētam mirtiesnesim viņa kamerā Dagdā 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Vald. Vēstn.“

Dagdā, 1937. g. 20. februārī. C. 173. 37057g Mirtiesnesis **J. Vildavs**.

Dagdas iec. mirtiesnesis, pamatojoties uz Civilproc. nolik. 1725. p., Civillik. 1239. p. un savu 1937. g. 16. febr. lēm. paziņo, ka pēc 1927. g. 30. okt. mirušā **Apolinārijā Pēterā dēla Ģriļa** ir palicis mantojums, kas atrodas Daugavpils apr. Asūnes pag. Putromnišku ciemā, kamdēļ uzaicina visus, kam būtu uz šo mantojumu vai sakarā ar to kādas tiesības, pieteikt tās minētam mirtiesnesim viņa kamerā Dagdā 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Vald. Vēstn.“

Dagdā, 1937. g. 20. februārī. C. 172. 37058g Mirtiesnesis **J. Vildavs**.

Dagdas iec. mirtiesnesis, pamatojoties uz Civilproc. nolik. 1725. p., Civillik. 1239. p. un savu 1937. g. lēmumu, paziņo, ka pēc 1934. g. 21. janv. mirušā **Pēterā Miķeļa d. Mileika** ir palicis mantojums, kas atrodas Daugavpils apr. Asūnes pag. Rubīnaucu ciemā, kamdēļ uzaicina visus, kam būtu uz šo mantojumu vai sakarā ar to kādas tiesības, pieteikt tās minētam mirtiesnesim viņa kamerā Dagdā 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Vald. Vēstn.“

Dagdā, 1937. g. 20. februārī. C. 167. 37063g Mirtiesnesis **J. Vildavs**.

tiesnesim viņa kamerā Dagdā, 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Valdības Vēstn.“ C. 171. 37059g Dagdā, 1937. g. 20. februārī. Mirtiesnesis **J. Vildavs**.

Dagdas iec. mirtiesnesis, pamatojoties uz Civilproc. nolik. 1725. p., Civillik. 1239. p. un savu 1937. g. 16. februāra lēmumu, paziņo, ka pēc 1936. g. 3. martā mirušā **Jāņa Lavrentija d. Peilāna** ir palicis mantojums, kas atrodas Daugavpils apr. Asūnes pag. Lutancu ciemā, kamdēļ uzaicina visus, kam būtu uz šo mantojumu vai sakarā ar to kādas tiesības, pieteikt tās minētam mirtiesnesim viņa kamerā Dagdā 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Vald. Vēstn.“

Dagdā, 1937. g. 20. februārī. C. 174. 37060g Mirtiesnesis **J. Vildavs**.

Dagdas iec. mirtiesnesis, pamatojoties uz Civilproc. nolik. 1725. p., Civillik. 1239. p. un savu 1937. g.

Dagdas iec. mirtiesnesis.
pamatojoties uz Civilproc. nolik. 1725. p., Civillik. 1239. p. un savu 1937. g. 14. februāra lēmumu, paziņo, ka pēc 1928. g. 3. janvārī miruši Mikēla Franča d. **Aišpura** ir palicis mantojums, kas atrodas Daugavpils apr. Dagdas pag. Ignatovas mājās, kamdēļ uzaicina visus, kam būtu uz šo mantojumu vai sakarā ar to kādas tiesības, pieteikt tās minētam mirtiesnesim viņa kamerā Dagdā, 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Valdības Vēstn.”
Dagdā, 1937. g. 20. februārī. C. 163. 37064g
Mirtiesnesis J. Vīldavs

Dagdas iec. mirtiesnesis.
pamatojoties uz Civilproc. nolik. 1725. p., Civillik. 1239. p. un savu 1937. g. 19. februāra lēmumu, paziņo, ka pēc 1935. g. 26. janvārī miruši Donata Adama d. **Krasovska** ir palicis mantojums, kas atrodas Rēzeknes apr. Bukmuižas pag. Kiršdārza mājās, kamdēļ uzaicina visus, kam būtu uz šo mantojumu vai sakarā ar to kādas tiesības, pieteikt tās minētam mirtiesnesim viņa kamerā Dagdā, 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Valdības Vēstn.” C. 179. 37065g
Dagdā, 1937. g. 20. februārī.
Mirtiesnesis J. Vīldavs

Dagdas iec. mirtiesnesis.
pamatojoties uz Civilproc. nolik. 1725. p., Civillik. 1239. p. un savu 1937. g. 14. februāra lēmumu, paziņo, ka pēc 1927. g. 20. janvārī miruši Donata Franča d. **Vjatera** ir palicis mantojums, kas atrodas Daugavpils apr. Dagdas pag. Zukoļkas ciemā, kamdēļ uzaicina visus, kam būtu uz šo mantojumu vai sakarā ar to kādas tiesības, pieteikt tās minētam mirtiesnesim viņa kamerā Dagdā, 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Valdības Vēstn.”
Dagdā, 1937. g. 20. februārī. C. 162. 37066g
Mirtiesnesis J. Vīldavs

Jaunlatgales iec. mirtiesnesis.
saskaņā ar savu 1937. g. 18. februāra lēmumu, Civilproc. nolik. 1725. p. un Civillik. (X sēj. l. d.) 1239. p., uzaicina 1929. gada 8. februārī miruši **Vasilija Dumina** mantniekus pieteikt savas mantošanas tiesības uz mantojumu, kas palicis Jaunlatgales apr. Gauru pagasta Zilinas ciemā. Mantojuma tiesības jāpieteic mirtiesnesim 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Valdības Vēstn.”
Jaunlatgalē, 1937. g. 18. febr. 19. 36468g
Mirtiesn. p. l. (paraksts)

Krāslavas 1. iec. mirtiesnesis.
saskaņā ar savu 1937. g. 15. februāra lēmumu, uz Civilproc. nolik. 1725. p., un Latgales Civillik. 1239. p. pamata, paziņo, ka pēc 1935. g. 13. janvārī miruši **Kajetana Valvodiša** ir palicis mantojums Piedrujas pag. Balbinovas sādžas 4. viensētā un uzaicina visus, kam būtu uz šo mantojumu vai sakarā ar to kādas tiesības, pieteikt tās minētam mirtiesnesim viņa kamerā Krāslavā, Vientības ielā 1, 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Valdības Vēstn.” 116. 36660g
Krāslavā, 1937. g. 15. febr. 19.
Mirtiesnesis N. Reķe.

Krāslavas 1. iec. mirtiesnesis.
saskaņā ar savu 1937. g. 16. februāra lēmumu, uz Civilproc. nolik. 1725. p., un Latgales Civillik. 1239. p. pamata, paziņo, ka pēc 1934. g. 29. maijā miruši **Uršulas Giluts** ir palicis mantojums Piedrujas pag. Vaiculevas sādžas 19. viens. 1/7 ideālā daļa, un uzaicina visus, kam būtu uz šo mantojumu vai sakarā ar to kādas tiesības, pieteikt tās minētam mirtiesnesim viņa kamerā Krāslavā, Vientības ielā 1, 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Valdības Vēstn.” 115. 36659g
Krāslavā, 1937. g. 16. februārī.
Mirtiesnesis N. Reķe.

Krāslavas 2. iec. mirtiesnesis.
saskaņā ar Civilproc. nolik. 74. 75., 401., 413.—416. p., un **Helenas Melders** lūgumu viņas prasības lietā pret **Adolfu Bartuli** par ārliulības bērnu uzturu, uzaicina atbildētāju **Adolfu Bartuli**, kuņa dzīves vieta prasītājam nav zināma, 2 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Valdības Vēstn.” paziņot mirtiesnesim savu dzīves vietu vai uzdot personu, kuru atbildētājs pilnvaro sapemt viņa vietā no mirtiesnesi piesūtamus rakstus. Ja atbildētājs **Adolfis Bartulis** noliktā laikā šē minēto paziņojumu neiesniegs, visas pavēstes un rakstus uz atbildētāja vārdu

atstās mirtiesnesi kanceļejā, bet lietu izspriedīs bez viņa, aizmuguriski un atbildētajam nebūs tiesība aizbildināties ar šo pavēstu un rakstu nezināšanu.
Krāslavā, 1937. g. 18. febr. 83. 36471g
Mirtiesnesis J. Sūcis.

Krāslavas 2. iec. mirtiesnesis.
saskaņā ar savu 1936. g. 31. dec. lēmumu un Civilproc. nolik. 1725. 1727. p. un Latgales Civillik. 1239., 1241. p., paziņo, ka pēc 1929. g. 14. dec. miruši **Oršulas (Aršulas) Antona m. Škapsars** ir palicis mantojums Aglonas pagasta Dudišku sādžas 18. viensētā, un uzaicina visus, kam uz šo mantojumu, vai sakarā ar to būtu kādas tiesības, pieteikt tās mirtiesnesi kamerā Krāslavā, 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Valdības Vēstn.”
Krāslavā, 1937. g. 18. febr. 668. 36476g
Mirtiesnesis J. Sūcis.

Krāslavas 2. iec. mirtiesnesis.
saskaņā ar savu 1937. g. 19. februāra lēmumu un Civilproc. nolik. 1725., 1727. p. un Latgales Civillik. 1239., 1241. p., paziņo, ka pēc 1925. g. 26. novembrī miruši **Jazepa Augusta d. Stigeviča** ir palicis mantojums Krāslavas pag. Pārcu sādža, un uzaicina visus, kam uz šo mantojumu, vai sakarā ar to būtu kādas tiesības, pieteikt tās mirtiesnesi kamerā Krāslavā, 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Valdības Vēstn.” 115. 36661g
Krāslavā, 1937. g. 19. febr. 19.
Mirtiesnesis J. Sūcis.

Preiļu iec. mirtiesnesis.
pamatojoties uz Latgales Civillik. 1239. p. un Civilproc. nol. 1725. p., uzaicina 1927. gada 29. augustā miruši **Donata Vaivoda** mantniekus 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Valdības Vēstn.” pieteikt minētam mirtiesnesim savas mantošanas tiesības uz nelaika atstāto kustamo un nekustamo īpašumu. C. 260/37. 37055g
Preiļos, 1937. g. 20. februārī.
Mirtiesn. v. i. S. Novickis.

Varakļānu iec. mirtiesnesis.
uz Sodu lik. 239. p. pamata izsludina, ka ar viņa 1936. gada 23. novembra likumīgā spēkā stājušos tiesas pavēli **tirgotājs Boruchs Tesels**, dzim. 1908. g. 4. febr. Varakļānos, par pienācīgu tirības neievērošanu savā galas skārnī un netīras, mēsliem novārtītas galas novietošanu tur pārdošanai, pēc Sodu lik. 235. p. sodīts ar 20 latiem vai nesamaksas gadījumā ar 5 dienām arestā.
Varakļānos, 1937. g. 22. febr. 1425 kr. 36. 37067g
Mirtiesnesis A. Skromanis.

Varakļānu iec. mirtiesnesis uz Sodu lik. 239. p. pamata izsludina, ka ar viņa 1936. g. 23. novembra likumīgā spēkā stājušos tiesas pavēli **tirgotājs Moisejs Milners**, dzim. 1885. g. Akmistes pag., par pienācīgas tirības neievērošanu savā galas skārnī, netīras galas novietošanu tur pārdošanai un galas pakāršanu pie durvju stenderes, pēc Sodu lik. 235. panta sodīts ar Ls 20.— vai nesamaksas gadījumā ar 5 dienām arestā.
Varakļānos, 1937. g. 22. febr. L. 1424/kr./36. 37068g
Mirtiesnesis A. Skromanis.

Varakļānu iec. mirtiesnesis uz Sodu lik. 239. p. pamata izsludina, ka ar viņa 1936. g. 23. novembra likumīgā spēkā stājušos tiesas pavēli **tirgotājs Alters Lifšics**, dzim. 1882. g. Varakļānos, par pienācīgas tirības neievērošanu savā galas skārnī un netīras, vecas galas novietošanu tur pārdošanai, pēc Sodu lik. 236. p. sodīts ar Ls 20.— vai nesamaksas gadījumā ar 5 dienām arestā.
Varakļānos, 1937. g. 22. febr. L. 1423/kr./36. 37069g
Mirtiesn. A. Skromanis.

Vilņņu iec. mirtiesnesis.
saskaņā ar Civillik. X sēj. l. d. 1239. p., uzaicina visas personas, kam ir kādas tiesības uz 1936. g. 4. aprīlī miruši **Jezepa Cača Rēzeknes** apr. Vidsmuižas pagastā atstāto mantojumu, pieteikt šīs tiesības Vilņņu iec. mirtiesnesim 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Valdības Vēstn.” 99. 37080g
Vilņņos, 1937. g. 19. februārī.
Mirtiesnesis H. Pietiņš.

Vilņņu iec. mirtiesnesis.
saskaņā ar Civillik. X sēj. l. d. 1239. p., uzaicina visas personas, kam ir kādas tiesības uz 1930. g. 10. novembrī miruši **Caunāna Rēzeknes** apr. Vidsmuižas pagastā atstāto mantojumu, pieteikt šīs tiesības Vi-

lņņu iec. mirtiesnesim 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Valdības Vēstn.”
Vilņņos, 1937. g. 19. februārī. 37081g
Mirtiesnesis H. Pietiņš.

Vilņņu iec. mirtiesnesis.
saskaņā ar Civillik. X sēj. l. d. 1239. p., uzaicina visas personas, kam ir kādas tiesības uz 1936. g. 6. janvārī miruši **Daniļa Ušakova Rēzeknes** apr. Vidsmuižas pagastā atstāto mantojumu, pieteikt šīs tiesības Vilņņu iec. mirtiesnesim 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Valdības Vēstn.”
Vilņņos, 1937. g. 19. februārī. 37082g
Mirtiesnesis H. Pietiņš.

Rīgas apgabalt. 3. iec. tiesu izpildītājs J. Kazubierns paziņo, ka 1937. g. 19. martā, plkst. 10, Rīgā, Avotu ielā 11, 24. dz., pārdos **Pavila Šfranko** radio aparātu un mēbeles, novērtētas par Ls 225.—
Izzināt sarakstu, novērtējumu un apskatīt pārdodamo mantu varēs pārdošanas dienā uz vietas. 37285
Rīgā, 1937. g. 19. februārī.
Tiesu izp. J. Kazubierns.

Rīgas apgabalt. 12. iec. tiesu izpildītājs E. Liepiņš paziņo, ka 1937. g. 6. martā, plkst. 10, Rīgā, Gaiziņa ielā 6, eksprešu noliktavā, pārdos miruši **Jāņa-Fridriha Holšteina** atstātas kust. mantas, kā: mēbeles, kungu velosipēdu, apģērbus, apavus, sienas pulksteņi, dažādus traukus u. c., novērtētas par Ls 1007.20. 37154r
Izzināt sarakstu, novērtējumu un apskatīt pārdodamo mantu varēs pārdošanas dienā uz vietas.
Rīgā, 1937. g. 23. februārī.
Tiesu izpild. E. Liepiņš.

Rīgas apgabalt. Rīgas apr. 2. iec. tiesu izpild. J. Lapiņš paziņo, ka 1937. g. 17. martā, plkst. 10.30, Babites pag. Bormeistaru № 19 mājās, Rīgas pilsētas prasībā, pārdos 1. izsolē **Mārtiņa Libera** mant. masas govīs, zirgus, raspuškas u. c., novērtētas par Ls 730.—; 37156r
Izzināt sarakstu, novērtējumu un apskatīt pārdodamo mantu varēs pārdošanas dienā uz vietas.
Rīgā, 1937. g. 23. februārī.
Tiesu izpild. J. Lapiņš.

Rīgas apgabalt. Rīgas apr. 2. iec. tiesu izpild. J. Lapiņš paziņo, ka 1937. g. 17. martā, plkst. 11, Babites pag. „Gravu” mājā, Rīgas pilsētas prasībā, pārdos 1. izsolē **Mārtiņa Remeša** govīs, zirgus, zāles plāvēju u. c., novērtētas par Ls 875.—
Izzināt sarakstu, novērtējumu un apskatīt pārdodamo mantu varēs pārdošanas dienā uz vietas.
Rīgā, 1937. g. 23. februārī.
Tiesu izpild. J. Lapiņš.

Rīgas apgabalt. Rīgas apr. 2. iec. tiesu izpild. J. Lapiņš paziņo, ka 1937. g. 17. martā, plkst. 11, Babites pag. Leicena № 12 mājā, Rīgas pilsētas prasībā, pārdos 1. izsolē **Eduarda Valtera** zirgus, govīs, ratus u. c., novērtētas par Ls 630.—
Izzināt sarakstu, novērtējumu un apskatīt pārdodamo mantu varēs pārdošanas dienā uz vietas.
Rīgā, 1937. g. 23. februārī.
Tiesu izpild. J. Lapiņš.

Rīgas apgabalt. Rīgas apr. 2. iec. tiesu izpild. H. Birkhāns (kanceļa Cēsis, Dārza ielā 30), saskaņā ar Civilproc. nolik. 1280. līdz 1306. p., paziņo, ka:
1) Rīgas-Baltijas savstarpējās kredītbiedrības, 2) Latvijas Privatbankas a/s, 3) c/s „Kon-

zums”, 4) a/s „La vijas kredītbankas” Ls 3515.— ar proc. un izdev. 1937. g. 24. aprīlī, plkst. 10, Rīgas apgabaltiesas civilnodalās sēžu zālē pārdos 3. publiskā izsolē **Pēteris Čiņa** nekustamo mantu pilnā sastāvā, kas atrodas Cēsis, Poru a ielā, ierakstīta zemes grāmatu reģistrā 168. num. un sastāv no dzimtsobroka zemes gabala, atdalīta no Reijera zemes, vienas pūrvietas kopplatībā ar ēkām;
2) nekustamās mantas izsoles vērtība Ls 298.—;
3) tai ir hipotēku parādi Ls 32.047,06 un 8000 cara rbļ.;
4) solītajiem jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — Ls 29,80 un jāuzrāda tieslietu ministra atļauja pārdošanai nekustamās mantas iegūšanai tajos gadījumos, kad tāda pēc likuma ir vajadzīga;
5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Cēsu-Valkas zemes grāmatu nodalā.
Tiesības, kas novērs šās nekustamās mantas pārdošanu, jāpieteic līdz izsoles dienai.
Visos pārdodamās nekustamās mantas dokumentos var ieskatīties tiesu izpildītāja kanceļejā, bet 2 nedēļas pirms izsoles dienas Rīgas apgabaltiesas 3. civilnodalās kanceļejā. 37255
Cēsis, 1937. g. 22. februārī.
Tiesu izpild. H. Birkhāns.

Rīgas apgabalt. Madonas apr. tiesu izpild. P. Asars (kanceļa Madonā, Vientības ielā 9), saskaņā ar Civilproc. nolik. 1280. līdz 1306. p., paziņo, ka:
1) Latvijas bankas un Kārļa Grāva prasību Ls 2581.— ar proc. un izdevumiem piedziņai 1937. g. 17. aprīlī, plkst. 10, Rīgas apgabaltiesas civilnodalās sēžu zālē pārdos 3. publiskā izsolē **Kārļa Seržana** nekustamo mantu pilnā sastāvā, kas atrodas Madonas apr. Saikavas pag., ierakstīta zemes grāmatu reģistrā 1230. num. un sastāv no Saikavas muižas atdalītām „Jošmaļu-Seržanu 132” mājām, 20,99 ha kopplatībā;
2) nekustamās mantas izsoles vērtība — Ls 6600.—;
3) tai ir hipotēku parādi Ls 2447.—; 37253r
4) solītajiem jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — Ls 660.— un jāuzrāda tieslietu ministra atļauja pārdošanai nekustamās mantas iegūšanai tajos gadījumos, kad tāda pēc likuma ir vajadzīga;
5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Cēsu-Valkas zemes grāmatu nodalā.
Tiesības, kas novērs šās nekustamās mantas pārdošanu, jāpieteic līdz izsoles dienai.
Visi pārdodamās nekustamās mantas dokumenti ieskatāmi tiesu izpildītāja kanceļejā, bet 2 nedēļas pirms izsoles dienas Rīgas apgabaltiesas 3. civilnodalās kanceļejā.
Madonā, 1937. g. 23. februārī.
Tiesu izpild. P. Asars.

Rīgas apgabalt. Madonas apr. tiesu izpild. P. Asars (kanceļa Madonā, Vientības ielā 9), saskaņā ar Civilproc. nolik. 1280. līdz 1306. p., paziņo, ka:
1) Latvijas bankas un Kārļa Grāva prasību Ls 2581.— ar proc. un izdevumiem piedziņai 1937. g. 17. aprīlī, plkst. 10, Rīgas apgabaltiesas civilnodalās sēžu zālē pārdos 3. publiskā izsolē **Kārļa Seržana** nekustamo mantu pilnā sastāvā, kas atrodas Madonas apr. Saikavas pag., ierakstīta zemes grāmatu reģistrā 1230. num. un sastāv no Saikavas muižas atdalītām „Jošmaļu-Seržanu 132” mājām, 20,99 ha kopplatībā;
2) nekustamās mantas izsoles vērtība — Ls 6600.—;
3) tai ir hipotēku parādi Ls 2447.—; 37253r
4) solītajiem jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — Ls 660.— un jāuzrāda tieslietu ministra atļauja pārdošanai nekustamās mantas iegūšanai tajos gadījumos, kad tāda pēc likuma ir vajadzīga;
5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Cēsu-Valkas zemes grāmatu nodalā.
Tiesības, kas novērs šās nekustamās mantas pārdošanu, jāpieteic līdz izsoles dienai.
Visi pārdodamās nekustamās mantas dokumenti ieskatāmi tiesu izpildītāja kanceļejā, bet 2 nedēļas pirms izsoles dienas Rīgas apgabaltiesas 3. civilnodalās kanceļejā.
Madonā, 1937. g. 23. februārī.
Tiesu izpild. P. Asars.

Rīgas apgabalt. Madonas apr. tiesu izpild. P. Asars (kanceļa Madonā, Vientības ielā 9), saskaņā ar Civilproc. nolik. 1280. līdz 1306. p., paziņo, ka:
1) Latvijas bankas un Kārļa Grāva prasību Ls 2581.— ar proc. un izdevumiem piedziņai 1937. g. 17. aprīlī, plkst. 10, Rīgas apgabaltiesas civilnodalās sēžu zālē pārdos 3. publiskā izsolē **Kārļa Seržana** nekustamo mantu pilnā sastāvā, kas atrodas Madonas apr. Saikavas pag., ierakstīta zemes grāmatu reģistrā 1230. num. un sastāv no Saikavas muižas atdalītām „Jošmaļu-Seržanu 132” mājām, 20,99 ha kopplatībā;
2) nekustamās mantas izsoles vērtība — Ls 6600.—;
3) tai ir hipotēku parādi Ls 2447.—; 37253r
4) solītajiem jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — Ls 660.— un jāuzrāda tieslietu ministra atļauja pārdošanai nekustamās mantas iegūšanai tajos gadījumos, kad tāda pēc likuma ir vajadzīga;
5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Cēsu-Valkas zemes grāmatu nodalā.
Tiesības, kas novērs šās nekustamās mantas pārdošanu, jāpieteic līdz izsoles dienai.
Visi pārdodamās nekustamās mantas dokumenti ieskatāmi tiesu izpildītāja kanceļejā, bet 2 nedēļas pirms izsoles dienas Rīgas apgabaltiesas 3. civilnodalās kanceļejā.
Madonā, 1937. g. 23. februārī.
Tiesu izpild. P. Asars.

Rīgas apgabalt. Madonas apr. tiesu izpild. P. Asars (kanceļa Madonā, Vientības ielā 9), saskaņā ar Civilproc. nolik. 1280. līdz 1306. p., paziņo, ka:
1) Latvijas bankas un Kārļa Grāva prasību Ls 2581.— ar proc. un izdevumiem piedziņai 1937. g. 17. aprīlī, plkst. 10, Rīgas apgabaltiesas civilnodalās sēžu zālē pārdos 3. publiskā izsolē **Kārļa Seržana** nekustamo mantu pilnā sastāvā, kas atrodas Madonas apr. Saikavas pag., ierakstīta zemes grāmatu reģistrā 1230. num. un sastāv no Saikavas muižas atdalītām „Jošmaļu-Seržanu 132” mājām, 20,99 ha kopplatībā;
2) nekustamās mantas izsoles vērtība — Ls 6600.—;
3) tai ir hipotēku parādi Ls 2447.—; 37253r
4) solītajiem jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — Ls 660.— un jāuzrāda tieslietu ministra atļauja pārdošanai nekustamās mantas iegūšanai tajos gadījumos, kad tāda pēc likuma ir vajadzīga;
5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Cēsu-Valkas zemes grāmatu nodalā.
Tiesības, kas novērs šās nekustamās mantas pārdošanu, jāpieteic līdz izsoles dienai.
Visi pārdodamās nekustamās mantas dokumenti ieskatāmi tiesu izpildītāja kanceļejā, bet 2 nedēļas pirms izsoles dienas Rīgas apgabaltiesas 3. civilnodalās kanceļejā.
Madonā, 1937. g. 23. februārī.
Tiesu izpild. P. Asars.

Rīgas apgabalt. Madonas apr. tiesu izpild. P. Asars (kanceļa Madonā, Vientības ielā 9), saskaņā ar Civilproc. nolik. 1280. līdz 1306. p., paziņo, ka:
1) Latvijas bankas un Kārļa Grāva prasību Ls 2581.— ar proc. un izdevumiem piedziņai 1937. g. 17. aprīlī, plkst. 10, Rīgas apgabaltiesas civilnodalās sēžu zālē pārdos 3. publiskā izsolē **Kārļa Seržana** nekustamo mantu pilnā sastāvā, kas atrodas Madonas apr. Saikavas pag., ierakstīta zemes grāmatu reģistrā 1230. num. un sastāv no Saikavas muižas atdalītām „Jošmaļu-Seržanu 132” mājām, 20,99 ha kopplatībā;
2) nekustamās mantas izsoles vērtība — Ls 6600.—;
3) tai ir hipotēku parādi Ls 2447.—; 37253r
4) solītajiem jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — Ls 660.— un jāuzrāda tieslietu ministra atļauja pārdošanai nekustamās mantas iegūšanai tajos gadījumos, kad tāda pēc likuma ir vajadzīga;
5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Cēsu-Valkas zemes grāmatu nodalā.
Tiesības, kas novērs šās nekustamās mantas pārdošanu, jāpieteic līdz izsoles dienai.
Visi pārdodamās nekustamās mantas dokumenti ieskatāmi tiesu izpildītāja kanceļejā, bet 2 nedēļas pirms izsoles dienas Rīgas apgabaltiesas 3. civilnodalās kanceļejā.
Madonā, 1937. g. 23. februārī.
Tiesu izpild. P. Asars.

Rīgas apgabalt. Madonas apr. tiesu izpild. P. Asars (kanceļa Madonā, Vientības ielā 9), saskaņā ar Civilproc. nolik. 1280. līdz 1306. p., paziņo, ka:
1) Latvijas bankas un Kārļa Grāva prasību Ls 2581.— ar proc. un izdevumiem piedziņai 1937. g. 17. aprīlī, plkst. 10, Rīgas apgabaltiesas civilnodalās sēžu zālē pārdos 3. publiskā izsolē **Kārļa Seržana** nekustamo mantu pilnā sastāvā, kas atrodas Madonas apr. Saikavas pag., ierakstīta zemes grāmatu reģistrā 1230. num. un sastāv no Saikavas muižas atdalītām „Jošmaļu-Seržanu 132” mājām, 20,99 ha kopplatībā;
2) nekustamās mantas izsoles vērtība — Ls 6600.—;
3) tai ir hipotēku parādi Ls 2447.—; 37253r
4) solītajiem jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — Ls 660.— un jāuzrāda tieslietu ministra atļauja pārdošanai nekustamās mantas iegūšanai tajos gadījumos, kad tāda pēc likuma ir vajadzīga;
5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Cēsu-Valkas zemes grāmatu nodalā.
Tiesības, kas novērs šās nekustamās mantas pārdošanu, jāpieteic līdz izsoles dienai.
Visi pārdodamās nekustamās mantas dokumenti ieskatāmi tiesu izpildītāja kanceļejā, bet 2 nedēļas pirms izsoles dienas Rīgas apgabaltiesas 3. civilnodalās kanceļejā.
Madonā, 1937. g. 23. februārī.
Tiesu izpild. P. Asars.

Rīgas apgabalt. Madonas apr. tiesu izpild. P. Asars (kanceļa Madonā, Vientības ielā 9), saskaņā ar Civilproc. nolik. 1280. līdz 1306. p., paziņo, ka:
1) Latvijas bankas un Kārļa Grāva prasību Ls 2581.— ar proc. un izdevumiem piedziņai 1937. g. 17. aprīlī, plkst. 10, Rīgas apgabaltiesas civilnodalās sēžu zālē pārdos 3. publiskā izsolē **Kārļa Seržana** nekustamo mantu pilnā sastāvā, kas atrodas Madonas apr. Saikavas pag., ierakstīta zemes grāmatu reģistrā 1230. num. un sastāv no Saikavas muižas atdalītām „Jošmaļu-Seržanu 132” mājām, 20,99 ha kopplatībā;
2) nekustamās mantas izsoles vērtība — Ls 6600.—;
3) tai ir hipotēku parādi Ls 2447.—; 37253r
4) solītajiem jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — Ls 660.— un jāuzrāda tieslietu ministra atļauja pārdošanai nekustamās mantas iegūšanai tajos gadījumos, kad tāda pēc likuma ir vajadzīga;
5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Cēsu-Valkas zemes grāmatu nodalā.
Tiesības, kas novērs šās nekustamās mantas pārdošanu, jāpieteic līdz izsoles dienai.
Visi pārdodamās nekustamās mantas dokumenti ieskatāmi tiesu izpildītāja kanceļejā, bet 2 nedēļas pirms izsoles dienas Rīgas apgabaltiesas 3. civilnodalās kanceļejā.
Madonā, 1937. g. 23. februārī.
Tiesu izpild. P. Asars.

Rīgas apgabalt. Madonas apr. tiesu izpild. P. Asars (kanceļa Madonā, Vientības ielā 9), saskaņā ar Civilproc. nolik. 1280. līdz 1306. p., paziņo, ka:
1) Latvijas bankas un Kārļa Grāva prasību Ls 2581.— ar proc. un izdevumiem piedziņai 1937. g. 17. aprīlī, plkst. 10, Rīgas apgabaltiesas civilnodalās sēžu zālē pārdos 3. publiskā izsolē **Kārļa Seržana** nekustamo mantu pilnā sastāvā, kas atrodas Madonas apr. Saikavas pag., ierakstīta zemes grāmatu reģistrā 1230. num. un sastāv no Saikavas muižas atdalītām „Jošmaļu-Seržanu 132” mājām, 20,99 ha kopplatībā;
2) nekustamās mantas izsoles vērtība — Ls 6600.—;
3) tai ir hipotēku parādi Ls 2447.—; 37253r
4) solītajiem jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — Ls 660.— un jāuzrāda tieslietu ministra atļauja pārdošanai nekustamās mantas iegūšanai tajos gadījumos, kad tāda pēc likuma ir vajadzīga;
5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Cēsu-Valkas zemes grāmatu nodalā.
Tiesības, kas novērs šās nekustamās mantas pārdošanu, jāpieteic līdz izsoles dienai.
Visi pārdodamās nekustamās mantas dokumenti ieskatāmi tiesu izpildītāja kanceļejā, bet 2 nedēļas pirms izsoles dienas Rīgas apgabaltiesas 3. civilnodalās kanceļejā.
Madonā, 1937. g. 23. februārī.
Tiesu izpild. P. Asars.

Rīgas apgabalt. Madonas apr. tiesu izpild. P. Asars (kanceļa Madonā, Vientības ielā 9), saskaņā ar Civilproc. nolik. 1280. līdz 1306. p., paziņo, ka:
1) Latvijas bankas un Kārļa Grāva prasību Ls 2581.— ar proc. un izdevumiem piedziņai 1937. g. 17. aprīlī, plkst. 10, Rīgas apgabaltiesas civilnodalās sēžu zālē pārdos 3. publiskā izsolē **Kārļa Seržana** nekustamo mantu pilnā sastāvā, kas atrodas Madonas apr. Saikavas pag., ierakstīta zemes grāmatu reģistrā 1230. num. un sastāv no Saikavas muižas atdalītām „Jošmaļu-Seržanu 132” mājām, 20,99 ha kopplatībā;
2) nekustamās mantas izsoles vērtība — Ls 6600.—;
3) tai ir hipotēku parādi Ls 2447.—; 37253r
4) solītajiem jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — Ls 660.— un jāuzrāda tieslietu ministra atļauja pārdošanai nekustamās mantas iegūšanai tajos gadījumos, kad tāda pēc likuma ir vajadzīga;
5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Cēsu-Valkas zemes grāmatu nodalā.
Tiesības, kas novērs šās nekustamās mantas pārdošanu, jāpieteic līdz izsoles dienai.
Visi pārdodamās nekustamās mantas dokumenti ieskatāmi tiesu izpildītāja kanceļejā, bet 2 nedēļas pirms izsoles dienas Rīgas apgabaltiesas 3. civilnodalās kanceļejā.
Madonā, 1937. g. 23. februārī.
Tiesu izpild. P. Asars.

Liepājas apgabalt. Liepājas pils.

Daugavpils apgabaltiesas Balvu iec. tiesu izpildītājs H. Kimerals (kanceļa Balvos, Turgus ielā 7), saskaņā ar Civilproc. nolik. 1280.—1306. p., paziņo, ka:

- 1) Rugāju pagasta pašvaldības Ls 133,58 ar proc. prasības piedziņai 1937. g. 3. jūlijā, plkst. 10, Daugavpils apgabaltiesas civilnodalas sēžu zālē pārdos 1. publiskā izsolē Aleksa Rozālijas d. Tumena-Luks nekustamo mantu, kas atrodas Jaunlatgales apr. Rugāju pag., Grūziņu sādžas robežās, ierakstīta zemes grāmatu reģistra 8147. num. un sastāv no tiesībām uz 1/3 ideālo daļu no Grūziņu ciema 9. viensētas divos gabalos, 6,290 ha kopplatībā ar zemi un ēkām;
- 2) nekustamās mantas izsoles vērtība Ls 255,—;
- 3) tai ir hipotēku parāds Ls 1200,— Valsts zemes bankai uz visa īpašuma;
- 4) solītajiem jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — Ls 25,50 un jāuzrāda tieslietu ministra atļauja pārdomām nekustamās mantas iegūšanai tajos gadījumos, kad tāda pēc likuma ir vajadzīga;
- 5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Rēzeknes-Ludzas - Jaunlatgales zemes grāmatu nodalā.

Tiesības, kas novērs šās nekustamās mantas pārdošanu, jāpieteic līdz izsoles dienai. Visos pārdomāmās nekustamās mantas dokumentos var ieskatīties tiesu izpildītāja kanceļā, bet 2 nedēļas pirms izsoles dienas Daugavpils apgabaltiesas 3. civilnodalas kanceļā.

Balvos, 1937. g. 18. februārī. L. 203 36927

Tiesu izpildīt. H. Kimerals.

Daugavpils apgabaltiesas Balvu iec. tiesu izpildītājs H. Kimerals (kanceļa Balvos, Turgus ielā 7), saskaņā ar Civilproc. nolik. 1280.—1306. p., paziņo, ka:

- 1) Valsts zemes bankas Ls 300,— ar proc. prasības piedziņai 1937. g. 3. jūlijā plkst. 10, Daugavpils apgabaltiesas civilnodalas sēžu zālē pārdos 1. publiskā izsolē Jāņa Staņislava d. Orlovska nekustamo mantu pilnā sastāvā, kas atrodas Jaunlatgales apr. Vījakas pag., ierakstīta zemes grāmatu reģistra 4364. un 1978. grupā, un sastāv no 1) no 181F. zemes gabala ar nosaukumu „Saulītes”, platībā 2,66 ha un 2) Slīpaču sādžas zemes 43. viensētas, platībā 2,677 ha, ar zemi un ēkām;
- 2) nekustamās mantas izsoles vērtība Ls 468,— un Ls 27,—;
- 3) tai ir hipotēku parāds: 1) Ls 100,— un 2) Ls 400,— Valsts zemes bankai;
- 4) solītajiem jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — Ls 46,80 un Ls 2,70 un jāuzrāda tieslietu ministra atļauja pārdomām nekustamās mantas iegūšanai tajos gadījumos, kad tāda pēc likuma ir vajadzīga;
- 5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Rēzeknes-Ludzas-Jaunlatgales zemes grāmatu nodalā.

Tiesības, kas novērs šās nekustamās mantas pārdošanu, jāpieteic līdz izsoles dienai. Visos pārdomāmās nekustamās mantas dokumentos var ieskatīties tiesu izpildītāja kanceļā, bet 2 nedēļas pirms izsoles dienas Daugavpils apgabaltiesas 3. civilnodalas kanceļā.

Balvos, 1937. g. 18. februārī. L. 461 36928

Tiesu izpildīt. H. Kimerals.

Daugavpils apgabaltiesas Balvu iec. tiesu izpildītājs H. Kimerals (kanceļa Balvos, Turgus ielā 7), saskaņā ar Civilproc. nolik. 1280. līdz 1306. p., paziņo, ka:

- 1) Balvu pagasta pašvaldības Ls 255,51 ar proc. prasības piedziņai 1937. g. 3. jūlijā, plkst. 10, Daugavpils apgabaltiesas civilnodalas sēžu zālē pārdos 1. publiskā izsolē Zoles Lukaša m., Annas, Marjanas un Teklas Staņislava m. Mačs nekustamo mantu pilnā sastāvā, kas atrodas Jaunlatgales apr. Balvu pag., Kurno sādžas zemes robežās, ierakstīta zemes grāmatu reģistra 2329. num. un sastāv no zemniekiem piešķirtas 9. viensētas, 8 des. 293 kv. asis kopplatībā ar zemi un ēkām;
- 2) nekustamās mantas izsoles vērtība Ls 945,—;
- 3) tai hipotēku parādu nav;
- 4) solītajiem jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — Ls 94,50 un jāuzrāda tieslietu ministra atļauja pārdomām nekustamās mantas iegūšanai tajos gadījumos, kad tāda pēc likuma ir vajadzīga;
- 5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Rēzeknes-Ludzas-Jaunlatgales zemes grāmatu nodalā.

Tiesības, kas novērs šās nekustamās mantas pārdošanu, jāpieteic līdz izsoles dienai.

Visos pārdomāmās nekustamās mantas dokumentos var ieskatīties tiesu izpildītāja kanceļā, bet 2 nedēļas pirms izsoles dienas Daugavpils apgabaltiesas 3. civilnodalas kanceļā.

Balvos, 1937. g. 18. februārī. L. 416. 36929

Tiesu izpildīt. H. Kimerals.

Daugavpils apgabaltiesas Balvu iec. tiesu izpildītājs H. Kimerals (kanceļa Balvos, Turgus ielā 7), saskaņā ar Civilproc. nolik. 1280.—1306. p., paziņo, ka:

- 1) Latviešu lauks. ekonom. sabiedrības konkursa masas Ls 10— ar proc. prasības piedziņai 1937. g. 11. septembrī, plkst. 10, Daugavpils apgabaltiesas civilnodalas sēžu zālē pārdos 1. publiskā izsolē Kazimira Lukaša d. Garais nekustamo mantu pilnā sastāvā, kas atrodas Jaunlatgales apr. Balvu pag. Ušgovas sādžas robežās, ierakstīta zemes grāmatu reģistra 7244. num. un sastāv no Ušgovas sādžas zemes 4. viensētas, 4,812 ha kopplatībā ar zemi un ēkām;
- 2) nekustamās mantas izsoles vērtība Ls 1320,—;
- 3) tai ir hipotēku parāds Ls 600,— Valsts zemes bankai;
- 4) solītajiem jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — Ls 132,— un jāuzrāda tieslietu ministra atļauja pārdomām nekustamās mantas iegūšanai tajos gadījumos, kad tāda pēc likuma ir vajadzīga;
- 5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Rēzeknes-Ludzas-Jaunlatgales zemes grāmatu nodalā.

Tiesības, kas novērs šās nekustamās mantas pārdošanu, jāpieteic līdz izsoles dienai.

Visos pārdomāmās nekustamās mantas dokumentos var ieskatīties tiesu izpildītāja kanceļā, bet 2 nedēļas pirms izsoles dienas Daugavpils apgabaltiesas 3. civilnodalas kanceļā.

Balvos, 1937. g. 18. februārī. L. 381. 36909

Tiesu izpildīt. H. Kimerals.

Daugavpils apgabaltiesas Balvu iec. tiesu izpildītājs H. Kimerals (kanceļa Balvos, Turgus ielā 7), saskaņā ar Civilproc. nolik. 1280. līdz 1306. p., paziņo, ka:

- 1) Voičuka Šadurska Ls 1900— ar proc. prasības piedziņai 1937. g. 11. sept., plkst. 10, Daugavpils apgabaltiesas civilnodalas sēžu zālē pārdos 1. publiskā izsolē mir. Benedikta Voičuka d. Šadurska nekustamo mantu pilnā sastāvā, kas atrodas Jaunlatgales apr. Balvu pag., ierakstīta zemes grāmatu reģistra 1427. num. un sastāv no 47F. zemes gabala ar nosaukumu „Liepuleja”, 13,71 ha kopplatībā ar zemi un ēkām;
- 2) nekustamās mantas izsoles vērtība Ls 915,—;
- 3) tai ir hipotēku parāds Ls 600,— Valsts zemes bankai;
- 4) solītajiem jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — Ls 91,50 un jāuzrāda tieslietu ministra atļauja pārdomām nekustamās mantas iegūšanai tajos gadījumos, kad tāda pēc likuma ir vajadzīga;
- 5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Rēzeknes-Ludzas-Jaunlatgales zemes grāmatu nodalā.

Tiesības, kas novērs šās nekustamās mantas pārdošanu, jāpieteic līdz izsoles dienai.

Visos pārdomāmās nekustamās mantas dokumentos var ieskatīties tiesu izpildītāja kanceļā, bet 2 nedēļas pirms izsoles dienas Daugavpils apgabaltiesas 3. civilnodalas kanceļā.

Balvos, 1937. g. 18. februārī. L. 384. 36910

Tiesu izpildīt. H. Kimerals.

Daugavpils apgabaltiesas Balvu iec. tiesu izpildītājs H. Kimerals (kanceļa Balvos, Turgus ielā 7), saskaņā ar Civilproc. nolik. 1280. līdz 1306. p., paziņo, ka:

- 1) Balvu pagasta pašvaldības Ls 255,51 ar proc. prasības piedziņai 1937. g. 3. jūlijā, plkst. 10, Daugavpils apgabaltiesas civilnodalas sēžu zālē pārdos 1. publiskā izsolē Zoles Lukaša m., Annas, Marjanas un Teklas Staņislava m. Mačs nekustamo mantu pilnā sastāvā, kas atrodas Jaunlatgales apr. Balvu pag., Kurno sādžas zemes robežās, ierakstīta zemes grāmatu reģistra 2329. num. un sastāv no zemniekiem piešķirtas 9. viensētas, 8 des. 293 kv. asis kopplatībā ar zemi un ēkām;
- 2) nekustamās mantas izsoles vērtība Ls 945,—;
- 3) tai hipotēku parādu nav;
- 4) solītajiem jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — Ls 94,50 un jāuzrāda tieslietu ministra atļauja pārdomām nekustamās mantas iegūšanai tajos gadījumos, kad tāda pēc likuma ir vajadzīga;
- 5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Rēzeknes-Ludzas-Jaunlatgales zemes grāmatu nodalā.

Ētū iestāžu sludinājumi.

PAZIŅOJUMS.
Finanču ministrijas Tirdzniecības nodala paziņo, ka **finansu ministrs ar savu š. g. 22. februāra rezolūciju** pagarinājis **Kugņniecības sabiedrības „Cardinal White Star Limited” darbības noteikumus uz 1 gadu**, skaitot no 1937. g. 16. marta. Līdz ar to minētās sabiedrības darbības noteikumi, kas apstiprināti 1931. g. 16. martā, paliek spēkā līdz 1938. g. 16. martam.
 Tirdzniec. nod. vadītāja v. 37108r R. Bērziņš.
 Revidents A. Martinsons.

Rīgas prefekt. 7. iec. priekšn. izsludina par nederīgu nozaudēto kara klausības 22748. aplieciņu, ko Rīgas kara apriņķa priekšn. 1932. g. 27. jūnijā izdevusi Teodoram Prūsim, dzimt. 1904. g. 36970r

Kara min. Apgādes pārvalde

1937. g. 4. martā, plkst. 11, izsoļu telpās, Rīgā, Valdmāra ielā 10/12, iegādās rakstiskā izsolē
ziemas latolu 16.000 ltr.
vasaras latolu 40.000 ltr.
 Piedāvājuma nodrošinājums 5% no piedāvājuma summas. Tuvāki nosacījumi finanču daļā. L 6003 37146

Valsts elektrotehniskā fabrika,
 Rīgā, Brīvības gatvē 19,
pērā
1 zāģu gateri 600—750 mm platu, lietoti vai jaunu,
 ar sevišķi stipru rāmi, darba kārtībā, ar priekšējiem un pakāļējiem ratņiem. L 6023 37149
 Piedāvājumi iesniedzami VEF iepirkšana: birojam, Rīgā, Brīvības gatvē 19. Valsts elektrotehniskā fabrika.

Kara min. Apgādes pārvaldes būvniecības daļa
 Rīgā, Citadele 24, 1937. g. 12. martā, izdos jauktās izsolēs:

- 1) plkst. 10 — **asenzācijas darbu izpildīšanu** uz 1 gadu karaspēka daļu ēkās, Liepājas kara ostā. Izvedamo netīrumu daudzums apm. 1800 kub. m gadā. Drošības nauda Ls 250,—.
 - 2) plkst. 12 — **skursteņu tīrīšanu darbu izpildīšanu** uz 1 gadu karaspēka daļu ēkās Liepājas kara ostā. Ziemas mēnešos iztīrāmi apm. 1000, bet vasaras mēnešos apm. 370 skursteņi mēnesī. Drošības nauda Ls 100,—.
- Minētās izsoles notiks pārvaldes būvniecības daļas 2. rajona kanceļā, Liepājā, Liepājas kara ostā, Lačplēša ielā 24.
 Ar izsoles un līguma noteikumiem var tuvāki iepazīties Apgādes pārvaldes būvniecības daļā Rīgā, Citadele 24 un pārvaldes būvniecības daļas 2. rajona kanceļā. L 5996 37145

Inženieru tehnologu ārstata vietai

meklē Finanču ministrijas Tirdzniecības un rūpniecības departaments.
 Atalgojums pēc civildienestu amatu sarakstu 8. kategorijas. Reflektantus lūdz pieteikties rakstiski Tirdzniecības un rūpniecības departamentā Rīgā, L. Smiļša ielā 19/21, sniedzot arī cur. vitae. 37287

Mežu departaments

š. g. 5. martā, plkst. 12, pārdos mutiskā izsolē Ķīpsalā, Mežu departamenta katoņa telpās, dažādus lietotus priekšmetus:
 1. vienība — 39 auto riepas un 24 kameras;
 2. vienība — atspēri balst, aizsargi, eļļas filtri, sveces un citi auto piederumi;
 3. vienība — stiepuju šķēres, tēraudstiepuju suku u. c. priekšmeti;
 4. vienība — 2 lietotas laivas.
 Par nosūtītām vienībām jāsamaksā izsoles dienā. Nopirktie materiāli jāizveid 3 dienu laikā. Pretējā gadījumā neizvestie materiāli pāriet Mežu departamenta rīcībā. 37170
 Tuvākas ziņas par izsole; vienībām sniedz Ķīpsalas laukumu parzinis Ķīpsalā, tālr. 20294. Mežu departaments.

Dzelzceļu 7. ceļu iecirkņa priekšnieks,

savā birojā, Torņakalna stacijā, š. g. 10. martā, plkst. 10, izdos jauktā izsolē šē uzskaitītos darbus:
 1) **Namdaņu.** Drošības nauda Ls 250,—
 2) **Mūrnieku.** „ „ „ 200,—
 3) **Zemes un bruģu.** „ „ „ 450,—
 4) **Skārdnieku.** „ „ „ 45,—
 5) **Asfaltēšanas, trotuaru un platformu betonēšanas.** Drošības nauda Ls 450,—
 Tuvākas ziņas iecirkņa birojā darba laikā. L 6006 37147

8. Daugavpils kājnieku pulks

izsludina š. g. 10. martā, plkst. 11, Cēsīs, pulka štābā **jauktu izsolē**
12 tonnu svaigas liellopu gaļas iegādei
 pulka vajadzībām Cēsīs un Valmierā, laikā no š. g. 1. aprīļa līdz š. g. 1. augustam. Izsoles dalībniekiem, līdz izsoles atklāšanai jāiemaksā pulka kasē drošības nauda Ls 30,— par katru tonnu gaļas, ko piegādātājs apņemas nodot.
 Ar sīkākām izsoles noteikumiem var iepazīties pulka štābā darbdienās no plkst. 9.—15. L 6017 2* 37148

Šoseju un zemes ceļu departamenta 5. rajona inženiers

1937. g. 9. martā, plkst. 10, savā kanceļā Daugavpilī, 18. novembra ielā 68 **izdos jauktā izsolē**
10,70 m gara koka tilta jaunbūvi pār strautu uz Krāslavas-Pustīņas 3. šķ. ceļa, 6,124 km pie Blusu mājām.
 Nodrošinājums Ls 35,—
 Tuvākas ziņas rajona kanceļā darba laikā. L 6024 37150
 Slēdzot līgumu, nodrošinājums 10% no līguma summas.

Burtnieku virsmežniecība

1937. g. 13. martā, plkst. 12, virsmežniecības kanceļā — Dikļu pag. Budenbrokā, pārdos mutiskā izsolē:
 1) **saimnieciskā kārtā sagatavotus ozola, oša balķus, klučus, skuju koku balķus un ozola koka sētas stubus;**
 2) **lazdu kārtiņas** no Ārciema, Vilzēnu, Pociema un Augstrozes mežniecībām, 47 vienības, vērtībā no Ls 2,— līdz Ls 2000,—.
 Materiālus pārdos uz mežu un mežu materiālu pārdošanas likuma un zemkopības ministra apstiprināto nosacījumu pamata, bet lazdu kārtiņas uz virsmežniecības nosacījumu pamata.
 Virsmežniecība patur sev tiesības nosusinātās vienības noņemt no izsoles pēc saviem ieskatiem.
 Tuvākas ziņas virsmežniecības kanceļā un pie iec. mežziņiem. 37260
Burtnieku virsmežniecība.
 Madonas apr. polic. 2. iec. priekšn. izsludina par nederīgu nozaudēto Latvijas pasi ser. 4080. aplieciņu, ko Belavas pag. valde 1927. g. 20. okt. izdevusi Augustam - Eduardam Rozenfeldam. 37089r

Rīgas pref. 2. iec. priekšnieks paziņo, ka 1937. g. 8. martā, plkst. 10, Rīgā, Raiņa bulv. 3, dz., Rīgas pils. valdes parādu piedziņas biroja piedziņas lietā pārdos atklātā vairāk-solišanā Adelheides Hess 1 magonkoka divānu ar spoguļi, 1 magonkoka brūnu skapiņi ar spoguļi, 1 magonkoka rakstāmgaldū, 1 ozola koka buietis un 1 ozola koka ēdamistabas galdū ar 6 krēsliem, kas novērtēti par Ls 330,65.
 Pārdomāmās mantas apskatāmas izsoles laikā un dienā uz vietas. 37168g
 Iec. priekšn. v. (paraksts).

Dzelzavas pagastam, Madonas apr., vajadzīgs rajona ārsts.

Pieņemts šī gada 15. martā, plkst. 10, vietējā pagasta namā, Darbības rajons: Dzelzavas un Virānes pagasti ar 2500 iedzīvotājiem. Alga pēc Tautas labklāj. minist. noteikumiem, brīvs dzīvoklis agrākā pili (1 km no Dzelzavas stac., blakus pastam un aizsargu namam), ar apkurīnāšanu, augļu dārzus, zemi, pļavas un saimniecības telpas. Ārsts, kas šo vietu vēlētos ieņemt, lūgti iesniegt pagasta valdei ar Ls 2,— zīmogņodevu apmaksātu līgumu un vajadzīgos dokumentus. **Vēlama personīga ierašanās.** 37273g
 Pag. vecākais O. Galējs. Darbvedis J. Biezais.

Rīgas pils. finanču valdes nodokļu daļa izsludina par nederīgām nozaudētās: 1) Monikai Biļuns, dzīv. Rīgā, Viļānu ielā 18-4, Rīgas pils. valdes 1935. g. 30. jūlijā izdoto B 12481. zirga pasi, un 2) Fridricham Markvardam, dzīv. Matisa ielā 64, Rīgas pils. valdes 1927. g. izdoto 6554. zirga pasi, kas 1930. gadā pārkrista Jānim Ozolipam, dzīv. Rīgā, Kalnciema 2. līn. 8, 3. dz. 37275r

Rīgas pils. aizgādības valde izsludina par nederīgām nozaudētās šīs pils. valdes darba nodalās izdotās darba grāmatas:
 1) R. № 142866/144368, kas 1932. g. 17. nov. izdota Vilmai-Viktoriai Rudzītis; 2) R. № 162194/162238, 1934. g. 14. martā Elzai-Lizetei Valters; 3) R. № 114521/117095, 1932. g. 1. jūlijā Verai Rogovskis; 4) R. № 133704/136754, 1932. g. 12. augustā Valdemaram Skribanovskis - Skribanovskim; 5) R. № 180323/180683, ko šī valde 1935. gada 12. jūnijā izdevusi Jēkabam Flinteram-Flintem; 6) R. № 197835/198752 — 1936. g. 5. oktobrī Lukasam Rostam; 7) R. № 186984/187801, 1935. g. 23. novembrī Boleslavam Kovaļčukam, un 8) K. № 67003, ko Ventspilis pils. valde 1932. g. 25. jūlijā izdevusi Boleslavam Šaksonam. 37277r

Rīgas prefekt. 8. iec. priekšn. izsludina par nederīgām šādas aplieciņas: 1) kara klausības 3873. aplieciņu, ko Valkas kara apr. priekšn. 1925. g. 23. martā izdevis Jānim Matīsam, un 2) 14073. aplieciņu par iesaukšanas atlikšanu obl. kara dienestā, ko Daugavpils kara apr. priekšn. 1932. g. 23. decembrī izdevis Oskaram - Edgaram Kadzejam. 36971r

Radiofona abonentu kantoris izsludina par nederīgu nozaudēto abonementa 28043. atļauju, kas 1929. g. 16. janvārī izdota Emilam Karlsonam. L6013 37151

Daugavpils apr. polic. 2. iec. priekšn. atsauc „Vald. Vēstn.” š. g. 18. num. ievietoto sludinājumu, jo nozaudēta Meras Baltiņš iekšzemes pase J.Z. 003242 atrasta. 37091r

Jelgavas telefona kantoris izsludina par nederīgu nozaudēto radiofona abonementa 321/1323. atļauju, kas izdota Jānim Celmālniekam, dz. Jelgavā, Dobeles šos. 25. L 6026. 37152r

Jaunaucis pag. valde izsludina par nederīgu nozaudēto kumela registr. 185. zīm. ko Cieceres pag. valde 1934. gada 17. jūlijā izdevusi Zanim Tālkam-Kļavam. 36071g

Kauguru pag. valde atsauc savu „Vald. Vēstn.” 1936. g. 280. num. ievietoto sludinājumu par Hermaņa Induļa nozaudēto Latvijas iekšz. pasi 447/009847, kas atrasta, bet Karļa Skraustiņa nozaudētās zirga pases „433/11153” num. vietā lasīt „432/11152”. 36456r

Vecpiebalgas pag. valde izsludina par nederīgām nozaudētās: 1) karaklausības 1564. aplieciņu, ko 1927. g. 3. febr. Cēsu kara apr. priekšn. izdevis Hugo Antona d. Milnam, un 2) karakl. 4080. aplieciņu, ko 1932. gada 26. martā 7. Siguldas kājn. pulka komand. izdevis Pēterim Jāņa d. Veiklim. 36076g

Pāles pasta un telegr. kantoris izsludina par nederīgu nozaudēto radiofona abonementa 45. atļauju, kas izdota Teim Pīksenam, dz. Svēteima pag. „Kullēs”. L 6027. 37153r

Rembates pag. valde izsludina par nederīgu nozaudēto L. 43900/1094. darba grāmatīņu, ko Krustpils pils. valde 1934. g. 17. sept. izdevusi Jānim Rukmanim.

Upmales pag. valde izsludina par nederīgu zirga pasi 00201/201, ko 1936. g. 26. II Rundēnu pag. valde izdevusi Pēterim Luņovam. 35379g

Dažādi sludinājumi.

Maksātnespējīgā parādnieka Persija (Percy) Baumaņa zvērinātais aizgādnis uzaicina visus minētā parādnieka kreditorus uz kreditoru

PILNO SAPULCI
 š. g. 8. martā, Rīgā, Merķeļa ielā 17. 6. dz., plkst. 18.

Dienas kārtība:
 1) Zvērinātā aizgādņa ziņojums;
 2) zvērinātā aizgādņa atalgojums;
 3) konkursa valdes vēlēšanas;
 4) jautājumi un priekšlikumi.
 Rīgā, 1937. g. 22. febr. 37105g
 Zvērinātais aizgādnis
 zvēr. adv. G. Brēms.

Maksātnespējīgā parādnieka Arona-Echiela Vestermana zv. aizgādnis, zv. advokāts Levs Sverdlins, paziņo, ka šī gada 10. martā, plkst. 19, Rīgā, Marijas ielā 18, 4. dz. notiks

KREDITORU SAPULCE.
 Dienas kārtība:
 1) Zvērinātā aizgādņa ziņojums;
 2) konkursa valdes vēlēšana.
 Rīgā, 1937. g. 24. febr. 37106g
 Zvērinātais aizgādnis
 zv. adv. L. Sverdlins.

Latvijas zemnieku kredītsabiedrības pilna biedru sapulce

notiks 1937. gada 15. martā, plkst. 16, Rīgā, Lačplēša ielā 24, 15. dz.

Darba kārtība:
 1) Sapulces darbinieku ievēlēšana;
 2) 1936. gada pārskata izskatīšana un pieņemšana, ziņojumi un peļņas sadalīšana;
 3) 1937. gada budžets un darbības plāns;
 4) apvienošanās ar citām krājizdevu sabiedrībām;
 5) vēlēšanas;
 6) pārvaldes sastāva vēlēšanas apvienotai kredītiestādei.
 37281g Valde.

SENCU TIKUMU VEICINĀŠANAS BIEDRĪBAS

Likvidācijas komisija uzaicina visus šīs biedrības mantu turētājus, kreditorus un citas ieinteresētās personas pieteikt prasības likvidācijas komisijai Rīgā, Marijas ielā 10a, 7. dz., 2 nedēļu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Valdības Vēstnesī”. 37104r
 Šīnī laikā nepieteiktās tiesības un prasījumus atzīs par spēku zaudējušiem, bet par biedrības mantu slēpšanu draud likumīga atbildība.

Likvidācijas komisija.

Savstarpīgās Kredītbiedrība „Diskonts”, Liepājā
 1937. gada 14. martā, plkst. 17, kredītbiedrības telpās, Liepājā, Lielā ielā 9, sasauc

12. kārtējo vispārējo